

Wieloletni plan rozwoju kultury fizycznej dla Gminy Wyszków

IB IPC sp. z o.o. we Wrocławiu

Wyszków, wrzesień 2019

Spis treści

1. Wstęp	2
2. Diagnoza sfery sportu i rekreacji	4
2.1 Sytuacja społeczno-gospodarcza	4
2.2 Infrastruktura sportu i rekreacji	13
2.3 Kluby sportowe oraz aktywność fizyczna mieszkańców	19
2.4 Osiągnięcia sportowe	41
2.5 Finansowanie sportu	45
2.6 Organizacja i promocja sportu	50
2.7 Podsumowanie diagnozy – analiza SWOT	55
4. Wyzwania strategiczne dla rozwoju sportu (analiza problemowa)	63
5. Misja i wizja sportu	71
6. Działania do podjęcia w sferze sportu	75
7. Prognoza finansowa Planu	79
8. Wdrażanie Planu	81
9. Monitoring i ewaluacja Planu	85
10. Spis tabel i wykresów	87

1. Wstęp

Jedną z najważniejszych cech charakteryzujących wysoko rozwinięte społeczeństwa jest wyraźnie podkreślany wzrost inwestycji w człowieka – jego umiejętności, wiedzę, kulturę i środowisko. To także zasadniczy czynnik rozwoju nowoczesnej gospodarki. Podkreśla się przy tym wyraźny związek między inwestycjami w człowieka a przemianami instytucji i zachowań społecznych. Zdrowy, aktywny i wykształcony człowiek łatwiej przystosowuje się do zmieniających się warunków gospodarowania i rynku pracy, ujawnia więcej przedsiębiorczości i inicjatywy, jest animatorem postępu.

Sport, w przyjętym tu szerokim rozumieniu, ma znaczący wpływ na kształtowanie aktywnego i przedsiębiorczego obywatela. Sport, nawet amatorski, szybko staje się drugą naturą człowieka. Ludzie angażujący się weń osiągają znacznie większą samowiedzę, bardziej systematycznie działają, lepiej poznają swój organizm, swoje duchowe i fizyczne możliwości oraz ograniczenia. Rozwój sportowej pasji włącza jednostkę w sieci społeczne, pozwala lepiej organizować czas, efektywniej pracować.

Sport jest skutecznym narzędziem wychowawczym, gdyż odnosi się do wszystkich elementów niezbędnych do nauki skutecznego działania. Dojrzała osobowość nie może być tworzona bez wysiłku i pokonywania samego siebie. Sport w optymalny sposób zapewnia warunki dla kształtowania charakteru młodych ludzi. Odgrywa także rolę w wyrównywaniu szans. Sport jest ważnym elementem promocji państwa, miasta, środowiska, klubu. Sukcesy we współzawodnictwie międzynarodowym stają się elementem dumy kibiców, gromadzących się na stadionach czy przed telewizorami.

Z tych względów sport wydaje się ważnym elementem polityki społecznej.

Mając na względzie dynamikę zmian, wynikającą m. in. z przemian demograficznych, bogacenia się społeczeństwa, zmian postaw życiowych i sposobów spędzania czasu przez mieszkańców – **do istotnych wyzwań rozwoju sportu w Wyszkanie należy:**

- Dalsze inwestowanie w rozwój infrastruktury sportu i rekreacji,
- Optymalizacja zarządzania istniejącą infrastrukturą sportu i rekreacji, pozwalającą na rozwój sportu profesjonalnego oraz amatorskiego, jak również kształcenia dzieci i młodzieży,
- Optymalizacja sposobów wspierania, w tym finansowania, klubów sportowych, edukacji sportowej,
- Promocja miasta poprzez sport, ukierunkowana w szczególny sposób na strategiczne cele rozwoju miasta.

Wyżej wymienione wyzwania w szczególny sposób wpływały na sposób prac nad Wieloletnim planem rozwoju kultury fizycznej dla Gminy Wyszkanie. Wypracowanie optymalnego zestawu działań poparte zostało szerokimi konsultacjami społecznymi, w szczególności z udziałem przedstawicieli klubów sportowych oraz mieszkańców gminy. Istotnymi interesariuszami Planu są również instytucje oświatowe oraz zarządcy infrastruktury sportu i rekreacji.

Wieloletnim planem rozwoju sportu dla Gminy Wyszkanie składa się zasadniczo z dwóch części:

- Diagnozy,

- Części operacyjnej.

Diagnoza pozwoliła ocenić sytuację sportu w gminie. Diagnoza opracowana została na bazie szeregu danych zastanych, w tym danych statystycznych oraz danych ilościowych i jakościowych. Ponadto przeprowadzone zostały badania z mieszkańcami gminy oraz wywiady pogłębione z reprezentantami środowisk sportowych w mieście.

Podsumowaniem części diagnostycznej jest analiza porównawcza oraz analiza SWOT.

Część operacyjna stanowi uporządkowany logicznie zestaw działań. Struktura dokumentu oparta została o wizję, misję oraz zestaw celów strategicznych i operacyjnych. Poszczególne cele wypełnione zostały kierunkami zadań.

Wieloletni plan rozwoju kultury fizycznej dla Gminy Wyszaków nie będzie oczywiście „gotową receptą na sukces”. Jest jednak „drogowskazem”, wskazującym najważniejsze do rozwiązania problemy, na których powinna być skoncentrowana uwaga w określonym horyzoncie czasowym.

Zasadniczo prace związane z tworzeniem dokumentu podzielono na 2 etapy: diagnostyczny i planistyczny. Jak już wcześniej wspomniano proces formułowania planu to proces angażujący na każdym etapie Interesariuszy, którymi są w pierwszej kolejności mieszkańcy oraz przedstawiciele klubów i stowarzyszeń sportowych. Sposób tworzenia planu wymagał więc ujęcia w harmonogramie takich działań, które umożliwiały aktywne uczestnictwo Interesariuszy, zarówno na etapie diagnostycznym oraz planistycznym.

Poniżej przedstawiono schemat uspołecznienia procesu tworzenia Wieloletniego planu rozwoju sportu dla Gminy Wyszaków.

2. Diagnoza sfery sportu i rekreacji

2.1 Sytuacja społeczno-gospodarcza

Gmina Wyszków jest gminą miejsko-wiejską położoną w niedalekiej odległości od Warszawy, w północno-wschodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie wyszkowskim. Dzięki swemu położeniu gmina posiada liczne powiązania z aglomeracją warszawską. Mieszkańcy gminy korzystają ze zlokalizowanych w Warszawie usług (m.in. szkolnictwa, ochrony zdrowia) oraz z rynku pracy. Z kolei dla mieszkańców Warszawy gmina Wyszków stanowi miejsce weekendowego wypoczynku. W związku z przynależnością gminy w latach 1975-1999 do województwa ostrołęckiego do dziś zachowały się powiązania Wyszkowa z Ostrołęką – w Ostrołęce mieszczą się delegatury urzędów i instytucji obejmujące swym zasięgiem gminę Wyszków. Gmina Wyszków sąsiaduje z gminami: Brańszczyk, Rząśnik, Somianka, Zabrodzie (powiat wyszkowski), Łochów (powiat węgrowski) oraz Dąbrówka

i Jadów (powiat wołomiński). Dla gmin sąsiednich Wyszków odgrywa rolę centrum handlowo-usługowego i administracyjnego (miasto Wyszków jest siedzibą powiatu wyszkowskiego). Gmina Wyszków zajmuje około 1/5 powierzchni całego powiatu, natomiast liczba mieszkańców gminy (ponad 39 tysięcy osób) stanowi ponad połowę mieszkańców powiatu. Gęstość zaludnienia w gminie Wyszków wynosi 236 os/km², co stawia gminę na całkiem dobrej pozycji w skali całego województwa i daje pierwsze miejsce w powiecie. Wzrost liczby ludności w gminie ocenia się na około 0,6% rocznie. Powierzchnia gminy wynosi 165,18 km². W jej skład wchodzi miasto Wyszków oraz 28 wsi (w 27 sołectwach), tj.: Deskurów, Drogoszewo, Fidest, Gulczewo, Kamieńczyk, Kręgi Nowe, Leszczydół-Działki, Leszczydół-Nowiny, Leszczydół-Podwielątki, Leszczydół-Pustki, Leszczydół Stary, Lucynów, Lucynów Duży, Łosinno, Natalin, Olszanka, Puste Łąki, Rybienko Nowe, Rybienko Stare, Rybno, Sitno, Skuszew, Ślubów, Świniotop, Tulewo, Tulewo Górne, Tumanek, Loretto.

Miasto Wyszków, największy ośrodek usługowo-przemysłowy w gminie, zamieszkuje ponad 27 tysięcy osób, a zatem prawie 70% mieszkańców gminy.

Przez teren gminy przebiegają ważne trasy komunikacyjne, trasa Warszawa – Białystok – Wilno) i droga krajowa nr 62 Strzelno – Siemiatycze. Droga krajowa nr 62 wprowadza ruch tranzytowy do centrum miasta Wyszkowa, co ma swoje konsekwencje w funkcjonowaniu i jakości życia mieszkańców. Część tego ruchu przejęła droga ekspresowa S8, stanowiąca obwodnicę miasta oraz usprawniająca połączenie z Warszawą oraz obwodnica śródmiejska. W gminie funkcjonuje również komunikacja kolejowa, która zapewnia nieliczne połączenia z Ostrołęką i Tłuszczem (stacja przesiadkowa w kierunku Warszawy). Gmina położona jest w dolinie Bugu, na skraju Puszczy Białej oraz Puszczy Kamienieckiej. Ze względu na cenne naturalne warunki krajobrazowe i przyrodnicze oraz szczególny mikroklimat rozwija się tu turystyka.¹

Na tle porównywalnych gmin miejsko-wiejskich w skali kraju gmina Wyszków charakteryzowała się korzystnymi wskaźnikami rozwoju społeczno-gospodarczego oraz korzystną dynamiką ich zmian.

---

¹ Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wyszków, Wyszków, 2016 rok

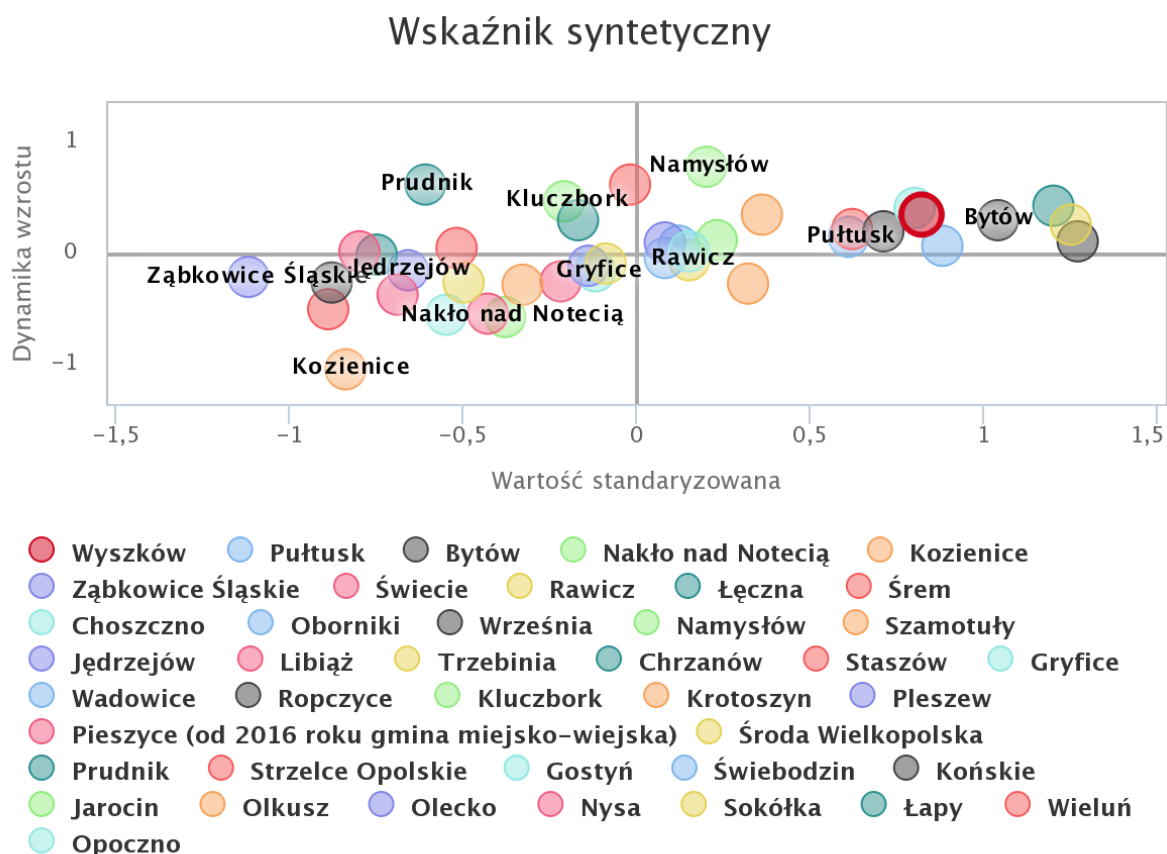
Korzystna sytuacja gminy Wyszaków dotyczyła m. in. rynku pracy, sytuacji materialnej mieszkańców, finansów lokalnych, kapitału społecznego, demografii oraz ładu przestrzennego.

Tabela 1. Raport z analizy rozwoju gminy na bazie Monitora Rozwoju Lokalnego

Obszar analizy	2013	2014	2015	2016	2017
Obszar 1. Gospodarka	0.28	0.3	0.25	0.22	0.2
Obszar 2. Rynek pracy	0.62	0.77	0.66	0.65	0.61
Obszar 3. Sytuacja materialna mieszkańców	0.77	0.92	0.58	0.56	0.55
Obszar 4. Finanse lokalne	0.72	0.86	0.78	0.74	0.7
Obszar 5. Usługi i infrastruktura	-0.04	0.12	0.12	-0.01	0.11
Obszar 6. Mieszkania	0.52	0.52	0.01	0.04	0.04
Obszar 7. Kapitał społeczny	0.45	0.66	0.55	0.54	0.58
Obszar 8. Bezpieczeństwo	-0.53	-0.2	0.02	-0.15	0.17
Obszar 9. Demografia	0.45	0.65	0.75	0.85	0.82
Obszar 10. Transport	-0.43	-0.41	-0.09	-0.08	-0.09
Obszar 11. Ład przestrzenny	0.91	0.95	0.91	0.86	0.86
Obszar 12. Środowisko	0.34	0.29	0.21	0.14	0.13

Źródło: <http://www.systemanaliz.pl> (Związek Miast Polskich)

Rysunek 1. Wskaźnik syntetyczny Ogólnego Wskaźnika Rozwoju na bazie Monitora Rozwoju Lokalnego

Highcharts.com

Źródło: <http://www.systemanaliz.pl> (Związek Miast Polskich)

Gmina Wyszków charakteryzowała się w okresie od 2011 do 2018 roku nieznacznym wzrostem liczby mieszkańców (1,02%, GUS). W 2018 roku gmina liczyła 39 408 mieszkańców i należała do jednej z większych gmin miejsko-wiejskich w kraju (potencjał demograficzny).

Wykres nr 1 Liczba ludności Gminy Wyszków.

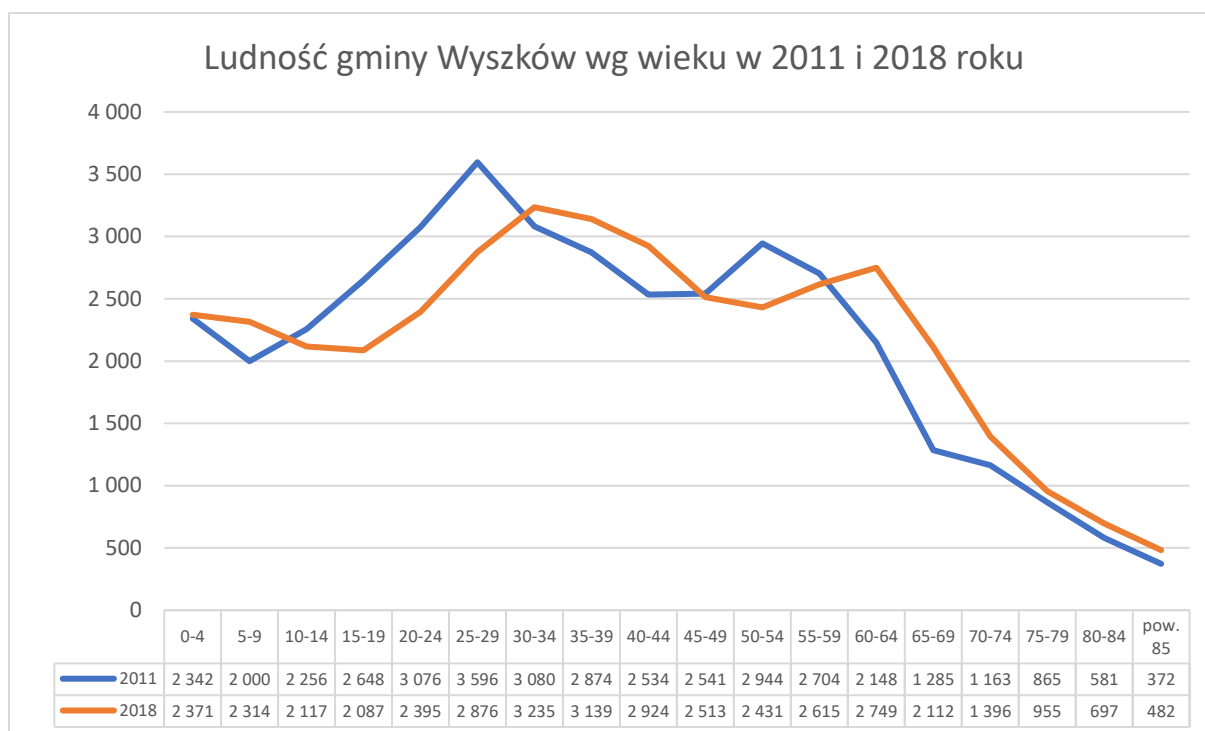
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Struktura wieku ludności gminy Wyszków była charakterystyczna dla kraju. Widoczne były dwa wyższe demograficzne (urodzeni w latach 50-tych i 70-tych XX wieku) oraz w porównaniu do nich zdecydowanie niższe ilości osób w wieku przedprodukcyjnym. Na tle kraju gmina Wyszków charakteryzowała się wyższym udziałem ludności w wieku przedprodukcyjnym (20,2% w 2018 roku). W tej grupie wiekowej w gminie Wyszków odnotowano nieznaczny spadek udziału w ludności ogółem (20,8% w 2011 roku). Największy ubytek ludności odnotowano w grupie wieku produkcyjnego (z 65,3% do 62,4%). Jednocześnie przechodzący do wieku poprodukcyjnego wyż demograficzny osób urodzonych w latach 50-tych wpłynął na powiększenie udziału ludności w wieku poprodukcyjnym (z 14,0% do 17,4%).

Umiarkowanie wyglądała sytuacja demograficzna ludności w wieku przedprodukcyjnym. W strukturze tej kategorii ekonomicznej wieku widoczny był nieznaczny wzrost liczby mieszkańców (kategoria wieku 0-4 była liczniejsza od 5-9). Oznacza to, że w perspektywie najbliższych lat można oczekiwać dalszego wzrostu liczby uczniów szkół podstawowych, a w przypadku klubów sportowych potencjalnych nowych najmłodszych adeptów wybranych dyscyplin sportowych.

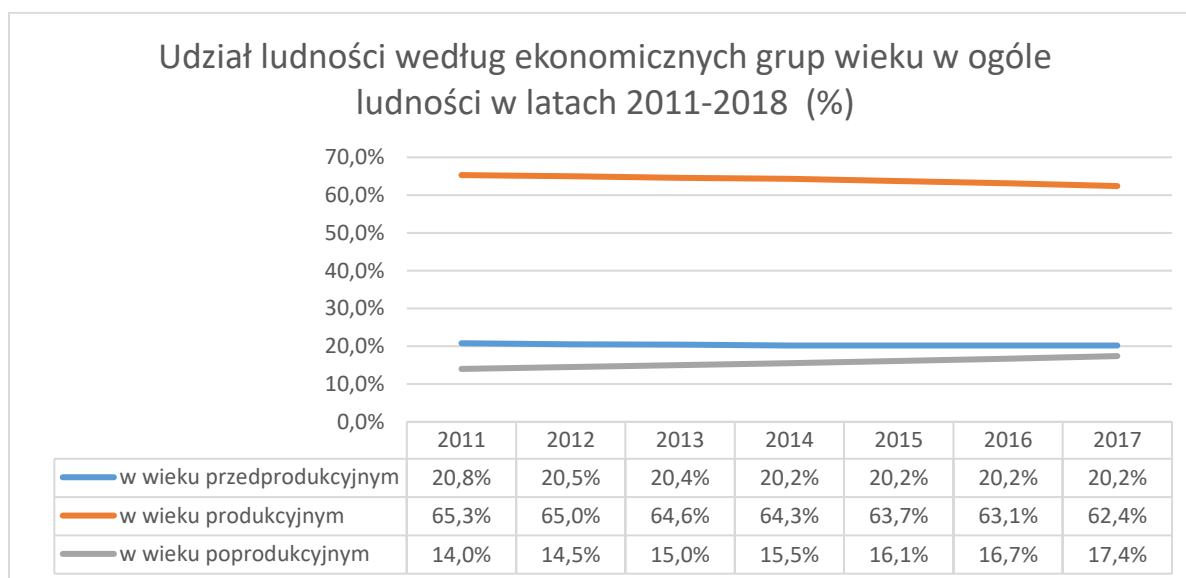
W strukturze wieku mieszkańców gminy Wyszków widoczny był ubytek ludności w wieku produkcyjnym związany z migracjami poza obszar gminy. W okresie od 2011 do 2018 roku dotyczył on osób w wieku 20-29 lat (rzędu 400-500 osób).

Rysunek 2. Ludność gminy Wyszaków wg kategorii wieku w 2011 i 2018 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Wykres nr 2 Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej ludności w latach 2011-2018 (w %)

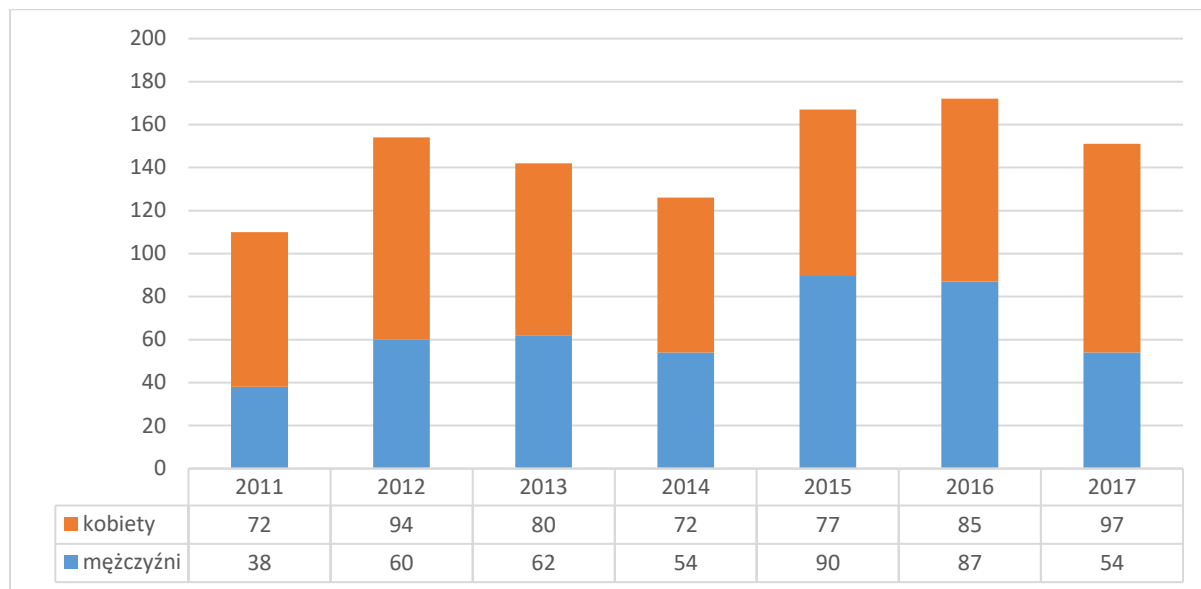
Źródło: GUS

Ubytek ludności gminy Wyszaków spowodowany migracjami rekompensowany był dodatnim przyrostem naturalnym. W analizowanym okresie od 2011 do 2018 przyrost naturalny w gminie Wyszaków był dodatni i wyniósł w skali średniorocznej około 150 osób.

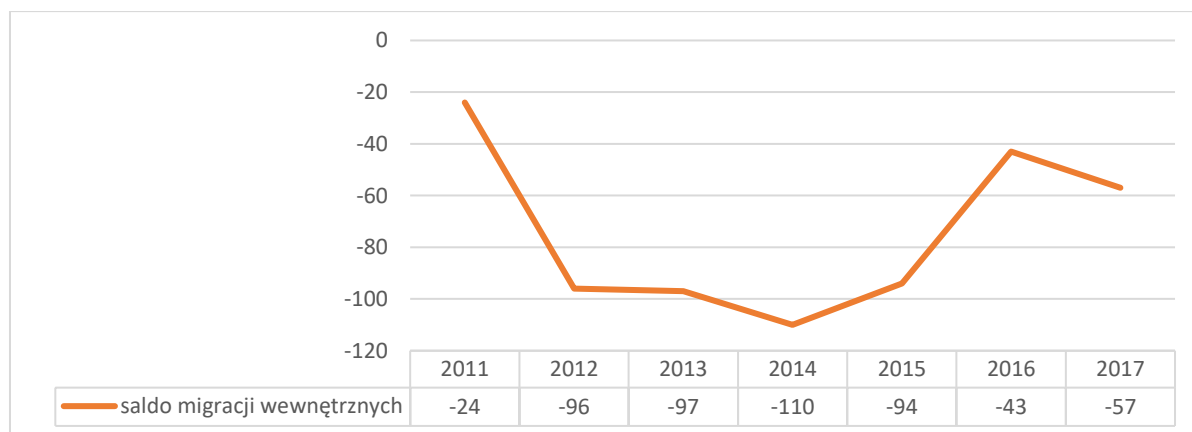
Jednocześnie z gminy Wyszków więcej osób wyjeżdżało niż się osiedlało. Średnioroczne saldo migracji oscylowało wokół -50 w 2016 i 2017 roku, a wcześniej pomiędzy 2012 i 2015 rokiem wokół -100 osób.

Wykres nr 3 Przyrost naturalny w gminie Wyszków w latach 2011-2018 w podziale na Płeć na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Wykres nr 4 Saldo migracji w gminie Wyszków na 1000 osób w latach 2011-2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gmina Wyszków posiada rozbudowaną sieć placówek edukacyjnych, które są podzielone ze względu na fakt prowadzenia ich przez Gminę lub dotowania ich działalności, a także status – na punkty publiczne i niepubliczne.

Według informacji zawartych w Biuletynie Informacji Publicznej dla Gminy Wyszków na tym obszarze funkcjonowało 5 przedszkoli prowadzonych przez gminę, w tym jedno – przedszkole integracyjne, które współpracuje z Akademią Pedagogiki Specjalnej.²

² Dostęp za: <http://pi4wyszkow.szkolnastrona.pl/p.27.wspolpraca-z-akademia-pedagogiki-specjalnej> [18.04.2019]

Wśród szkół podstawowych funkcjonujących w gminie Wyszków były szkoły publiczne prowadzone przez gminę, szkoły publiczne dotowane przez gminę oraz niepubliczne szkoły podstawowe o uprawnieniach szkół publicznych dotowane przez Gminę Wyszków. Szkół publicznych, które prowadzone było przez gminę było 9, w tym 5 znajdowało się w administracyjnych granicach miasta Wyszkowa.

Wśród podmiotów dotowanych przez Gminę Wyszków znajdowały się dwie publiczne szkoły podstawowe – jedna w miejscowości Olszanka, druga – w miejscowości Łosinno. Obydwie placówki prowadzone były przez Stowarzyszenie Społeczno-Oświatowe "Przyjazny Krąg".

Dwie szkoły niepubliczne, które posiadały uprawnienia szkół publicznych także były dotowane przez Gminę Wyszków. Obydwie instytucje to szkoły podstawowe. Jedna z nich prowadzona była przez Zakład Doskonalenia Zawodowego w Warszawie, druga przez podmiot Bezpieczny Przedszkolak sp. z o.o.

Liczba uczniów szkół podstawowych w gminie Wyszków istotnie wzrosła pomiędzy 2016 i 2017 rokiem. W 2017 roku do 13 szkół podstawowych na terenie gminy Wyszków uczęszczało 3081 osób.

Rysunek 3. Liczba uczniów szkół podstawowych w gminie Wyszków od 2011 do 2017 roku

Źródło: GUS

Tabela 2. Szkoły podstawowe w gminie Wyszków

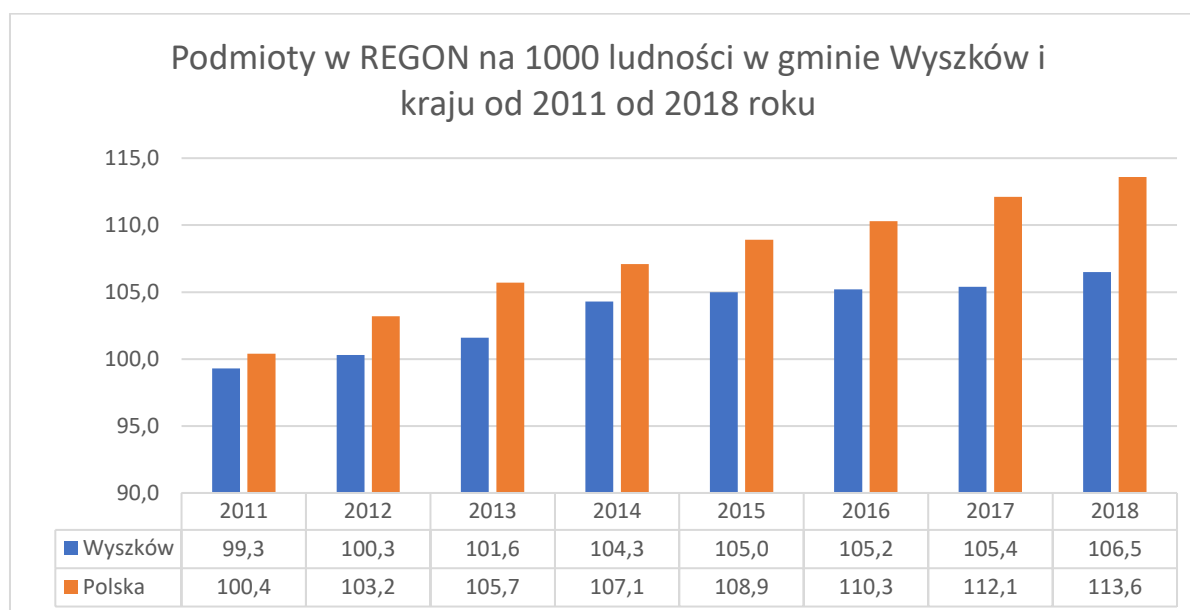
Publiczne szkoły podstawowe prowadzone przez Gminę Wyszków	
Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Rybnie ul. Wyszowska 87, 07-200 Wyszków	Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Lucynowie ul. Szkolna 12, 07-201 Wyszków
Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Leszczydole-Nowinach Szkolna 26, 07-200 Leszczydół-Nowiny	Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Leszczydole Starym Leszczydół Stary 38, 07-202 Wyszków
Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Wyszkanie ul. 11 Listopada 62, 07-200 Wyszków	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Władysława Broniewskiego w Wyszkanie ul. Jana Matejki 5, 07-200 Wyszków
Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Hempla w Wyszkanie	Szkoła Podstawowa nr 5 im. Żołnierzy Armii Krajowej w Wyszkanie

ul. Stefana Batorego 6, 07-201 Wyszków	ul. Geodetów 45, 07-200 Wyszków
Szkoła Podstawowa nr 4 im. Obrońców Westerplatte w Wyszkanie ul. Generała Józefa Sowińskiego 55, 07-202 Wyszków	
Szkoły podstawowe dotowane przez Gminę Wyszków	
Szkoła Podstawowa w Olszance Olszanka Zachodnia 3, 07-200 Wyszków Organ prowadzący: Stowarzyszenie Społeczno-Oświatowe "Przyjazny Krąg"	Szkoła Podstawowa w Łosinnie ul. Szkolna 12, Łosinno, 07-200 Wyszków Organ prowadzący: Stowarzyszenie Społeczno-Oświatowe "Przyjazny Krąg"
Niepubliczne szkoły podstawowe o uprawnieniach szkół publicznych dotowane przez Gminę Wyszków	
I Językowa Szkoła Podstawowa „Language” w Wyszkanie ul. Komisji Edukacji Narodowej 2, 07-200 Wyszków Organ prowadzący: Zakład Doskonalenia Zawodowego w Warszawie	Polsko – Angielska Szkoła Podstawowa Akademia Ucznia w Wyszkanie ul. Geodetów 45 a, 07-200 Wyszków Organ prowadzący: Bezpieczny Przedszkolak sp. z o.o.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze strony <https://bip.wyszkow.pl>

Gmina Wyszków charakteryzowała się wzrostem liczby pomiotów ujętych w REGON. Wg danych GUS w 2018 roku wpisanych w rejestrze REGON było 4196 podmiotów z gminy Wyszków. W 2011 roku liczba podmiotów wynosiła 3873, co oznacza, że do 2018 roku odnotowano wzrost o 8,33%. Tym samym wzrosło nasycenie gminy Wyszków podmiotami ujętymi w REGON z 99,3 na 1000 ludności w 2011 roku do 106,5 na 1000 ludności w 2018 roku. Była to jednocześnie wartość niższa od średniej krajowej (113,6).

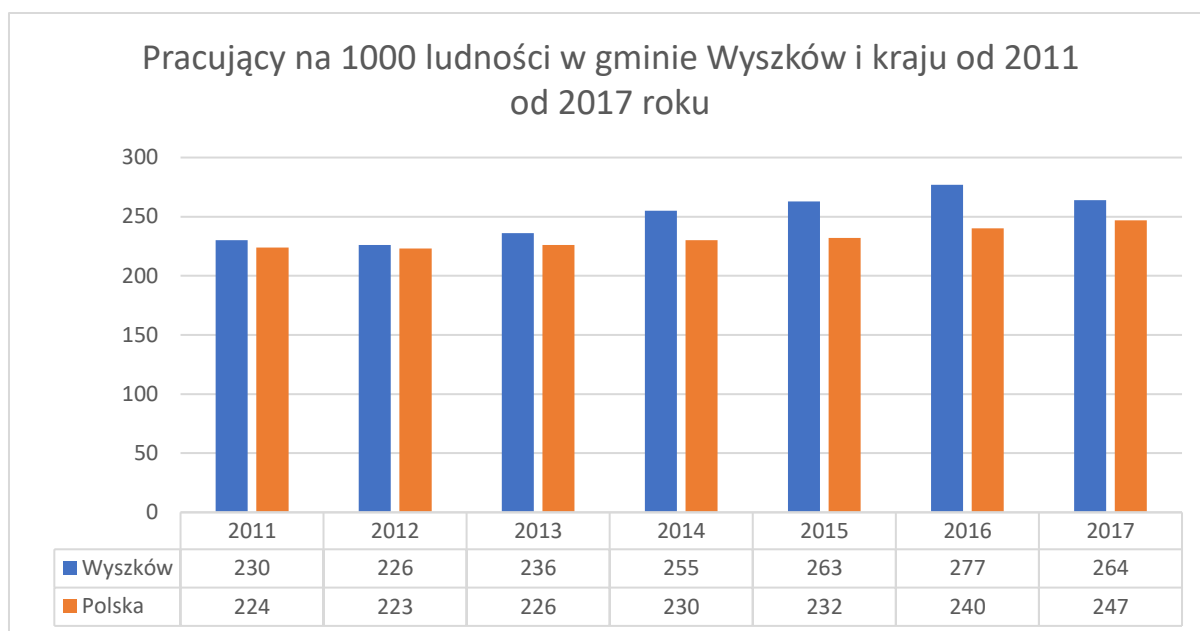
Rysunek 4. Podmioty w REGON na 1000 ludności w gminie Wyszków i kraju od 2011 do 2018 roku

Źródło: GUS

Wzrost ilości podmiotów gospodarczych skorelowany był ze wzrostem aktywności ekonomicznej ludności. Nowe miejsca pracy na terenie gminy oraz dobre powiązania komunikacyjne, m. in. z przestrzenią aglomeracji warszawskiej, przyczyniły się do wzrostu aktywności ekonomicznej mieszkańców gminy Wyszków. Zmiany te widoczne były m. in. we wskaźniku pracujących na 1000 ludności. W 2011 roku na 1000 mieszkańców gminy pracowało 230 osób. Była to wartość zbliżona do średniej krajowej (222 osoby). W 2017 roku na 1000 mieszkańców gminy Wyszów pracowało 264 osoby i była to wartość już wyraźnie wyższa od średniej krajowej (247 osób).

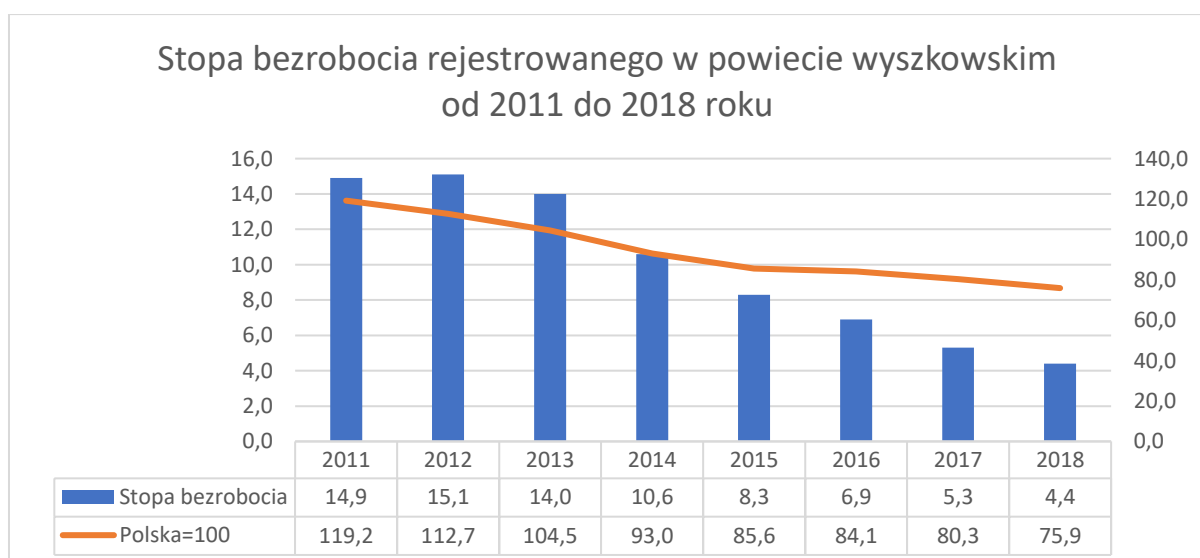
Rysunek 5. Pracujący na 1000 ludności w gminie Wyszków i kraju od 2011 do 2017 roku

Źródło: GUS

Wraz ze wzrostem aktywności mieszkańców na rynku pracy oraz w wyniku zmian demograficznym (spadek liczby osób w wieku produkcyjnym, wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym, migracje poza obszar gminy osób w wieku produkcyjnym) pomiędzy 2011 i 2018 rokiem odnotowano istotny spadek bezrobocia rejestrowanego. W 2011 roku stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie wyszkowskim wynosiła 14,9, co stanowiło 119,2% średniej krajowej. W 2018 roku stopa bezrobocia dla powiatu wyszkowskiego wynosiła zaledwie 4,4 i stanowiła 75,9% średniej krajowej.

Rysunek 6. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie wyszkowskim od 2011 do 2018 roku

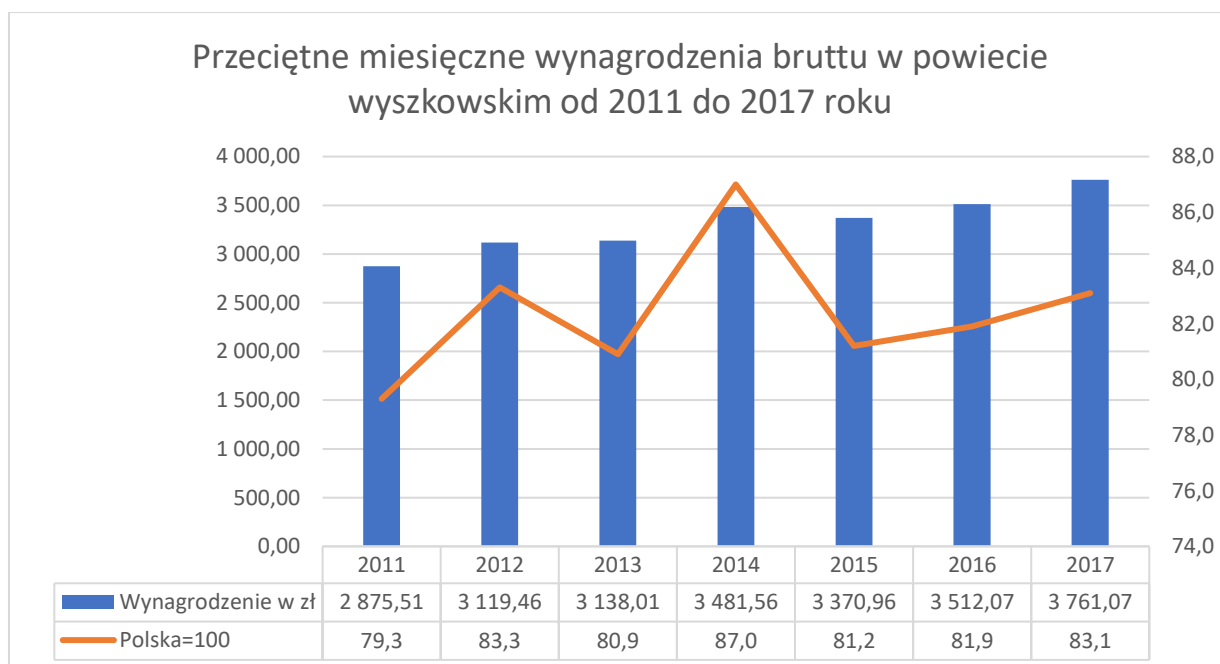

Źródło: GUS

Zmiany na rynku pracy widoczne były w kwocie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto. Na terenie powiatu wyszkowskiego w 2011 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wynosiło

2875,51 zł, a 2018 roku była to już wartość wyższa o 900 zł (3761,07). Wynagrodzenia brutto w powiecie wyszkowskim stanowiły w 2018 roku 83,1% notowanych przeciętnie w skali kraju.

Rysunek 7. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w powiecie wyszkowskim od 2011 do 2017 roku

Źródło: GUS

2.2 Infrastruktura sportu i rekreacji

Gmina posiada rozwiniętą infrastrukturę sportową, co jest zasługą ostatnich lat, kiedy powstało wiele nowych obiektów sportowych i rekreacyjnych, m.in. nowoczesne boisko do piłki nożnej i futbolu amerykańskiego z atestami FIFA i PLFA, boiska przy szkołach oraz place zabaw.

Tabela 3. Lista inwestycji Gminy Wyszaków w latach 2010-2018 dot. boisk i sal sportowych.

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Całkowita wartość zadania	Dofinansowanie
1.	Centrum odnowy Kamieńczyka - Boisko sportowe dla piłki ręcznej trawa naturalna - Boisko z trawy syntetycznej	2010	22 792,16 zł 85 351,77 zł	ok. 14 039,97 zł ok. 52 576,69 zł PROW
2.	Budowa boiska piłkarskiego i wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej w Lucynowie	2013	511 759,45 zł	100 000,00 zł MSiT
3.	Budowa boiska sportowego wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej w Leszczydole Starym	2013	416 801,44 zł	100 000,00 zł MSiT
4.	Budowa boiska wielofunkcyjnego o wym. 19,1 x 32,1 m oraz boiska do piłki nożnej o wym. 26 mx 56 m przy Zespole Szkół w Rybnie, gm. Wyszaków (obecnie Szkoła Podstawowa w Rybnie)	2014	608 563,78 zł	125 000,00 zł MSiT
5.	Budowa boiska wielofunkcyjnego o wym. 48 mx 28 m przy Zespole Szkół w Rybieniu Leśnym, gm. Wyszaków (obecnie Szkoła Podstawowa nr 3)	2014	373 565,49 zł	100 000,00 zł MSiT
6.	Budowa boiska do piłki ręcznej, boiska wielofunkcyjnego, bieżni i skoczni do skoku w dal przy Szkole Podstawowej nr 1	2015	593 411,95 zł	140 000,00 zł MSiT
7.	Budowa boiska do piłki ręcznej i boiska wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej nr 2 w Wyszakowie	2015	591 199,24 zł	150 000,00 zł MSiT
8.	Budowa boiska przy Szkole Podstawowej w Leszczydole Nowinach – Etap I	2016	859 247,36 zł	-
9.	Budowa boiska WOSiR	2018	5 777 301,61 zł	-
10.	Budowa sali gimnastycznej w Leszczydole Starym (Zadanie w trakcie realizacji – termin zakończenia zadania 30.06.2020r.)	2018	3 982 388,00	1 190 800,00 MSiT

Źródło: UM w Wyszakowie

Tabela 4. Lista inwestycji Gminy Wyszaków w latach 2010-2018 dot. siłowni plenerowych.

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Całkowita wartość zadania	Dofinansowanie
1.	Strefa rekreacji, kultury i sportu w Rybieniu Nowym	2012	460 930,98 zł (całkowita wartość zadania obejmująca: siłownia plenerowa + plac zabaw)	281 130,00 zł PROW
2.	Modernizacja Parku Wazów-siłownia plenerowa	2014	32 308,41 zł	-
3.	Modernizacja Parku Wazów – Urządzenia do ćwiczeń „Street Workout”	2014	18 696,00 zł	-
4.	Rybno (2 urządzenia siłowe, orbitrek, wyciąg górny) z projektu „Lubimy aktywnie spędzać czas doposażenie placu zabaw na terenie Szkoły Podstawowej w Lucynowie, SP w Leszczydole Starym i SP w Rybnie, gm. Wyszaków	2014	26 002,20 zł (całkowita wartość zadania: siłownia plenerowa + plac zabaw)	16 912,00 zł PROW
5.	Siłownia plenerowa Leszczydół Stary	2015	19 682,99 zł	-
6.	Siłownia plenerowa Leszczydół Stary – rozbudowa	2016	11 537,40 zł	-
7.	Siłownia Zakręzie	2016	17 003,52 zł	-
8.	Siłownia os. Prosta	2016	28 000,95 zł	-
9.	Siłownia Leszczydół Działki	2017	10 996,20 zł	-
10.	„Poprawa jakości środowiska miejskiego poprzez stworzenie terenu zieleni w Wyszakowie” 5 stref fitness	2018	774 329,64 zł	658 180,19 zł POiŚ

Źródło: UM w Wyszakowie

Tabela 5. Lista inwestycji Gminy Wyszaków w latach 2010-2018 dot. ścieżek rowerowych.

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Całkowita wartość zadania	Dofinansowanie
1.	Ul. Skarżyńskiego dł. 360,00	2011	421 907,08 zł (przebudowa drogi wraz z budową ścieżki pieszo-rowerowej)	
2.	Ul. Zakolejowa (od Pułtuskiej do Serockiej) dł. 675,00	2012	1 864 639,59 zł (przebudowa drogi wraz z budową ścieżki pieszo-rowerowej)	-
3.	„Przebudowa drogi gminnej – ul. Stefana Okrzei w Wyszakowie na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 618 do drogi krajowej nr 62” (od Pułtuskiej do Kościuszki) dł. 1039,80	2013	305 389,44 zł (ścieżka pieszo-rowerowa)	ok 143 655,19 zł Narodowy program przebudowy dróg lokalnych
4.	Ciąg przy ul. Warszawskiej dł. 910,70	2013	443 002,15 zł (ścieżka pieszo-rowerowa)	-
5.	Przebudowa ulicy 11 Listopada w Wyszakowie dł. 146,05 m	2014	155 288,04 zł (ścieżka pieszo-rowerowa)	77 644,04 zł Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych

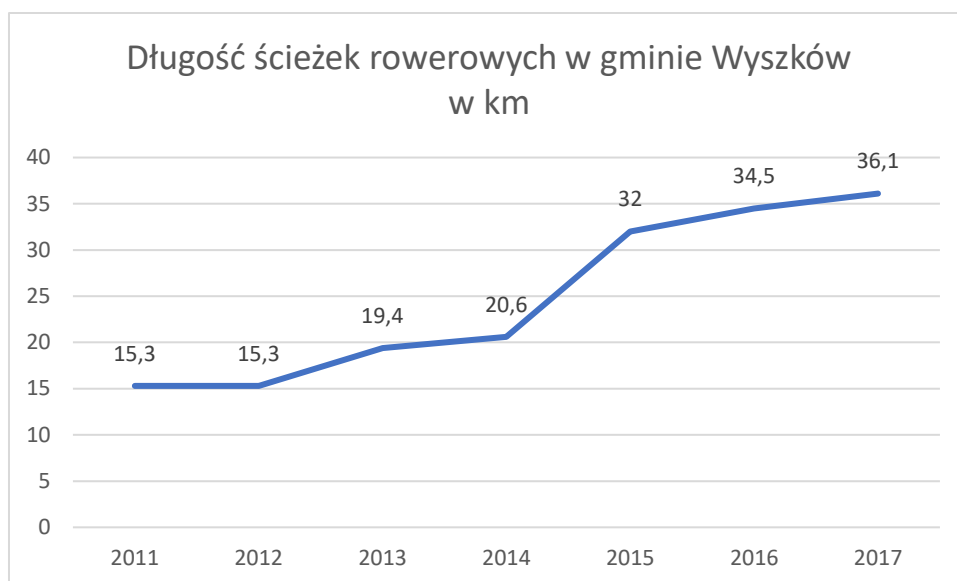
6.	Chodnik przy ul Sowińskiego od ul. Pułtuskiej do ul. Kościuszki 470,00	2014	515 681,66 zł (ścieżka pieszo-rowerowa)	-
7.	Ul. Szpitalna ciąg pieszo-rowerowy dł. 731,00	2014	315 068,12 zł (ścieżka pieszo-rowerowa)	-
8.	Ciąg pieszo-rowerowy przy ul. Sikorskiego od ul. Zapole do Piłsudskiego dł. 452,00	2014	226 987,27 zł (ścieżka pieszo-rowerowa)	-
9.	Przebudowa ciągu dróg gminnych: ul. Geodetów i ul. Zapole w Wyszowie dł. 1329,34	2015	ul. Zapole – 131 327,01 zł ul. Geodetów -317 675,70 zł (ścieżka pieszo-rowerowa)	65 663,50 zł 158 837,85 zł Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych
10.	Przebudowa ul. Stefana Okrzei w Wyszowie – etap II (odcinek od ul. Pułtuskiej do ul. H. Sienkiewicza dł. 610,74	2016	322 014,39 zł (ścieżka pieszo-rowerowa)	ok. 161 007,19 zł Program Rozwoju Gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019
11.	Ul. Ratuszowa dł. 93,00	2016	589 599,66 zł (Przebudowa drogi wraz z budową ścieżki pieszo-rowerowej)	-
12.	Ul. Sybiraków dł. 188,28	2016	964 940,73 zł (Przebudowa drogi wraz z budową ścieżki pieszo-rowerowej)	-
13.	Ul. Żłoty Kłósów dł. 278,00	2016	541 356,11 zł (Przebudowa drogi wraz z budową ścieżki pieszo-rowerowej)	-
14.	Rozbudowa ul. 3 Maja na odcinku od ul. T. Kościuszki do ul. Pałacowej w Wyszowie dł. 1657,24	2017	893 747,05 zł (ścieżka pieszo-rowerowa)	ok. 44 6873,52 zł Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019
15.	Ciąg pieszo-rowerowy na moście drogowym dł. 471,80	2018	2 524 375,53 zł (ścieżka pieszo-rowerowa)	-
16.	Ul. Leśna dł. 980,00	2018	277 834,72 zł (ścieżka rowerowa)	-
17.	Ul. Dworcowa / Sowińskiego dł. 511,00	2018	271 447,89 zł (ścieżka rowerowa)	-
18.	Obwodnica dł. 580,00	2018	436 337,16 zł (ścieżka rowerowa)	ok. 261 802,30 zł RPO WM

Źródło: UM w Wyszowie

Inwestycje w ścieżki rowerowe przyczyniły się do istotnego wzrostu ich długości na terenie gminy Wyszów. W 2011 roku na terenie gminy było 15,3 km ścieżek rowerowych. W 2018 roku ich długość się podwoiła i wynosiła 36,1 km.

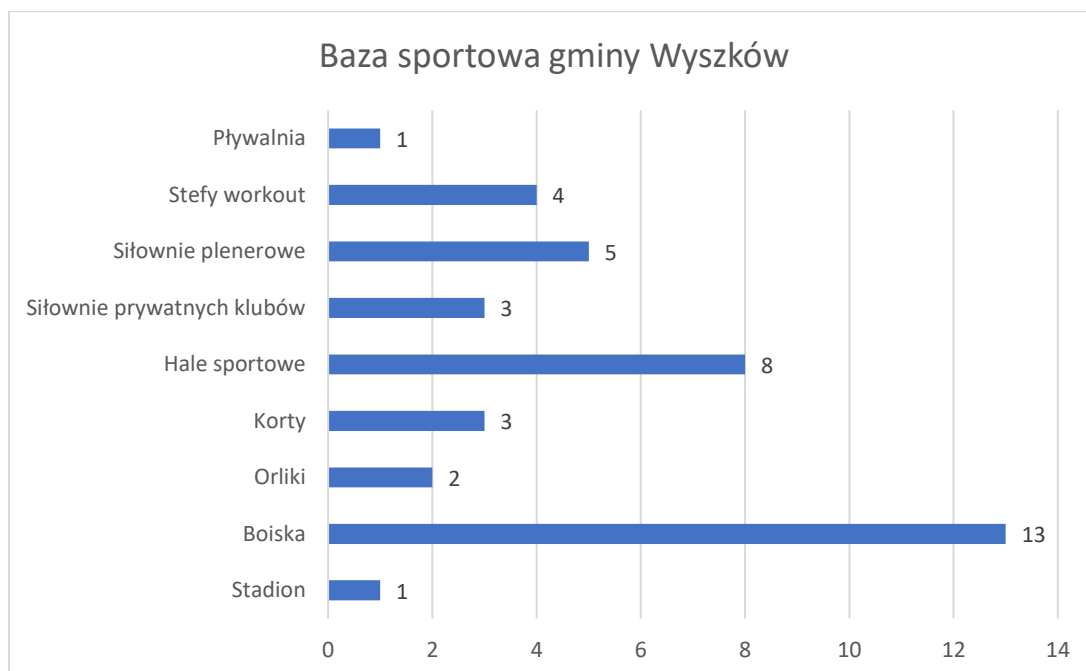
Rysunek 8. Długość ścieżek rowerowych w gminie Wyszków.

Źródło: GUS

Bazę sportową gminy Wyszków tworzą pływalnia, 4 strefy workout, 5 siłowni plenerowych, 3 siłownie prywatnych klubów, 8 hal sportowych, 3 korty tenisowe, 2 boiska typu Orlik, 13 boisk oraz stadion.

Rysunek 9. Baza sportowa na terenie gminy Wyszków

Źródło: UM w Wyszowie

STADIONY I BOISKA

Największym obiektem sportowym działającym w gminie Wyszaków na wolnym powietrzu jest stadion przy ul. Tadeusza Kościuszki 54 w Wyszakowie. Stadion zarządzany jest przez Wyszakowski Ośrodek Sportu i Rekreacji. W skład obiektu wchodzi:

- boisko piłkarskie 100 x 60 metrów – płyta główna,
- boisko piłkarskie 105 x 68 metrów – o nawierzchni z trawy syntetycznej,
- boisko piłkarskie treningowe o nawierzchni z trawy syntetycznej (60 x 40 m, 200 lx)
- 3 korty tenisowe,
- bieżnia lekkoatletyczna 400 metrów,
- rzutnie do oszczepu i kuli.³

W gminie Wyszaków funkcjonują dwa kompleksy boisk sportowych wybudowanych w ramach programu „Moje Boisko Orlik 2012”. Jeden z takich kompleksów powstał przy Gimnazjum nr 2 w Wyszakowie (obecnie Szkole Podstawowej nr 4). Łączna wartość inwestycji, która rozpoczęła się w czerwcu, a zakończyła w sierpniu 2009 roku to 966 262,75 zł. Działania obejmowały początkowo rozbiórkę ówczesnego boiska i infrastruktury z nim związanej, a następnie budowę dwóch boisk:

- „piłkarskiego o nawierzchni przepuszczalnej z trawy syntetycznej o wymiarach 30,0 x 62,0 m;
- wielofunkcyjnego o nawierzchni przepuszczalnej poliuretanowej o wymiarach 19,10 x 32,10 m;”⁴

HALE SPORTOWE I SALE GIMNASTYCZNE

Główną areną rozgrywek sportowych poza stadionem jest hala sportowa przy ulicy Geodetów 45 w Wyszakowie. Podobnie jak stadion, hala znajduje się w zarządzaniu WOSiR-u. Sama hala ma wymiary 48 x 25 metrów. Istnieje tam możliwość wydzielenia trzech sektorów do treningów w piłkę siatkową oraz koszykową. Hala dysponuje 12 stołami do tenisa stołowego. Na trybunach może zasiąść do 700 obserwatorów. Oprócz głównej areny w skład hali wchodzi jeszcze sala taneczna o wymiarach 14 x 10 metrów oraz sala gimnastyczna 10 x 7 metrów, a także sala korektywy o wymiarach 10 x 7 metrów. Dodatkowo obiekt posiada 11 szatni z natryskami oraz duży parking zewnętrzny.⁵

PŁYWALNIE

W gminie Wyszaków funkcjonuje jedna pływalnia, która jest zlokalizowana przy ul. Geodetów 45 w Wyszakowie. Pływalnia posiada sześciotorowy basen sportowy o wymiarach 25 x 12,5 metra oraz o głębokości od 1,35 do 1,8 metra, basen rekreacyjny o wymiarach 21 x 8 metrów i głębokości od 0,6 do 0,9 metra. Dodatkowo pływalnia posiada zjeżdżalnię o długości 40 metrów, bicze wodne, jacuzzi, dwie sauny fińskie, solarium, salę gimnastyczną, salę konferencyjną oraz barek i sklepik sportowy.⁶

LODOWISKO

Lodowisko miejskie działa w sezonie zimowym – od grudnia do marca i nie ma swojej stałej lokalizacji. W 2018 roku lodowisko miejskie funkcjonowało w Wyszakowie drugi sezon. Ze względu na

³ Dostęp za: <http://wosir.pl/stadion/> [24.04.2019].

⁴ Dostęp za: <https://www.wyszakow.pl/index.php?cmd=inwestycje&opt=pokaz&id=1> [24.04.2019].

⁵ Dostęp za: <http://wosir.pl/hala-sportowa/> [24.04.2019].

⁶ Dostęp za: <http://wosir.pl/plywalnia/> [24.04.2019].

trwające prace na placu Miejskim mieściło się wówczas na placu przed pływalnią „Błękitna” i cieszyło bardzo dużym zainteresowaniem ze strony mieszkańców gminy. Lodowisko czynne było przez 7 dni w tygodniu od godziny 9 do godziny 21 od 2 grudnia do 28 lutego.

KORTY TENISOWE

Oprócz kortu tenisowego zlokalizowanego przy stadionie przy ul. Tadeusza Kościuszki 54 w Wyszkanie w gminie Wyszaków działa kort w Rybieniu Leśnym. Powstał on w latach 80' XX wieku. Kort został wybudowany na prywatny użytek, natomiast po odrestaurowaniu został udostępniony dla wszystkich chętnych osób. Obecnie klub, który funkcjonuje w ramach obiektu prowadzi regularną działalność skupiając dziesiątki graczy, organizując cykle turniejowe. Organizowanie na jego terenie są również zajęcia fitness, kino letnie i inne dodatkowe atrakcje.⁷

SIŁOWNIE OUTDOOR

W gminie Wyszaków istnieje 5 ogólnodostępnych siłowni zewnętrznych. Zlokalizowane są one w kilku miejscowościach gminy Wyszaków.

SIŁOWNIE I KLUBY FITNESS

W Wyszkanie funkcjonuje kilka siłowni oraz klubów fitness, które kierują swoje różnorodne oferty do mieszkańców miasta i gminy.

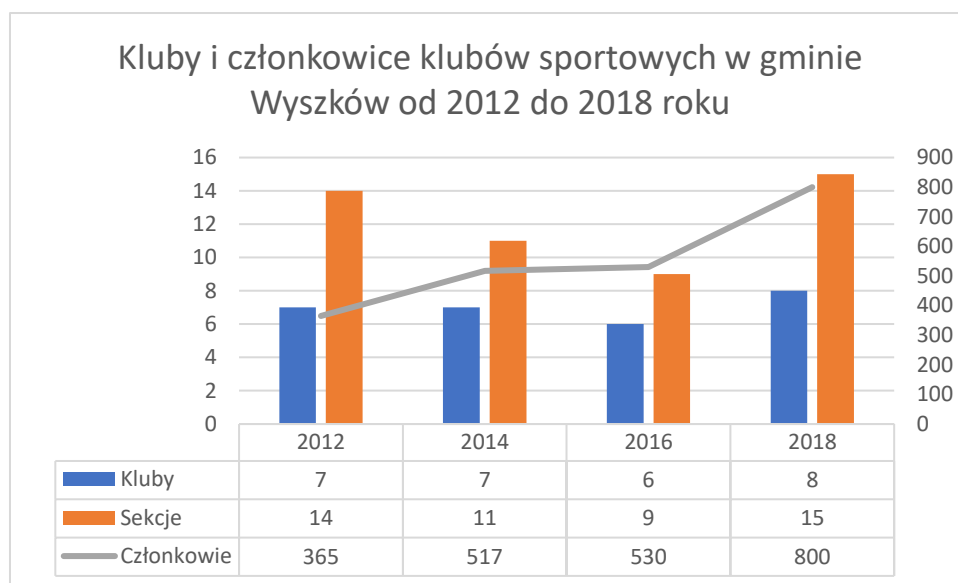
---

⁷ Dostęp za: <https://www.teniswrybieniu.pl/pusta-strona> [24.04.2019].

2.3 Kluby sportowe oraz aktywność fizyczna mieszkańców

Wg danych GUS w 2018 roku na terenie gminy Wyszków było 8 klubów sportowych. Od 2012 roku liczba klubów sportowych zwiększyła się o 1. Jednocześnie w tym samym okresie odnotowano skokowy wzrost liczby członków klubów sportowych. W 2012 roku członkami klubów sportowych w gminie Wyszków było 365 osób, w 2018 roku już 800 osób.

Rysunek 10. Kluby i członkowie klubów sportowych w gminie Wyszków od 2012 do 2018 roku

Źródło: UM w Wyszkanie

Dane Urzędu Miejskiego w Wyszkanie wskazują, że w 2019 roku działalność związaną z kulturą fizyczną i sportem prowadziło 10 organizacji, z których 4 powstało po 2014 roku, 9 po 1991 roku. Jedynie jeden klub poszczycić się może dłuższą historią.

Tabela 6. Kluby i stowarzyszenia sportowe z gminy Wyszków

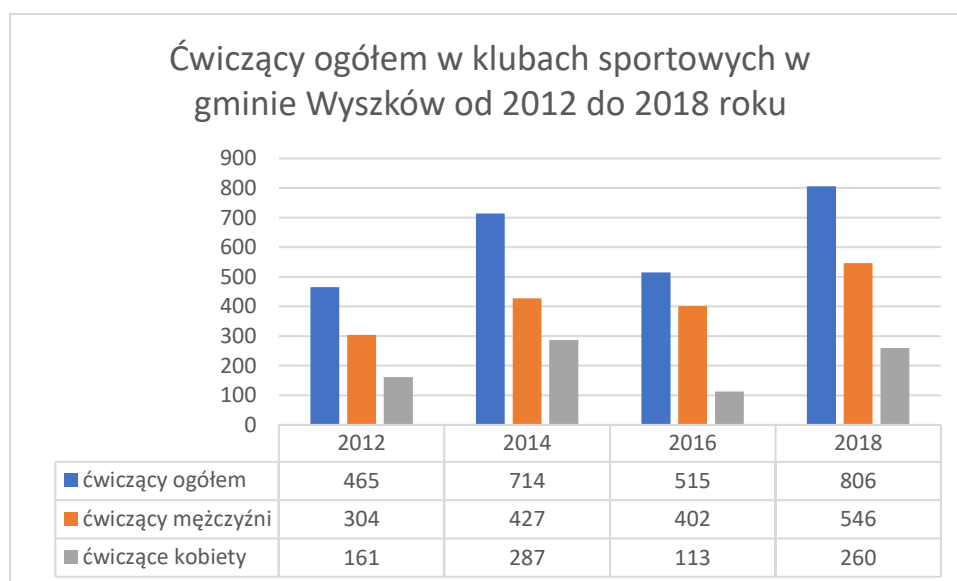
Lp.	Nazwa organizacji	Dyscyplina sportowa	Rok powstania
1	MKS BUG Wyszków	Piłka nożna	1922
2	Stowarzyszenie Rhinos Wyszków	Futbol amerykański	2014
3	KS Camper Wyszków	Siatkówka	2007
4	Młodzieżowy Klub Sportowy APIN Wyszków	Sztuki walki	1991
5	Klub Kolarski Catena Wyszków	Kolarstwo	2016
6	Uczniowski Klub Sportowy OLIMP	Piłka nożna dziewcząt	1997
7	UKS „Polonez” Wyszków	Pływanie, siatkówka	1999
8	UKS Jedynka Wyszków	Piłka nożna	2016
9	UKS SP1 Wyszków	Piłka ręczna	1998
10	Stowarzyszenie Integracji i Rozwoju Rybna	Piłka nożna, sporty walki	2018

Źródło: UM w Wyszkanie

Kluby sportowe w gminie Wyszaków odnotowały pomiędzy 2016 i 2018 rokiem istotny wzrost zainteresowania swoją ofertą. W 2016 roku w klubach na terenie gminy ćwiczyło 515 osób, z czego zdecydowaną większość stanowili mężczyźni (402 osoby). W 2018 roku w wyszkowskich klubach ćwiczyło 806 osób. Szczególny wzrost odnotowano w przypadku ćwiczących kobiet (z 113 do 260 osób).

Jednocześnie zdecydowana większość osób ćwiczących w klubach sportowych to chłopcy i dziewczęta do 18 roku życia. Na 806 osób ćwiczących w klubach sportowych w 2018 roku 719 stanowiły osoby do 18 roku życia.

Rysunek 11. Ćwiczący ogółem w klubach sportowych w gminie Wyszaków od 2012 do 2018 roku

Źródło: GUS

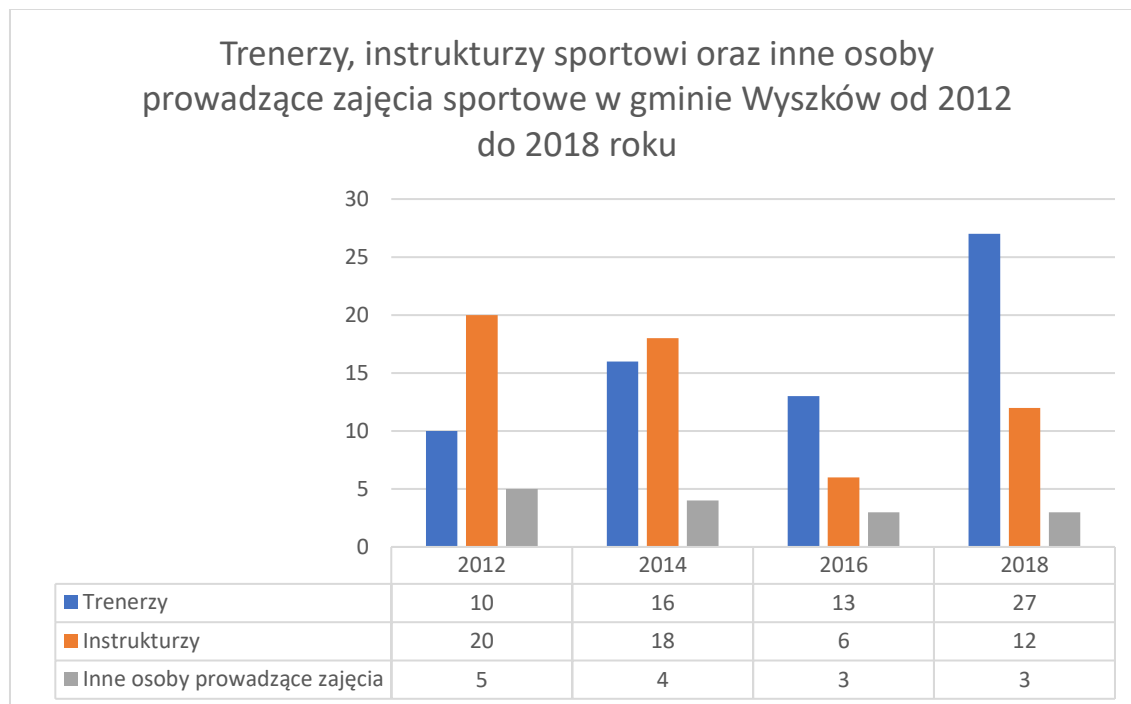
Rysunek 12. Ćwiczący do lat 18 w gminie Wyszaków od 2012 do 2018 roku

Źródło: GUS

Wraz z rosnącym popytem na ofertę klubów sportowych w gminie Wyszków odnotowano wzrost potencjału kadrowego związanego ze sportem. W 2018 roku w gminie Wyszków było 27 trenerów, 12 instruktorów sportowych oraz 3 inne osoby prowadzące zajęcia sportowe. Widoczny był wzrost ilości kadr trenerskich (osób posiadających kompetencje do prowadzenia zajęć sportowych) z 10 osób w 2012 roku do 27 w 2018 roku.

Rysunek 13. Trenerzy, instruktorzy sportowi oraz inne osoby prowadzące zajęcia sportowe w gminie Wyszków od 2012 do 2018 roku

Źródło: GUS

Najstarszym działającym na terenie gminy Wyszków klubem sportowym jest drużyna piłki nożnej **MKS (Miejski Klub Sportowy) Bug Wyszków**, który swoją działalność rozpoczął 8 kwietnia 1922 roku. Początkowo klub nosił nazwę Międzyzakładowy KS Bug Wyszków, kiedy to w 1999 roku klub został rozwiązany ze względu na brak środków finansowych. Swoją działalność reaktywował później pod nazwą Nadbużańskie Towarzystwo Piłkarskie Wyszków, by w 2007 roku zyskać nazwę, która obowiązuje obecnie. Klub trenuje oraz rozgrywa mecze na Stadionie Miejskim w Wyszkanie. Swój najwyższy dotychczasowy poziom ligowy w krajowych rozgrywkach klub osiągnął w sezonie 1993/1994, kiedy grał w II lidze.⁸ W strukturze klubu działa 13 drużyn, w tym jedna seniorska. Najwięcej drużyn działających w ramach klubu rozgrywa mecze mistrzowskie w rozgrywkach prowadzonych przez Mazowiecki Związek Piłki Nożnej. W ramach działalności klubu w okresie wakacji i podczas zimowej przerwy w rozgrywkach organizowane są obozy sportowe w ośrodkach sportowych położonych na terenie województwa mazowieckiego, bądź sąsiednich województw. Dofinansowuje je Gmina Wyszków.⁹

⁸ Dostęp za: http://www.90minut.pl/skarb.php?id_sezon=73&id_klub=865 [24.04.2019].

⁹ Dostęp za: <https://www.wyszkow.pl/index.php?cmd=zawartosc&opt=pokaz&id=125> [24.04.2019].

Tabela 7. Podstawowe dane nt. klubu MKS Bug Wyszków

Nazwa klubu	Miejski Klub Sportowy BUG Wyszków													
Dyscyplina sportowa	Piłka nożna													
Rok powstania	1922													
Najważniejsze momenty w historii klubu/sekcji	Wydarzenie	Rok (lata)												
	Założenie Polskiego Klubu Sportowego „BUG” Wyszków	1922												
	Budowa Stadionu Miejskiego w Wyszowie	1-wsza poł. XX w.												
	Awans do II Ligi, zaplecza Ekstraklasy	1993												
	Udział w ogólnopolskim szczeblu Pucharu Polski (IV runda)	1995												
	Dynamiczny rozwój młodzieżowych sekcji sportowych	Obecnie												
Główne cele klubu/sekcji na przyszłość	Cele	Lata												
	Upowszechnianie i rozwój sportu wśród dzieci i dorosłych na terenie Gminy Wyszków. Propagowanie zdrowego stylu życia.	Zadanie ma charakter ciągły												
	Udział w programie Certyfikacji Szkótek Piłkarskich Polskiego Związku Piłki Nożnej	1 rok												
	Umiejętnie i konsekwentne wprowadzanie wychowanków do drużyny seniorskiej	Zadanie ma charakter ciągły												
Ilość osób ćwiczących	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ilość osób ćwiczących</td> <td>150</td> <td>150</td> <td>250</td> <td>300</td> <td>350</td> </tr> </tbody> </table>		Year	2014	2015	2016	2017	2018	Ilość osób ćwiczących	150	150	250	300	350
	Year	2014	2015	2016	2017	2018								
Ilość osób ćwiczących	150	150	250	300	350									
Ilość kadry trenerskiej	<p>Ilość kadry trenerskiej</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ilość kadry trenerskiej</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>14</td> <td>19</td> </tr> </tbody> </table>		Year	2014	2015	2016	2017	2018	Ilość kadry trenerskiej				14	19
	Year	2014	2015	2016	2017	2018								
Ilość kadry trenerskiej				14	19									
Ocena bazy lokalowej/infrastruktury dostępnej na	Dobra													

terenie miasta, która służy klubowi/sekcji	
---	--

Źródło: MKB Bug Wyszków

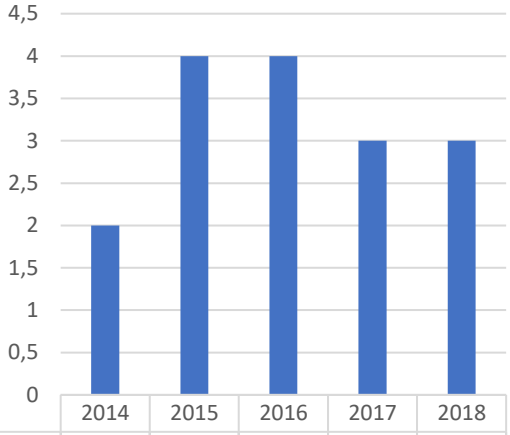
Kolejnym klubem wyczynowym, który funkcjonuje na terenie Gminy jest drużyna futbolu amerykańskiego **Rhinos Wyszków**. Klub rozpoczął swoją działalność w 2014 roku, rok później znalazł się w Polskiej Lidze Futbolu Amerykańskiego. Drużyna startuje w seniorskim poziomie rozgrywek i zrzesza w swoim kręgu 50 zawodników. Barwy klubu to czarny, biały oraz niebieski.¹⁰

Tabela 8. Podstawowe dane nt. klubu Rhinos Wyszków

Nazwa klubu	Rhinos Wyszków													
Dyscyplina sportowa	Futbol amerykański													
Rok powstania	2014													
Najważniejsze momenty w historii klubu/sekcji	Wydarzenie	Rok (lata)												
	Pierwszy historyczny mecz Futbolu Amerykańskiego w Wyszkanie	2015												
	Awans do zaplecza najwyższej klasy rozgrywkowej w Polsce	2016												
	Mistrzostwo Polski Juniorów oraz Wicemistrzostwo Polski Seniorów w Futbolu Flagowym (bezkontaktowa odmiana)	2016												
	Debiut w najwyższej klasie rozgrywkowej w Polsce i posezonalowy awans na 7 lokatę w kraju wśród 45 klubów z całej Polski	2018												
	Powołanie oraz występ dwóch zawodników w Reprezentacji Polski	2017												
Główne cele klubu/sekcji na przyszłość	Cele	Lata												
	Utworzenie sekcji juniorskiej	1-2 lata												
	Utworzenie biura organizacji	2-3 lata												
	Awans do TOP4 w Polsce (bardzo ścisła czołówka)	3-4 lata												
Ilość osób ćwiczących	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ilość osób ćwiczących</td> <td>90</td> <td>60</td> <td>50</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> </tbody> </table>		Year	2014	2015	2016	2017	2018	Ilość osób ćwiczących	90	60	50	50	50
	Year	2014	2015	2016	2017	2018								
Ilość osób ćwiczących	90	60	50	50	50									

¹⁰ Dostęp za: <https://www.ligafa.pl/team/rhinos-wyszkow/> [24.04.2019].

<p>Ilość kadry trenerskiej</p>	 <table border="1" data-bbox="646 600 1348 676"> <thead> <tr> <th></th> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ilość kadry trenerskiej</td> <td>2</td> <td>4</td> <td>4</td> <td>3</td> <td>3</td> </tr> </tbody> </table>		2014	2015	2016	2017	2018	Ilość kadry trenerskiej	2	4	4	3	3
	2014	2015	2016	2017	2018								
Ilość kadry trenerskiej	2	4	4	3	3								
<p>Ocena bazy lokalowej/ infrastruktury dostępnej na terenie miasta, która służy klubowi/sekcji</p>	<p>Bardzo dobra z zastrzeżeniem (brak szatni dostosowanej do potrzeb dyscypliny, zbyt małe pomieszczenia).</p>												

Źródło: Rhinos Wyszków

Piłka siatkowa to dyscyplina sportu, która również posiada klub reprezentujący gminę Wyszków – **KS Camper Wyszków**. Klub powstał w 2007 roku i szybko rozpoczął swoją rywalizację w ramach rozgrywek Mazowieckiego Związku Piłki Siatkowej. Przez pięć lat swojego istnienia klub reprezentował Wyszków kolejno w III lidze Mazowiecko- Warszawskiego Związku Piłki Siatkowej i w II lidze Polskiego Związku Piłki Siatkowej. Od sezonu 2012/2013 do sezonu 2015/2016 drużyna występowała w Pierwszej Lidze Piłki Siatkowej Mężczyzn, kiedy to wycofała się z rozgrywek. Przystąpiła do nich ponownie w sezonie 2016/2017 z poziomu IV ligi. Klub poza rywalizacją na boisku stawia również na rozwój i rekreację młodzieży prowadząc Akademię Piłki Siatkowej, którą dofinansowuje gmina Wyszków.¹¹

Tabela 9. Podstawowe dane nt. klubu KS Camper Wyszków

Nazwa klubu	KS Camper Wyszków													
Dyscyplina sportowa	Siatkówka													
Rok powstania	2007													
Najważniejsze momenty w historii klubu/sekcji	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Wydarzenie</th> <th>Rok (lata)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Udział w rozgrywkach III ligi mężczyzn</td> <td>2007</td> </tr> <tr> <td>Sekcje juniorów, które startują w rozgrywkach juniorskich MZPS</td> <td>2008</td> </tr> <tr> <td>Utworzenie Akademii Młodego Siatkarza, szkolącej od podstaw najmłodszych adeptów Piłki Siatkowej</td> <td>2011</td> </tr> <tr> <td>Oficjalny komunikat o historycznym, pierwszym sezonie Klubu Sportowego Camper Wyszków w I lidze</td> <td>2012</td> </tr> <tr> <td>Największy sukces w historii klubu, w drugim sezonie na zapleczu Plus Ligi Camper prowadzony przez trenera Jana Sucha zdobywa złoty medal I ligi</td> <td>2014</td> </tr> </tbody> </table>	Wydarzenie	Rok (lata)	Udział w rozgrywkach III ligi mężczyzn	2007	Sekcje juniorów, które startują w rozgrywkach juniorskich MZPS	2008	Utworzenie Akademii Młodego Siatkarza, szkolącej od podstaw najmłodszych adeptów Piłki Siatkowej	2011	Oficjalny komunikat o historycznym, pierwszym sezonie Klubu Sportowego Camper Wyszków w I lidze	2012	Największy sukces w historii klubu, w drugim sezonie na zapleczu Plus Ligi Camper prowadzony przez trenera Jana Sucha zdobywa złoty medal I ligi	2014	
Wydarzenie	Rok (lata)													
Udział w rozgrywkach III ligi mężczyzn	2007													
Sekcje juniorów, które startują w rozgrywkach juniorskich MZPS	2008													
Utworzenie Akademii Młodego Siatkarza, szkolącej od podstaw najmłodszych adeptów Piłki Siatkowej	2011													
Oficjalny komunikat o historycznym, pierwszym sezonie Klubu Sportowego Camper Wyszków w I lidze	2012													
Największy sukces w historii klubu, w drugim sezonie na zapleczu Plus Ligi Camper prowadzony przez trenera Jana Sucha zdobywa złoty medal I ligi	2014													
Główne cele klubu/sekcji na przyszłość	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Cele</th> <th>Lata</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	Cele	Lata											
Cele	Lata													

¹¹ Dostęp za: https://www.wyszkow.pl/gmina3/pliki/sport/info/camper_info_klub_16_X_12.pdf [24.04.2019].

Ilość osób ćwiczących	
Ilość kadry trenerskiej	

Źródło: <http://www.kscamper.pl/index.php>

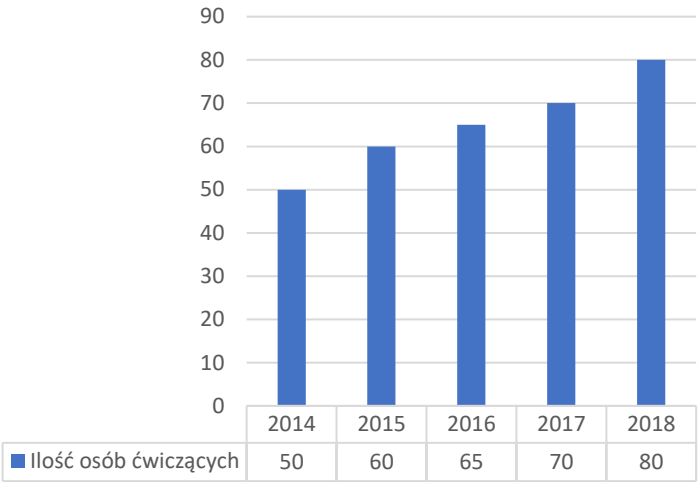
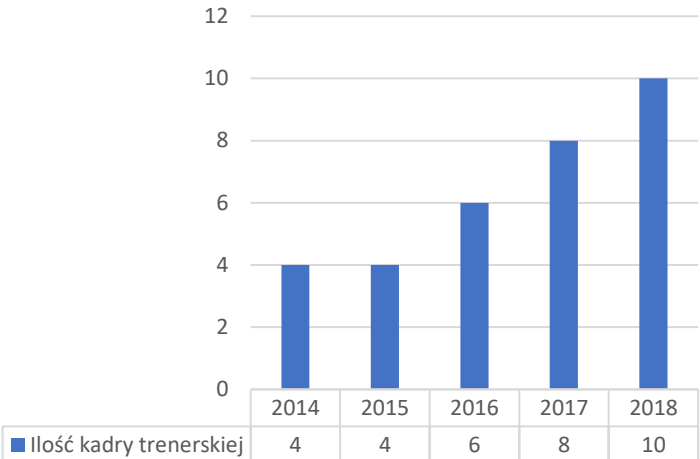
Oprócz klubu piłki nożnej, piłki siatkowej oraz futbolu amerykańskiego na terenie gminy Wyszków funkcjonuje również klub wyczynowy **Gimnazjon Apin Wyszków 1991** który zajmuje się sportami walki. Sekcje, jakie działają w ramach klubu to: boks, MMA, karate kyokushin, K1 oraz kickboxing.¹² Klub oprócz działalności wyczynowej prowadzi również działalność rekreacyjną. Celami klubu są przygotowywanie zawodników do udziału w zawodach na poziomie ogólnopolskim oraz propagowanie aktywności fizycznej jako wartości pozwalającej prowadzić zdrowe życie. Klub prowadzi treningi zarówno dla osób indywidualnych jak i grupowe, w zależności od aktualnych potrzeb.¹³

Tabela 10. Podstawowe dane nt. klubu MKS Gimnazjon Apin Wyszków 1991

Nazwa klubu	MKS Gimnazjon Apin Wyszków 1991	
Dyscyplina sportowa	Sztuki walki	
Rok powstania	1991	
Najważniejsze momenty w historii klubu/sekcji	Wydarzenie	Rok (lata)
	Powstanie pierwszej sekcji sportów walki	1991
	Pierwszy medal na zawodach rangi międzynarodowej (Srebro ME)	2000
	Powstanie klubu z bazą lokalową – matą i przyrządami do sportów walki.	2009
	Pierwsza Wyszowska Gala Sportów Walki	2010
	Stworzenie przez klub cyklicznego wydarzenia „Kurpiowska Kuźnia Wyszków - KKM” Ligi sportów walki opartej o idee sparringów międzyklubowych mających na celu integrację środowiska sztuk walki głównie z rejonu Mazowsza.	2014
Główne cele klubu/sekcji na przyszłość	Cele	Lata
	Powiększenie sali do sportów walki i zwiększenie funkcjonalności wstawienie stacjonarnego ringu	1 rok
	Stworzenie grupy profesjonalnej MMA	2 rok
	Dalsza poprawa bazy treningowej przez zakup wielofunkcyjnej maszyny tzw. trenera stacjonarnego i innych przyrządów do sportów walki	3 rok

¹² Dostęp za: <http://gimnazjonwyszkow.pl/category/boks/> [24.04.2019].

¹³ Dostęp za: <https://www.wyszkow.pl/index.php?cmd=zawartosc&opt=pokaz&id=521> [24.04.2019].

Ilość osób ćwiczących	 <table border="1" data-bbox="646 607 1348 683"> <tr> <td></td> <td>2014</td> <td>2015</td> <td>2016</td> <td>2017</td> <td>2018</td> </tr> <tr> <td>Ilość osób ćwiczących</td> <td>50</td> <td>60</td> <td>65</td> <td>70</td> <td>80</td> </tr> </table>		2014	2015	2016	2017	2018	Ilość osób ćwiczących	50	60	65	70	80
	2014	2015	2016	2017	2018								
Ilość osób ćwiczących	50	60	65	70	80								
Ilość kadry trenerskiej	 <table border="1" data-bbox="646 1093 1348 1169"> <tr> <td></td> <td>2014</td> <td>2015</td> <td>2016</td> <td>2017</td> <td>2018</td> </tr> <tr> <td>Ilość kadry trenerskiej</td> <td>4</td> <td>4</td> <td>6</td> <td>8</td> <td>10</td> </tr> </table>		2014	2015	2016	2017	2018	Ilość kadry trenerskiej	4	4	6	8	10
	2014	2015	2016	2017	2018								
Ilość kadry trenerskiej	4	4	6	8	10								
Ocena bazy lokalowej/ infrastruktury dostępnej na terenie miasta, która służy klubowi/sekcji	Dobra												

Źródło: MKS Gimnazjon Apin Wyszków 1991

Wyczynowym klubem jest także **Klub Kolarski Catena Wyszków**, który powstał w 2016 roku. Założycielem klubu jest Łukasz Góralewski, wychowanek innego klubu KKS Start Wyszków, były kolarz. Klub zrzesza w swoich ramach zawodników z całego powiatu wyszkowskiego, a jego bazą byli zawodnicy klubu TRW Cloudware Team, który w latach swojej świetności był najlepszym amatorskim klubem kolarskim na Mazowszu i jednym z najlepszych w Polsce.¹⁴

Tabela 11. Podstawowe dane nt. klubu Catena Wyszków.

Nazwa klubu	Klub Kolarski Catena Wyszków	
Dyscyplina sportowa	Kolarstwo	
Rok powstania	2016	
Najważniejsze momenty w historii klubu/sekcji	Wydarzenie	Rok (lata)
	Założenie klubu	2016
	Mistrzostwo Polski MTB (drużynowa jazda na czas)	2018
	Zwycięstwo w klasyfikacji open Poland Bike	2018

¹⁴ Dostęp za: <https://tubawyszkowa.pl/index.php/aktualnosci/czytaj/6486/Mamy-nowy-klub-kolarski> [24.04.2019].

	Marathon													
	Zwycięstwo w klasyfikacji drużynowej Poland Bike Marathon	2018												
Główne cele klubu/sekcji na przyszłość	Cele	Lata												
	Popularyzacja kolarstwa wśród społeczności lokalnej	-												
	Uzyskiwanie sukcesów sportowych na dotychczasowym poziomie lub wyższym	1-3												
Ilość osób ćwiczących	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ilość osób ćwiczących</td> <td></td> <td></td> <td>14</td> <td>22</td> <td>25</td> </tr> </tbody> </table>		Year	2014	2015	2016	2017	2018	Ilość osób ćwiczących			14	22	25
Year	2014	2015	2016	2017	2018									
Ilość osób ćwiczących			14	22	25									
Ilość kadry trenerskiej	1 osoba w okresie 2016-2018													
Ocena bazy lokalowej/ infrastruktury dostępnej na terenie miasta, która służy klubowi/sekcji	Umiarkowana													

Źródło: Catena Wyszaków

Obok klubów wyczynowych na terenie gminy Wyszaków funkcjonują również kluby uczniowskie. Jednym z nich jest kobieca drużyna piłki nożnej **UKS Loczki Wyszaków**. Klub powstał w maju 2013 roku i posiada dwie drużyny – kategorii seniorskiej oraz młodzieżki (do 12 lat). W 2014 roku zawodniczki rozpoczęły zmagania w ramach III ligi MZPN (Mazowieckiego Związku Piłki Nożnej), które ukończyły na piątym miejscu. Na dzień 23.04.2019 klub zajmuje trzecie miejsce grając w II lidze kobiet grupy podlaskiej.¹⁵

Tabela 12. Podstawowe dane nt. klubu UKS Olimp Loczki Wyszaków.

Nazwa klubu	UKS Olim Loczki Wyszaków	
Dyscyplina sportowa	Piłka nożna	
Rok powstania	1997	
Najważniejsze momenty w historii klubu/sekcji	Wydarzenie	Rok (lata)
	Reaktywacja klubu	2013
	Utworzenie sekcji piłki nożnej dziewcząt	2013
	Zgłoszenie drużyny piłki nożnej kobiet do rozgrywek PZPN	2014
	Awans do II Ligi piłki nożnej kobiet	2016
	Mecz Barażowy o awans do I Ligi piłki nożnej kobiet	2018
Główne cele klubu/sekcji na	Cele	Lata

¹⁵ Dostęp za: <https://loczki.futbolowo.pl/club/12826> [24.04.2019].

przyszłość	Utrzymanie drużyn juniorek i senierek w Lidze	Cały czas												
	Awans do I Ligi Kobiet PZPN	Za 2 lata												
	Popularyzacja piłki nożnej kobiet Wyszków i okolice	Cały czas												
Ilość osób ćwiczących	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ilość osób ćwiczących</td> <td>40</td> <td>40</td> <td>45</td> <td>45</td> <td>104</td> </tr> </tbody> </table>		Year	2014	2015	2016	2017	2018	Ilość osób ćwiczących	40	40	45	45	104
Year	2014	2015	2016	2017	2018									
Ilość osób ćwiczących	40	40	45	45	104									
Ilość kadry trenerskiej	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ilość kadry trenerskiej</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>3</td> </tr> </tbody> </table>		Year	2014	2015	2016	2017	2018	Ilość kadry trenerskiej	1	2	2	2	3
Year	2014	2015	2016	2017	2018									
Ilość kadry trenerskiej	1	2	2	2	3									
Ocena bazy lokalowej/ infrastruktury dostępnej na terenie miasta, która służy klubowi/sekcji	Dobra													

Źródło: UKS Olimp Loczki Wyszków

Kolejnym klubem uczniowskim, działającym przy Zespole Szkół w Wyszowie jest założony w 1995 roku klub **UKS „Polonez” Wyszków**. Początkowo w klubie działały sekcje: koszykówki, tenisa stołowego oraz lekkoatletyczna, następnie: ouchokeja, piłki nożnej, gimnastyczna i korfbalu. Kolejne nowe sekcje uruchamiano wraz z potrzebami i zainteresowaniami dzieci. Na ten moment w ramach klubu funkcjonują dwie sekcje – pływakka oraz piłki siatkowej (od 2006 roku). W ramach sekcji siatkarskiej drużyny nie tylko trenują, ale również biorą udział w rozgrywkach w ramach Szkolnej Ligi Siatkówki. Sekcja pływacka odnosi duże sukcesy na arenie ogólnopolskiej m.in. indywidualne wicemistrzostwo Polski (Tomasz Domżała), Mistrzostwo Polski w sztafecie chłopców 4 x 100 i 4 x 200 m stylem dowolnym.¹⁶

¹⁶ Dostęp za: <https://www.wyszkow.pl/index.php?cmd=zawartosc&opt=pokaz&id=128> [24.04.2019].

Tabela 13. Podstawowe dane nt. klubu UKS „POLONEZ” Wyszków - sekcja pływania.

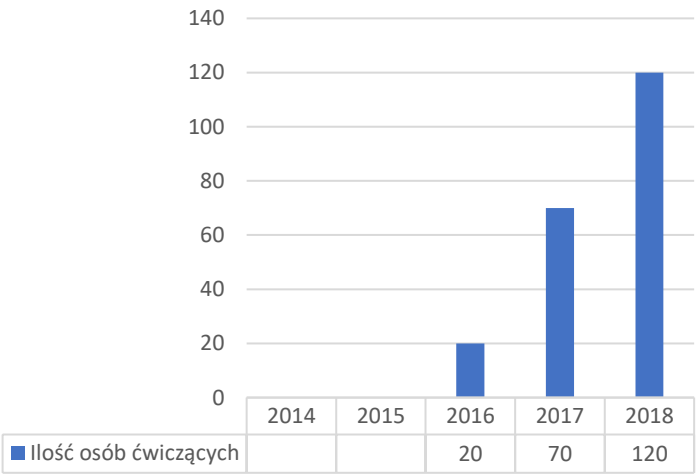
Nazwa klubu	UKS „POLONEZ” Wyszków - sekcja pływania														
Dyscyplina sportowa	Pływanie														
Rok powstania	1999														
Najważniejsze momenty w historii klubu/sekcji	Wydarzenie	Rok (lata)													
	Powstanie sekcji pływania - starty w Mistrzostwach Polski, zdobywanie medali MP	1999													
	Powstanie sekcji piłki siatkowej														
Główne cele klubu/sekcji na przyszłość	Cele	Lata													
	Szkolenie dzieci i młodzieży														
	Starty w Mistrzostwach Polski														
	Szkolenie w kierunku ratownictwa wodnego														
Ilość osób ćwiczących	<p style="text-align: center;">Ilość osób ćwiczących</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>Rok</th> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ilość osób ćwiczących</td> <td>140</td> <td>130</td> <td>130</td> <td>110</td> <td>110</td> </tr> </tbody> </table>			Rok	2014	2015	2016	2017	2018	Ilość osób ćwiczących	140	130	130	110	110
Rok	2014	2015	2016	2017	2018										
Ilość osób ćwiczących	140	130	130	110	110										
Ilość kadry trenerskiej	4 osoby w okresie 2016-2018 5 osób w okresie 2014-2015														
Ocena bazy lokalowej/infrastruktury dostępnej na terenie miasta, która służy klubowi/sekcji	Dobra														

Źródło: UKS „POLONEZ” Wyszków - sekcja pływania

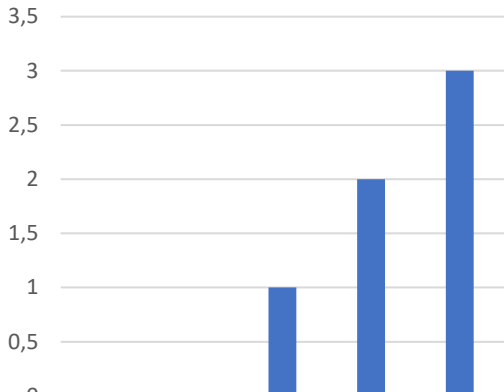
Również klub **UKS Jedynka Wyszków** stawia na propagowanie idei sportu i aktywności fizycznej wśród dzieci. Założony przez rodziców „małych pasjonatów futbolu” klub zrzesza dzieci z Wyszkowa i okolic, które chciałyby w sposób profesjonalny trenować uprawianie piłki nożnej. Działalność klubu oparta jest na wieloletnim doświadczeniu trenerów, którzy swoje wykształcenie zdobyli w szkołach sportowych,

a doświadczenie nabyli w szkołach i akademiach istniejących przy renomowanych klubach piłkarskich.¹⁷

Tabela 14. Podstawowe dane nt. klubu UKS Jedynka Wyszków.

Nazwa klubu	UKS Jedynka Wyszków											
Dyscyplina sportowa	Piłka nożna											
Rok powstania	2016											
Najważniejsze momenty w historii klubu/sekcji	Wydarzenie	Rok (lata)										
	Inauguracja w lidze MZPN najstarszego rocznika	2016										
	Otwarcie szkółki techniki indywidualnej – we współpracy z Legią Soccers Schools oraz Lukas Soccer	2017										
	Event z Krzysztofem Golonką – mistrzem w free stylu piłkarskim (na ok. 200 osób)	2018										
	Bieg pojedynków – pierwszy wyszkowski bieg terenowy (runmagedon). W biegu wzięło udział w sumie ok. 150 osób (dzieci z klubu z rodzinami)	2018										
	Utworzenie 6 grup trenujących	2018										
Główne cele klubu/sekcji na przyszłość	Cele	Lata										
	Organizacja eventów sportowych (nie tylko piłkarskich)	2019										
	Organizacja turniejów piłkarskich dla dzieci (letnich i zimowych)	2019										
	Organizacja obozów letnich i zimowych	2019/2020										
Ilość osób ćwiczących	 <table border="1"> <thead> <tr> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td>20</td> <td>70</td> <td>120</td> </tr> </tbody> </table>		2014	2015	2016	2017	2018			20	70	120
2014	2015	2016	2017	2018								
		20	70	120								

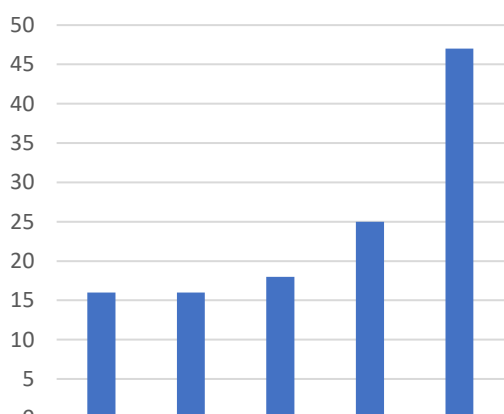
¹⁷ Dostęp za: <http://uksjedynka.eu/> [24.04.2019].

Ilość kadry trenerskiej	 <table border="1" data-bbox="646 595 1342 678"> <tr> <td></td> <td>2014</td> <td>2015</td> <td>2016</td> <td>2017</td> <td>2018</td> </tr> <tr> <td>Ilość kadry trenerskiej</td> <td></td> <td></td> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> </tr> </table>		2014	2015	2016	2017	2018	Ilość kadry trenerskiej			1	2	3
	2014	2015	2016	2017	2018								
Ilość kadry trenerskiej			1	2	3								
Ocena bazy lokalowej/ infrastruktury dostępnej na terenie miasta, która służy klubowi/sekcji	Umiarkowana – boiska zewnętrzne, orliki Bardzo zła – hale sportowe												

Źródło: UKS Jedyńka Wyszków

Klub UKS „1” Wyszków powstał w 1998 roku. Istotny wzrost liczby ćwiczących w klubie nastąpił w 2018 roku, z chwilą otwarcia sekcji Młodziczek.

Tabela 15. Podstawowe dane nt. klubu UKS „1” Wyszków.

Nazwa klubu	UKS „1” Wyszków													
Dyscyplina sportowa	Piłka ręczna													
Rok powstania	1998													
Najważniejsze momenty w historii klubu/sekcji	Wydarzenie	Rok (lata)												
	Otworzenie sekcji Młodziczek	2018												
	Udział w rozgrywkach ligowych Mazowieckich	2018												
	Powołanie na zgrupowanie kadry 4 zawodniczek	2019												
	Zakończenie rozgrywek ligowych na 10 miejscu	2019												
	Wicemistrzostwo Polski w biegu na 600 m.	2014												
Główne cele klubu/sekcji na przyszłość	Cele	Lata												
	Powołanie nowej sekcji Dzieci Starszych	5 miesięcy												
	Zajęcie wysokiego miejsca w rozgrywkach ligowych	12 miesięcy												
Ilość osób ćwiczących	 <table border="1" data-bbox="646 1899 1342 1982"> <tr> <td></td> <td>2014</td> <td>2015</td> <td>2016</td> <td>2017</td> <td>2018</td> </tr> <tr> <td>Ilość osób ćwiczących</td> <td>16</td> <td>16</td> <td>18</td> <td>25</td> <td>47</td> </tr> </table>			2014	2015	2016	2017	2018	Ilość osób ćwiczących	16	16	18	25	47
	2014	2015	2016	2017	2018									
Ilość osób ćwiczących	16	16	18	25	47									
Ilość kadry trenerskiej	1 osoba (od 2014 do 2018 roku)													

Ocena bazy lokalowej/ infrastruktury dostępnej na terenie miasta, która służy klubowi/sekcji	Bardzo dobra
---	--------------

Źródło: UKS „1” Wyszaków

Stowarzyszenie Integracji i Rozwoju Rybna powstało w 2018 roku jako oddolna inicjatywa. Głównym celem działalności stowarzyszenia jest dostarczenie atrakcyjnej oferty pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży z Rybna.

Tabela 16. Podstawowe dane nt. Stowarzyszenia Integracji i Rozwoju Rybna

Nazwa klubu	Stowarzyszenie Integracji i Rozwoju Rybna	
Dyscyplina sportowa	Piłka nożna, sporty walki	
Rok powstania	2018	
Główne cele klubu/sekcji na przyszłość	Cele	Lata
	Dostarczenie atrakcyjnej oferty pozalekcyjnych zajęć sportowych dla 30 dzieci i młodzieży	2018,2019
Ilość osób ćwiczących	25 osób w 2018 roku	
Ilość kadry trenerskiej	2 osoby w 2018 roku	
Ocena bazy lokalowej/ infrastruktury dostępnej na terenie miasta, która służy klubowi/sekcji	Umiarkowana	

Źródło: Stowarzyszenie Integracji i Rozwoju Rybna

Oprócz wyczynowych klubów sportowych oraz uczniowskich klubów sportowych Wyszaków na arenie nie tylko ogólnopolskiej, ale i międzynarodowej reprezentują sportowcy, którzy pochodzą z tego regionu. Jednym z nich jest **Kamil Wiśniewski**, pochodzący z Wyszkowa, który jako jedyny Polak w tym momencie reprezentuje kraj w rajdzie Dakar, starając się go pokonać jadąc na quadzie.¹⁸ Innym przykładem jest **Hubert Sztorc**, który także pochodzi z Wyszkowa. Sztorc reprezentował Polskę podczas Mistrzostw Świata w Wyciskaniu Sztangi Leżąc w Kownie w 2013 roku, gdzie zajął wysokie ósme miejsce¹⁹.

Wśród innych dyscyplin i działalności sportowych warto wspomnieć o działających nieformalnie **Klubie Biegacza Wyszaków** – prężnie promującym Wyszaków podczas imprez biegowych w całej Polsce, a ostatnio także startującym w zagranicznych maratonach, zachęcającym coraz więcej osób do biegania, prowadzącym otwarte treningi przygotowujące do startu w biegu „Wyszowska Dycha Nocą” oraz Bambero Team Wyszaków szkolącym zawodników MMA, organizującym w Wyszkowie galę mieszanych sztuk walki pn. „Blood Fight Night” (skrót BFN).

Istotną rolę w wychowaniu fizycznym oraz kształceniu sportowym w gminie Wyszaków odgrywają szkoły.

Zasady prowadzenia szkolnictwa sportowego dla dzieci i młodzieży reguluje obowiązujące od 1 września 2017 roku Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 marca 2017 r.

¹⁸ Dostęp za: <https://www.przehladsportowy.pl/motosporty/kamil-wisniewski-przed-rajdem-dakar-2019/0wmm5r5> [24.04.2019].

¹⁹ Dostęp za: <https://tubawyszkowa.pl/aktualnosci/czytaj/1279-hubert-rekordzista-polski-sztorc!> [24.04.2019].

w sprawie oddziałów i szkół sportowych oraz oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego (Dz.U. z dn. 29 marca 2017 r. poz. 671). Rozporządzenie określa:

1. warunki tworzenia, organizacji oraz działania oddziałów i szkół sportowych oraz oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego,
2. warunki realizacji w oddziałach i szkołach sportowych oraz oddziałach i szkołach mistrzostwa sportowego zajęć sportowych obejmujących szkolenie sportowe w oparciu o programy szkolenia opracowane przez polskie związki sportowe.

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w ww. Rozporządzeniu kształcenie sportowe może być realizowane w formie oddziałów sportowych i oddziałów mistrzostwa sportowego w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych dla dzieci i młodzieży oraz szkół sportowych i szkół mistrzostwa sportowego podstawowych i ponadpodstawowych dla dzieci i młodzieży. Tym samym kształcenie sportowe realizowane jest na dwóch etapach: ukierunkowanym (mającym na celu ujawnienie predyspozycji i uzdolnień kwalifikujących uczniów do szkolenia w określonym sporcie) oraz specjalistycznym.

Należy dodać, iż w latach poprzednich zasady organizacji szkolnictwa sportowego dla dzieci i młodzieży określało Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 października 2012 roku w sprawie warunków tworzenia, organizacji oraz działania oddziałów sportowych, szkół sportowych oraz szkół mistrzostwa sportowego (Dz.U. z 2012 poz. 1129). Zapisy Rozporządzenia były dostosowane do obowiązującego wówczas trzyetapowego systemu edukacji dzieci i młodzieży (szkoła podstawowa, gimnazjum, szkoła ponadgimnazjalna). Nowe rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej uwzględni zmiany systemu kształcenia wprowadzone od roku szkolnego 2017/2018.

Szkołą, która prowadzi klasy sportowe na terenie gminy Wyszaków jest Szkoła Podstawowa nr 5 (sportowe klasy pływackie oraz siatkarskie). Zasadniczo większość szkół podstawowych z terenu gminy Wyszaków prowadziło dodatkowe zajęcia sportowe, w których dominowały gry zespołowe. Dodatkowe zajęcia sportowe nie były prowadzone w szkołach w Rybnie oraz Lucynowie (dwie najmniejsze szkoły). W przypadku Lucynowa jeden nauczyciel w-f przypadał na największą liczbę uczniów.

W najkorzystniejszej sytuacji pod względem dostępu do kadry w-f była Szkoła Podstawowa nr 5. Problem dot. braku hali sportowej lub jej złego stanu dotyczył SP nr 2 oraz SP w Rybnie. Problem związany z dostępem do hal sportowych dotyczył w szczególności okresu zimowego (większe wykorzystanie dostępnych obiektów przez zainteresowanych, kluby sportowe) i zgłaszany był przez SP nr 5 (szkoła korzysta z hali WOSiR).

Infrastruktura sportowa przy szkołach w gminie Wyszaków wykorzystywana była po lekcjach (w godz. od 16:00 do 22:00 oraz w soboty i niedziele) w różnym zakresie. Praktycznie pełne wykorzystanie dotyczyło obiektów przy szkołach SP nr 1, SP nr 3, SP nr 4. Jednocześnie były obiekty hal, których wykorzystanie było niepełne, a jednocześnie dyrekcje szkół oceniały jakość infrastruktury na dobrą. Problemem był także brak monitorowania stopnia wykorzystania boisk zewnętrznych znajdujących się przy szkołach (brak możliwości oceny czy boiska są w odpowiednim stopniu wykorzystywane).

Tabela 17. Wyniki badania ankietowego ze szkołami z Gminy Wyszaków

Nazwa szkoły	Ilość uczniów 2018	Ocena hal (1-5) ²⁰	Ocena boisk (1-5) ²¹	Ilość nauczycieli w-f 2018	Ilość nauczycieli w-f 2014	Dodatkowe zajęcia	Wykorzystanie hali po zajęciach (% czasu) ²²	Wykorzystanie boisk po zajęciach (% czasu) ²³
Szkoła Podstawowa nr 1	684	5	5	5	4	Tak	75-100	75-100
Szkoła Podstawowa nr 2	619	1	5	5	3	Tak	50-75	Trudno ocenić
Szkoła Podstawowa nr 3	646	5	5	8	10	Tak	75-100	Trudno ocenić
Szkoła Podstawowa nr 4	399	4	3	4	5	Tak	75-100	75-100
Szkoła Podstawowa nr 5	952	4	4	15	12	Tak	0-25	Trudno ocenić
Szkoła Podstawowa w Rybnie	145	Brak hali	5	2	3	Nie	Nie dotyczy	Brak oceny
Szkoła Podstawowa w Lucynowie	242	4	4	1	2	Nie	0-25	Trudno ocenić

Źródło: badanie ankietowe, kwiecień 2019

²⁰ Ocena 1 – najniższa, ocena 5 najwyższa

²¹ Jak wyżej

²² W godz. od 16:00 do 22:00 oraz w soboty i niedziele

²³ Jak wyżej

Rysunek 14. Nauczyciel w-f przypadający na liczbę uczniów w szkołach na terenie gminy Wyszków

Źródło: badanie ankietowe, kwiecień 2019

Tabela 18. Główne problemy zgłaszane przez dyrekcję szkoły.

Szkoła	Główne problemy zgłaszane przez dyrekcję szkoły.
Szkoła Podstawowa nr 1	Brak
Szkoła Podstawowa nr 2	Mała sala gimnastyczna. Zbyt mała w stosunku do ilości uczniów. Brak infrastruktury do lekkoatletyki.
Szkoła Podstawowa nr 3	Brak boiska
Szkoła Podstawowa nr 4	Ograniczone możliwości lokalowe do prowadzenia zajęć w okresie zimowym. Brak funduszy na sprzęt. Brak bieżni lekkoatletycznej.
Szkoła Podstawowa nr 5	Brak własnej hali sportowej – Hala WOSiR nie zawsze dostępna
Centrum Edukacji Zawodowej i Ustawicznej	Brak hali sportowej, dobrze wyposażonej siłowni, niedostateczne zaplecze, np. szatnie
Szkoła Podstawowa w Rybnie	Brak hali sportowej
Szkoła Podstawowa w Lucynowie	Brak bieżni i skoczni wzwyż i w dal

Źródło: badanie ankietowe, kwiecień 2019

Tabela 19. Zakres dodatkowych zajęć sportowych w szkołach z gminy Wyszków.

Szkoła	Zakres dodatkowych zajęć sportowych w szkołach z gminy Wyszków
Szkoła Podstawowa nr 1	SKS- Ministerialny 3 grupy po 2 godziny, gimnastyka korekcyjna 4 grupy po 2 godziny, Klub Piłki Ręcznej - 3 grupy po 1,5 godziny, społecznie 4 godziny.
Szkoła Podstawowa nr 2	Zajęcia SKS: piłka nożna; piłka ręczna; siatkówka; koszykówka. Gimnastyka korekcyjna
Szkoła Podstawowa nr 3	Siatkówka, koszykówka, piłka ręczna, piłka nożna, tenis stołowy.
Szkoła Podstawowa nr 4	Piłka koszykowa, ręczna, nożna.

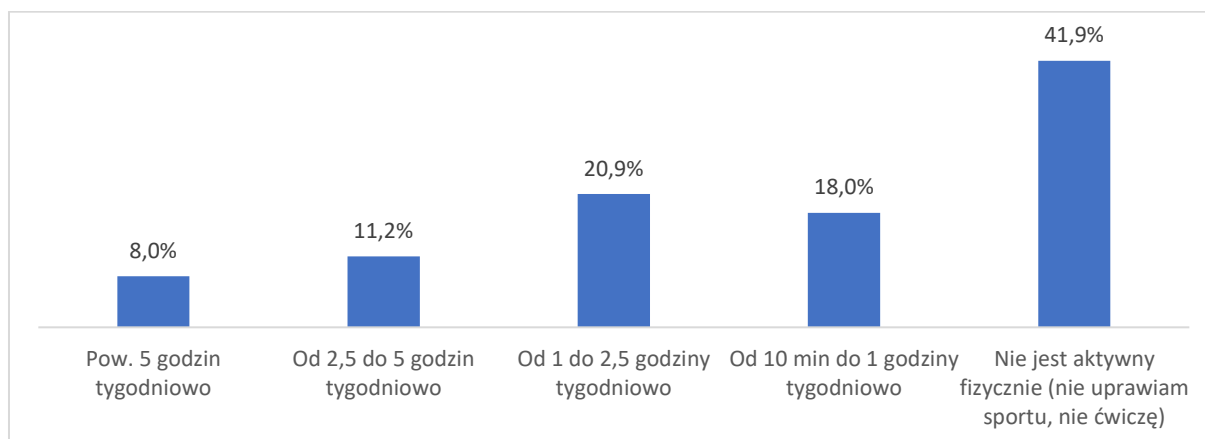
Szkoła Podstawowa nr 5	Siatkarski Ośrodek Szkoleniowy – PZP. SKS – zajęcia organizowane przez Ministerstwo Sportu. Treningi klas sportowych pływackich. Trening klas sportowych siatkarskich. Zajęcia sportowe pozalekcyjne – przygotowanie do zawodów sportowych.
Centrum Edukacji Zawodowej i Ustawicznej	SKS, samoobrona, klasy mundurowe
Szkoła Podstawowa w Rybnie	Brak
Szkoła Podstawowa w Lucynowie	Brak

Źródło: badanie ankietowe, kwiecień 2019

Gmina Wyszków wspierała aktywność fizyczną mieszkańców poprzez rozwój i udostępnianie infrastruktury, wspieranie klubów sportowych oraz kształcenie sportowe w szkołach. Jednocześnie mieszkańcy gminy uprawiali aktywność fizyczną w sposób zorganizowany, grupowy oraz indywidualny. **W celu określenia poziomu aktywności społeczeństwa Gminy Wyszków w kwietniu 2019 roku przeprowadzono badanie ankietowe.** W badaniu ankietowym wzięło udział 511 mieszkańców gminy Wyszków, w tym 53,2% kobiet i 46,8% mężczyzn. Najliczniejszą grupą wiekową były osoby najmłodsze: 18-25 lat (44,8%) i 26-35 lat (37,1%).

Czterech na dziesięciu mieszkańców gminy nie uprawiało sportu (41,9%). 18,0% ankietowanych na sport poświęcało od 10 min do 1 godziny tygodniowo, a 20,9% - od 1 do 2,5 godziny. Około co dziesiąta osoba poświęcała tygodniowo od 2,5 do 5 godzin (11,2%), a tylko 8,0% ankietowanych zadeklarowało, że ćwiczyło 5 godzin lub więcej.

Rysunek 15. Wymiar czasowy aktywności fizycznej mieszkańców gminy Wyszków. N-511

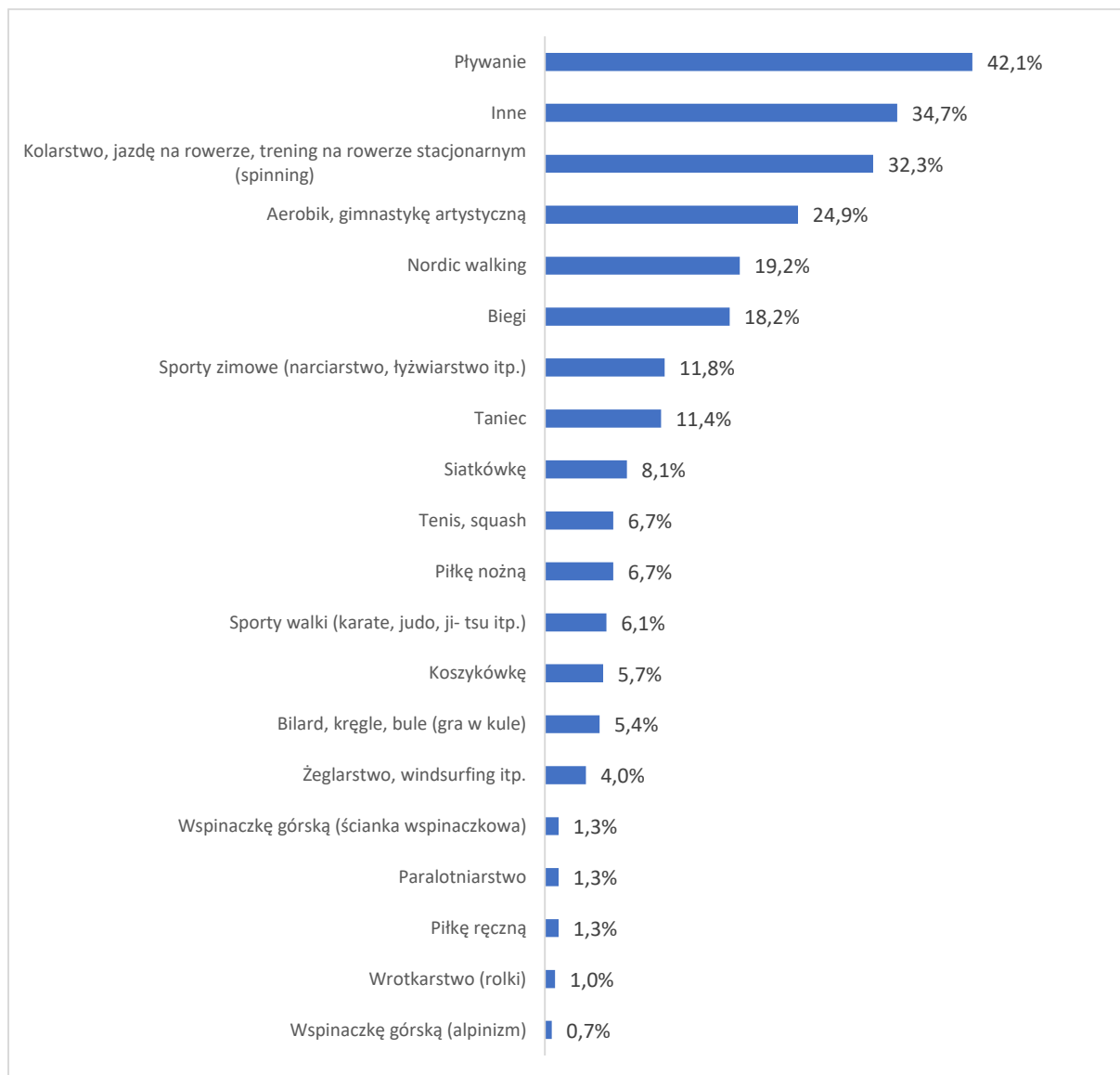

Źródło: Instytut Badawczy IPC, badanie własne

Respondenci, którzy byli aktywni fizycznie, najczęściej uprawiali pływanie (42,1%). Kolejne wskazania to: kolarstwo/ jazda na rowerze (32,3%), aerobik/ gimnastyka artystyczna (24,9%), nordic walking (19,2%), biegi (18,2%), sporty zimowe (11,8%), taniec (11,4%). Pozostałe dyscypliny były wskazywane przez mniej niż 10% ankietowanych (siatkówka – 8,1%, tenis/ squash – 6,7%, piłka nożna – 6,7%, sporty walki – 6,1%, koszykówka – 5,7%, bilard/ kręgle/ bule – 5,4%, żeglarstwo/ windsurfing – 4,0%, wspinaczka górską – 1,3%, paralotniarstwo – 1,3%, piłka ręczna – 1,3%, wrotkarstwo/ rolki (1,0%). Najbardziej uprawianym sportem przez mieszkańców Wyszkowa była wspinaczka górską (0,7%).

Wśród kobiet najpopularniejszą dyscypliną sportową było pływanie (23,6%) i aerobik (22,9%), a wśród mężczyzn – pływanie (18,5%) i kolarstwo (18,2%). Wśród młodszych badanych najbardziej popularne było kolarstwo (7,4% wśród osób w wieku 18-25 lat) i aerobik (6,4% wśród osób w wieku 18-25 lat oraz 5,1% wśród osób w wieku 26-35 lat). Osoby w średnim wieku preferowały pływanie (36-45 lat – 10,4%; 46-55 lat – 6,7%; 56-65 lat – 7,1%). Osoby w wieku powyżej 65 lat najczęściej wybierały pływanie (7,7%) lub nordic walking (6,1%).

Rysunek 16. Dyscypliny sportowe / aktywność fizyczna mieszkańców gminy Wyszków. N=297

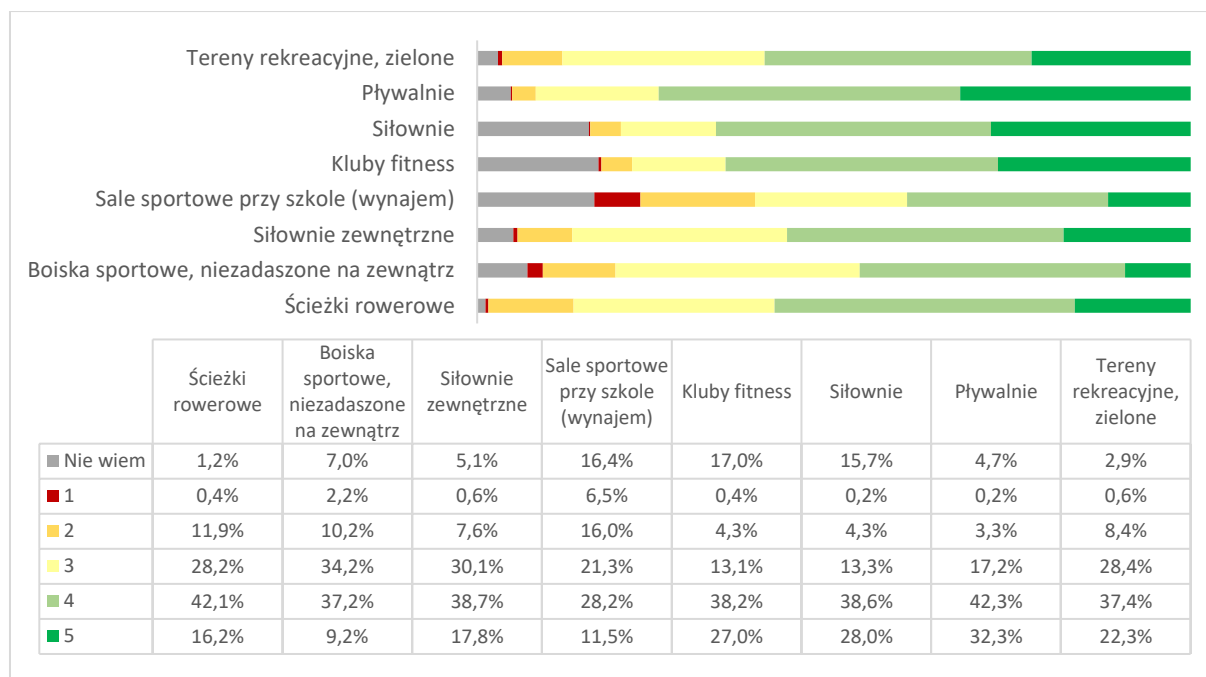
Źródło: Instytut Badawczy IPC, badanie własne

Zdecydowana większość osób badanych (84,8%) uprawiała wskazane przez siebie aktywności fizyczne na terenie gminy Wyszków. Poza gminą Wyszków najwięcej respondentów wskazało na Warszawę (14 wskazań). Ankietowani wymieniali również różne miejscowości górskie (8 wskazań), miejscowości zagraniczne (5 wskazań), Mazury (4 wskazania), Zalew Zegrzyński (3 wskazania) oraz „okolice Warszawy” (3 wskazania).

Zdecydowana większość uczestników badania, która uprawiała jakąkolwiek dyscyplinę sportową uważa, że na terenie gminy Wyszków znajduje się niezbędna infrastruktura i zaplecze do ich uprawiania (82,8%). Przeciwnego zdania było 14,5% badanych, a odpowiedź „nie wiem” wskazało 2,7% respondentów.

Uczestnicy badania najlepiej oceniali dostępność pływalni (suma odsetka odpowiedzi 4 i 5 to 74,6%). Najtrudniej było im ocenić dostępność sal sportowych przy szkole na wynajem, klubów fitness i siłowni – te miejsca uzyskały największy odsetek odpowiedzi „mam za małe rozeznanie, żeby wydać taką ocenę” (kolejno: 16,4%, 17,0%, 15,7%). Siłownie i kluby fitness pomimo tego miały jednak prawie dwie trzecie wskazań oceny dobrej i bardzo dobrej (suma odsetka odpowiedzi 4 i 5 to kolejno: 66,5% oraz 65,2%). Sale sportowe przy szkole na wynajem miały najwyższy odsetek wskazań dwóch najniższych ocen (22,5%). Raczej pozytywnie oceniona została dostępność do terenów rekreacyjnych zielonych (oceny 4 i 5: 59,5%; oceny 1 i 2: 9,0%), ścieżek rowerowych (oceny 4 i 5: 58,3%; oceny 1 i 2: 12,3%) i siłowni zewnętrznych (oceny 4 i 5: 56,6%; oceny 1 i 2: 8,2%).

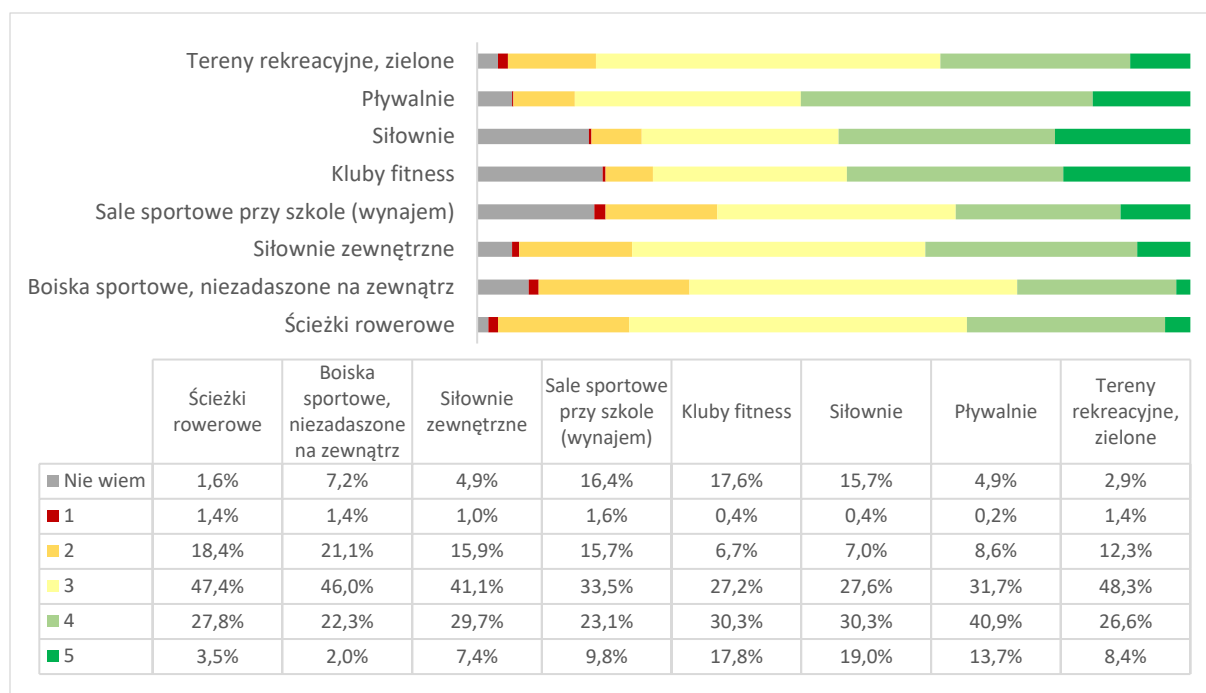
Rysunek 17. Ocena dostępności infrastruktury sportowej na terenie gminy Wyszków. N=511

Źródło: Instytut Badawczy IPC, badanie własne

Stan infrastruktury sportowej oceniany był bardziej krytycznie od dostępu do niej. W opinii ankietowanych, w najlepszym stanie była pływalnia (suma odsetka odpowiedzi 4 i 5 to 54,6%), siłownie (suma odsetka odpowiedzi 4 i 5 – 49,3%) oraz kluby fitness (suma odsetka odpowiedzi 4 i 5 – 48,1%). Siłownie i kluby fitness, oprócz sal sportowych przy szkole pod wynajem, cechowały się największym odsetkiem wskazań odpowiedzi „mam za małe rozeznanie” (kolejno: 15,7%, 17,6%, 16,4%). Najwięcej ocen negatywnych zebrali: boiska sportowe, niezadaszone na zewnątrz (suma odpowiedzi 1 i 2 wyniosła 22,5%), ścieżki rowerowe (suma odpowiedzi 1 i 2 – 19,8%) oraz sale sportowe przy szkolne na wynajem (suma odpowiedzi 1 i 2 – 17,2%).

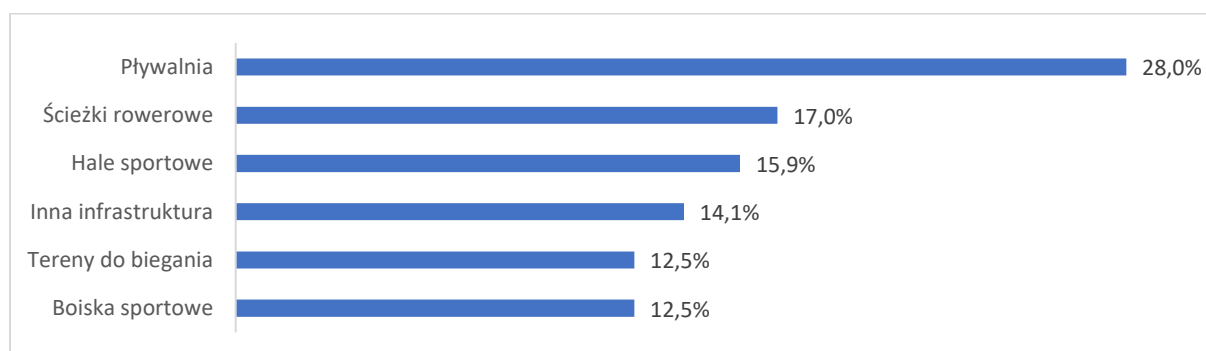
Rysunek 18. Ocena stanu infrastruktury sportowej na terenie gminy Wyszków. N=511

Źródło: Instytut Badawczy IPC, badanie własne

Respondenci poproszeni o wskazanie obiektów, które powinny zostać poddane modernizacji w pierwszej kolejności wskazywali na modernizację pływalni (28,0%). Na drugim miejscu pojawiły się ścieżki rowerowe (17,0%), a na trzecim – hale sportowe (15,9%). Za modernizacją terenów do biegania i boisk sportowych opowiedziało się 12,5% ankietowanych.

Rysunek 19. Priorytety modernizacji infrastruktury sportowej w opinii mieszkańców gminy Wyszków. N=151

Źródło: Instytut Badawczy IPC, badanie własne

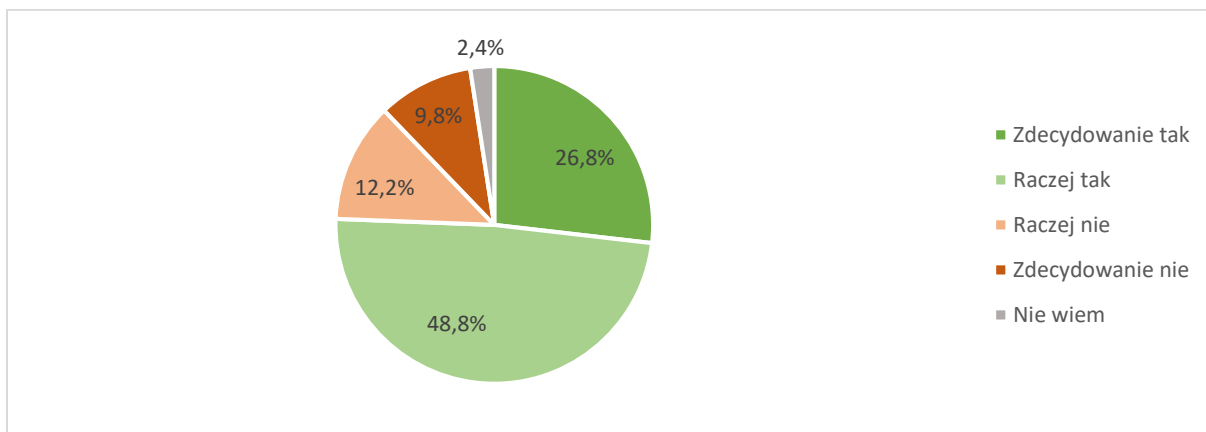
O ocenę infrastruktury sportowej dla dzieci zostali zapytani respondenci, którzy zadeklarowali posiadanie dzieci w wieku szkolnym (24,1%). W zajęciach wychowania sportowego uczestniczyła zdecydowana większość dzieci ankietowanych (94,3%). W zajęciach pozalekcyjnych zorganizowanych przez szkołę uczestniczyła jednak niewiele ponad jedna czwarta dzieci respondentów (26,0%). Trzy czwarte ankietowanych posiadających dzieci w wieku szkolnym (75,6% - suma odpowiedzi „zdecydowanie tak” oraz „raczej tak”) zgadzała się ze stwierdzeniem, że infrastruktura szkolna

i sposób prowadzenia zajęć sportowych zachęca dzieci do uprawiania sportu. Przeciwnego zdania jest 22,0% respondentów (suma odpowiedzi „raczej nie” oraz „zdecydowanie nie”). Brak zdania wyraziło tylko 2,4% badanych.

Ponad jedna trzecia respondentów (34,1%) deklaruwała, że ich dzieci uczestniczą w jeszcze innych zajęciach sportowych pozaszkolnych. Prawie dwie trzecie z tych zajęć (61,9%) odbywały się na terenie gminy Wyszków.

Rysunek 20. Odpowiedzi respondentów na pytanie: Czy infrastruktura szkolna (sale gimnastyczne, boiska sportowe), ale też sposób prowadzenia zajęć sportowych zachęca P. dzieci/ dziecko do uprawiania sportu?. N=123

Źródło: Instytut Badawczy IPC, badanie własne

Zdaniem uczestników badania, na terenie gminy Wyszków raczej znajduje się niezbędna infrastruktura do uprawiania aktywności sportowej przez seniorów (59,1% - suma odpowiedzi „zdecydowanie tak” i „raczej tak”). Przeciwnego zdania był 15,5% ankietowanych (suma odpowiedzi „raczej nie” i „zdecydowanie nie”). Jedna piąta respondentów (25,4%) nie umiała jednak jednoznacznie udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Opinie na temat warunków do uprawiania sportu przez osoby niepełnosprawne były jednak mniej jednoznaczne – duża część badanych nie miała wiedzy na ten temat (41,7%). Niewiele ponad jedna trzecia osób (34,6%) uważała, że takie warunki są zapewnione, ale przeciwnego zdania była prawie jedna czwarta respondentów (23,7%). Zdecydowana większość badanych nie знаła jednak osób niepełnosprawnych uprawiających sport w Wyszkanie (78,9%). Osoby, które jednak znały takie osoby (21,1%), były poproszone o podanie orientacyjnej liczby. Najczęściej respondenci wskazywali, że znają jedną taką osobę.

2.4 Osiągnięcia sportowe

Dobre wyniki i wysokie miejsca w zawodach na szczeblu wojewódzkim reprezentując gminę Wyszków osiągała zwłaszcza Szkoła Podstawowa nr 5 w Wyszkanie. Uczniowie reprezentujący tą placówkę podczas XV Mazowieckich Igrzysk Młodzieży Szkolnej, które odbyły się w 2013 roku w Płocku i Sochaczewie wygrali klasyfikację szkół zdobywając 54,5 punktów w różnych dyscyplinach sportowych. Do końcowego zwycięstwa przyczyniła się zwłaszcza kadra pływacka, która zdobyła aż 30 punktów na 56 ogólnie zdobytych. Drugą dyscypliną, która miała duży wkład w ostateczny triumf była siatkówka, w której aż 15 punktów zdobyła jej męska reprezentacja, zaś 3 – żeńska. Pozostałe punkty zostały zdobyte w ramach indywidualnych biegów przełajowych – 6 oraz sztafety w tejże dyscyplinie – 0,5.²⁴

W ramach tych samych igrzysk swój start miało również Gimnazjum w Rybnie. Podczas rywalizacji reprezentantom udało się zgromadzić 1 punkt – po 0,5 w indywidualnych biegach przełajowych oraz lekkoatletyce chłopców. Szkoła zajęła wówczas 162 miejsce w klasyfikacji szkół gimnazjalnych.²⁵

Swoją reprezentację chłopięcą na XVII Mazowieckich Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w lekkoatletyce w Ciechanowie w 2016 roku wystawiło również Gimnazjum nr 1 w Wyszkanie. Na 122 drużyny w kategorii chłopców, reprezentacja wyszkowskiego gimnazjum zajęła 42 miejsce. Drużyna dziewcząt tej samej szkoły nie wystartowała w zawodach.²⁶

Podczas XIX Mazowieckich Igrzysk Młodzieży Szkolnej w 2017 roku w Ostrołęce swoje reprezentacje wystawiło 5 szkół funkcjonujących na terenie gminy Wyszków: 2 szkoły podstawowe oraz 3 gimnazja. Najwyższą lokatę spośród nich w swojej kategorii zdobyła Szkoła Podstawowa nr 5 w Wyszkanie zdobywając łącznie 48 punktów (24 pkt. w siatkówce, 21 pkt. w pływaniu, 2,5 pkt. w sztafetach oraz 0,5 pkt. w biegach przełajowych) i zajmując drugie miejsce. Druga wyszkowska placówka w tej kategorii – Szkoła Podstawowa nr 1 w Wyszkanie, zajęła 51 miejsce zdobywając łącznie 12,5 punktu (12 pkt. w piłce ręcznej oraz 0,5 pkt. w biegach przełajowych). Spośród gimnazjów reprezentujących gminę Wyszków najwyższą lokatę w swojej kategorii zajęło Gimnazjum nr 1 w Wyszkanie – 10 miejsce. Szkoła w końcowej klasyfikacji osiągnęła wynik 32 punkty (22 pkt. w pływaniu, 9 pkt. w piłce nożnej oraz 1 pkt. w biegach przełajowych). Gimnazjum nr 2 w Wyszkanie osiągnęło w generalnej klasyfikacji gimnazjów miejsce 98., zdobywając 5,5 punktu (5 pkt. w koszykówce oraz 0,5 pkt. w biegach przełajowych). Gimnazjum w Rybnie uplasowało się najniżej ze wszystkich szkół gminy Wyszków, które wystartowały w igrzyskach – zajęło 116 miejsce i osiągnęło wynik 2,5 pkt. (1,5 pkt. w biegach przełajowych oraz 1 pkt. w lekkoatletyce).²⁷

Kluby sportowe każdego roku uczestniczą w rozgrywkach w ramach współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży. Obejmują one rywalizację w czterech kategoriach wiekowych:

- młodzika,
- juniora młodszego,
- juniora,

²⁴ Dostęp za: <https://szs-wwm.pl/xv-mims-klasyfikacja-koncowa-korekta-w-kategorii-szkol-podstawowych/> [25.04.2019].

²⁵ Dostęp za: <https://szs-wwm.pl/xv-mims-komunikat-koncowy/> [25.04.2019].

²⁶ Dostęp za: <https://szs-wwm.pl/xviii-mims-punktacje-korekta/> [25.04.2019].

²⁷ Dostęp za: <https://szs-wwm.pl/xix-mims-klasyfikacje-koncowe/> [25.04.2019].

- młodzieżowca.

Rozgrywki są organizowane przez związki sportowe właściwe dla danej dyscypliny sportowej na podstawie opracowanych regulaminów dla każdej dyscypliny sportowej. Zbiorcze publikacje z wynikami podsumowującymi roczne współzawodnictwo dzieci i młodzieży od 2014 roku przygotowuje Zespół Sportu Młodzieżowego Instytutu Sportu w Warszawie. Do 2013 roku włącznie zadania te realizowała Polska Federacja Sportu Młodzieżowego.

Na podstawie danych zamieszczonych w opracowaniu *Wyniki współzawodnictwa Systemu Sportu Młodzieżowego w 2017 roku* można stwierdzić, że najlepszym województwem w rywalizacji ogólnopolskiej było województwo mazowieckie, które uzyskując ponad 19,5 tysiąca punktów, zyskało 1,5 tysiąca punktów przewagi nad drugim w kolejności województwem wielkopolskim.²⁸

Swoje najlepsze miejsce w klasyfikacji wśród gmin w Polsce gmina Wyszaków osiągnęła w 2016 roku, kiedy zbliżyła się do 500 lokaty, najgorsze – w roku 2014, kiedy od ostatniego miejsca dzieliło ją 28 pozycji. Najwyższe miejsce gminy w analizowanych latach zapewniła reprezentacja klubu UKS Polonez Wyszaków. W każdym z analizowanych lat ten jeden klub przynosił gminie zdobycze punktowe.

Tabela 20. Wyniki rocznego współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży w latach 2012-2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
liczba sklasyfikowanych gmin w kraju	884	889	876	867	887	919
miejsce Gminy Wyszaków w kraju	843	751	848	685	515	788
punktacja łączna Gminy Wyszaków	1,0	4,0	1,0	7,0	22,0	5,0
punktacja w kategoriach wiekowych						
młodzieżowiec	0	0	0	0	0	5,0
junior	0	0	0	0	0	0
junior młodszy	0	0	1,0	4,0	22,0	0
młodzik	1,0	4,0	0	3,0	0	0
punktacja klubów						
MKS Gimnazjon APIN Wyszaków	0	0	0	0	0	5,0
UKS Polonez Wyszaków	0	0	1,0	7,0	22,0	0
UKS SP 1 Wyszaków	1,0	1,0	0	0	0	0

Źródło: Wyniki współzawodnictwa Systemu Sportu Młodzieżowego w latach 2012-2017

Najwyższą lokatę wśród klubów, które reprezentowały gminę Wyszaków w latach 2012-2017 osiągnął klub MKS Gimnazjon APIN Wyszaków, który w 2016 roku zaliczał się do najlepszych 50% klubów w skali ogólnopolskiej. Najniżej sklasyfikowany w latach 2012-2017 był w 2014 roku klub UKS Polonez Wyszaków (uplasował się 158 miejsc od ostatniej pozycji).

Najwyższą lokatę z klubów reprezentujących gminę Wyszaków w zawodach ze względu na dyscyplinę sportową osiągnęła w 2016 roku reprezentacja pływacka klubu UKS Polonez Wyszaków – 97 miejsce.

²⁸ Dostęp za: [http://www.sport-mlodziejowy.pl/images/11_2018/Ksi%C4%85%C5%BCka%20\(1402\).pdf](http://www.sport-mlodziejowy.pl/images/11_2018/Ksi%C4%85%C5%BCka%20(1402).pdf) [25.04.2019].

Tabela 21. Miejsce klubów sportowych z gminy Wyszaków w klasyfikacji ogólnopolskiej rywalizacji sportowej dzieci i młodzieży w latach 2012-2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Miejsce klubu w klasyfikacji ogólnopolskiej						
UKS SP 1 Wyszaków	3133	2705	-	-	-	-
UKS Polonez Wyszaków	-	-	3213	2397	1445	-
MKS Gimnazjon APIN Wyszaków	-	-	-	-	-	2776
Liczba sklasyfikowanych klubów sportowych w kraju	3315	3329	3371	3372	3474	3686

Źródło: Wyniki współzawodnictwa Systemu Sportu Młodzieżowego w latach 2012-2017

Tabela 22. Miejsce klubów sportowych w rywalizacji sportowej dzieci i młodzieży według dyscyplin sportowych w latach 2012-2017

	Dyscyplina	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Miejsce klubu w klasyfikacji							
UKS SP 1 Wyszaków	lekkoatletyka	350	319	-	-	-	-
UKS Polonez Wyszaków	pływanie	-	-	130	123	97	-
	siatkówka	-	-	-	106	-	-
MKS Gimnazjon APIN Wyszaków	boks	-	-	-	-	-	140

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Wyniki współzawodnictwa Systemu Sportu Młodzieżowego w latach 2012-2017

Jednym z większych sukcesów odniesionych przez sportowców reprezentujących gminę Wyszaków było rozgrywanie przez klub siatkarski KS Camper Wyszaków zawodów w I Lidze Piłki Siatkowej Mężczyzn. Rozpoczęcie rozgrywek w drugiej kolejności najwyższej lidze w kraju przez klub z Wyszkowa miało miejsce w sezonie 2012/2013 i trwało do sezonu 2015/2016, po którym drużyna rozpoczęła rozgrywki od IV ligi.²⁹

Sukcesy odnosi klub futbolu amerykańskiego Rhinos Wyszaków, który rozgrywa mecze w I Lidze Futbolu Amerykańskiego mierząc się z drużynami z całej Polski. „Nosorożce” z Wyszkowa reprezentują gminę na najwyższym poziomie rozgrywek, jednocześnie popularyzując dość mało znaną w Polsce dyscyplinę sportu.³⁰

Osiągnięcia zarówno w rywalizacji indywidualnej jak i drużynowej odnoszą kolarze KK Catena Wyszaków. Podczas LOTTO Poland Bike Marathon w Wawrze w rywalizacji drużynowej klub Catena Wyszaków zajął drugą lokatę, ustępując miejsca tylko Absolute Bikes Team Pruszków. W rywalizacji indywidualnej na dystansie MAX (54 km) Łukasz Góralewski zajął trzecie miejsce. W klasyfikacji generalnej sezonu na dystansie MAX zwyciężył Kamil Kuzmider, który był również drugi w klasyfikacji OMNIUM Poland Bike 2018. Drużynowo Catena odniosła również triumf w klasyfikacji ogólnej LOTTO Poland Bike Marathon 2018.³¹

Spore sukcesy odnosi również wyszkowianin Kamil Wiśniewski, który sławi miasto swojego pochodzenia na całym świecie. W 2018 roku w 40. rajdzie Dakar zajął trzynaste miejsce w klasyfikacji

²⁹ Dostęp za: <http://www.kscamper.pl/p,2,klub.html> [25.04.2019].

³⁰ Dostęp za: <https://www.ligafa.pl/team/rhinos-wyszkow/> [25.04.2019].

³¹ Dostęp za: <http://www.wawer.warszawa.pl/pl/news/final-lotto-poland-bike-marathon-w-wawrze-2> [25.04.2019].

generalnej, by rok później skończyć ją na rekordowo wysokim szóstym miejscu. Zawodnik, który najtrudniejszy rajd świata przemierza quadem prezentuje zwykłą formę z sezonu na sezon.³²

Do znanych osób reprezentujących Wyszaków na arenie ogólnopolskich zawodów sportowych należy zaliczyć Kacpra Terlikowskiego, startującego w rajdach samochodowych (Terlikowski Rally Team).

Osobą rozpoznawalną w skali kraju jest Mateusz Tryc, reprezentujący sporty walki (boks).

Z indywidualnych osiągnięć wyszkowskich sportowców warto wymienić sukcesy Ewy Jagielskiej, lekkoatletki specjalizującej się w biegach długodystansowych. W zawodach rozgrywanych w marcu 2019 roku zdobyła złoty medal w biegu na dystansie 10 km w 8. World Masters Athletics Championships Indoor w Toruniu.

W kalendarzu imprez o charakterze sportowym znalazły się m.in. następujące:

Rozgrywki ligowe klubów sportowych (seniorzy):

- Rozgrywki MKS Bug Wyszaków (piłka nożna) w ramach Ligi Okręgowej, w grupie Warszawa I oraz w Pucharze Polski w ramach Mazowieckiego Związku Piłki Nożnej³³
- Rozgrywki KS Camper Wyszaków (piłka siatkowa) w ramach III Ligi Mazowiecko-Warszawskiego Związku Piłki Siatkowej³⁴
- UKS Loczki Wyszaków w ramach II Ligi MZPN

Rozgrywki amatorskie sportów zespołowych:

- Rozgrywki w ramach Ligi Bobra – amatorskiej ligi szóstek, która w Wyszakowie funkcjonuje jako Wyszowska Liga Szóstek (piłka nożna)³⁵

Zawody i rozgrywki o zasięgu ogólnopolskim:

- Rozgrywki Rhinos Wyszaków w ramach I Ligi Futbolu Amerykańskiego³⁶
- Zawody w ramach Lotto Poland Bike klubu KK Catena Wyszaków³⁷

Zawody i rozgrywki o zasięgu miejskim i lokalnym:

- Bieg uliczny Wyszowska Dycha Nocą³⁸
- Bieg Niepodległości
- Otwarty Turniej Tenisa Stołowego o Puchar Burmistrza Wyszakowa
- Halowy Turniej 6 Piłkarskich o Puchar Burmistrza Wyszakowa
- Turniej Piłki Siatkowej o Puchar Wyszakowa
- Tenisowe Mistrzostwa Wyszakowa pod patronatem Burmistrza Wyszakowa
- Rally Wyszaków o Puchar Burmistrza Wyszakowa

³² Dostęp za: <https://tubawyszkowa.pl/aktualnosci/szukaj?q=kamil+wi%C5%9Bniewski&page=2&per-page=10> [25.04.2019].

³³ Dostęp za: http://www.90minut.pl/skarb.php?id_klub=865&id_sezon=93 [25.04.2019].

³⁴ Dostęp za: <http://www.kscamper.pl/index.php> [25.04.2019].

³⁵ Dostęp za: <http://ligabobra.pl/wls> [25.04.2019].

³⁶ Dostęp za: <https://www.ligafa.pl/team/rhinos-wyszkow/> [25.04.2019].

³⁷ Dostęp za: <https://mtb-xc.pl/2019/04/16/lotto-poland-bike-marathon-w-nowym-dworze-mazowieckim-2/> [25.04.2019].

³⁸ Dostęp za: <http://bieg.wyszkow.pl/> [25.04.2019].

2.5 Finansowanie sportu

Gmina Wyszków wspiera rozwój sportu dzieci i młodzieży oraz działalność klubów sportowych, stwarzając odpowiednie warunki dla ich funkcjonowania. Władze gminy realizują inwestycje w zakresie poprawy infrastruktury sportowej i rekreacyjnej w mieście, ale, co bardzo istotne, podmiotom i osobom związanym ze sportem, udzielane jest również wsparcie finansowe.

Warunki i tryb finansowania zadania własnego obejmującego tworzenie warunków, w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu zostały określone w *Uchwale Nr III/7/10 z dn. 30 grudnia 2010 r. w sprawie warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez Gminę Wyszków oraz w Rocznym programie współpracy Gminy Wyszków z organizacjami pozarządowymi* uchwalanym co roku zgodnie z Ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Ww. uchwała wnosi, że warunkiem finansowania rozwoju sportu przez jest działanie zmierzające do osiągnięcia następujących celów publicznych:

- 1) realizację programów szkolenia sportowego, w szczególności:
  - a) transport;
  - b) wynajem obiektów;
  - c) opiekę medyczną, badania lekarskie;
  - d) zakup środków doraźnej pomocy medycznej, odżywek;
  - e) udział zespołu w rozgrywkach ligowych (opłaty związkowe i rejestracyjne, licencje, zezwolenia);
  - f) opłaty startowe;
  - g) wynagrodzenia trenerskie i instruktorskie wraz z pochodnymi dla szkoleniowców prowadzących zajęcia sportowe;
  - h) ubezpieczenia OC podmiotu oraz NW zawodników i trenerów;
- 2) zakup sprzętu sportowego przeznaczonego do przeprowadzenia szkolenia, odzieży i obuwia sportowego,
- 3) pokrycie kosztów organizowania zawodów sportowych lub uczestnictwa w tych zawodach, w szczególności:
  - a) opłaty za sędziowanie zawodów;
  - b) umowy zawarte z firmami ochroniarskimi;
- 4) pokrycie kosztów korzystania z obiektów sportowych dla celów szkolenia sportowego;
- 5) sfinansowanie stypendiów sportowych przyznawanych przez klub na podstawie regulaminu zaakceptowanego przez Gminę Wyszków, pod warunkiem, że drużyna osiągnie wynik sportowy na poziomie miejsca 1-3 w rozgrywkach w swojej lidze, jeżeli wpłynie to na poprawę warunków uprawiania sportu przez członków klubu sportowego, który otrzyma dotację lub zwiększy dostępność społeczności lokalnej do działalności sportowej prowadzonej przez ten klub.³⁹

---

³⁹ Dostęp za: <http://www.edziennik.mazowieckie.pl/Compatible/Details?Oid=18940> [25.04.2019].

Ww. Roczny program współpracy z NGO uchwalony na 2019 rok wnosi jako priorytetowe następujące zadania:

z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej:

a) prowadzenie sekcji sportowych i zajęć sportowo – rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, w tym wspieranie szkolenia sportowego w piłce nożnej, piłce siatkowej, piłce ręcznej, sztukach walki, futbolu amerykańskim, kolarstwie, trójboju siłowym, tańcu sportowym,

b) starty w zawodach sportowych dzieci i młodzieży w dyscyplinie pływanie i piłka siatkowa minimum na szczeblu wojewódzkim.

Gmina Wyszków wspiera bezpośrednio w postaci dotacji kluby z terenu gminy. W latach 2011 – 2019 odnotowano istotny wzrost kwoty jaką Gmina Wyszków przeznaczająca na realizację zadań publicznych przez organizacje sportowe. W 2019 roku kwota ta wyniesie około 850 tys. zł, co oznacza, że od 2011 roku odnotowano wzrost o ponad 200%. Jednocześnie z każdym rokiem rosła ilość organizacji, które ubiegały się i otrzymywały wsparcie z budżetu gminy. Do 2012 roku były to dwie organizacje, w 2019 roku 10 organizacji.

Rysunek 21. Finansowanie klubów sportowych przez Gminę Wyszków

Źródło: Wydział Promocji, Kultury i Sportu, Urząd Miejski w Wyszkanie

Tabela 23. Finansowanie klubów sportowych od 2010 roku przez gminę Wyszków

Rok	Nazwa klubu	Kwota dofinansowania (zł)
2010	Camper Wyszków (siatkówka)	40.000
	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Wiatrak”	10.000
	RAZEM:	50.000
2011	Camper (siatkówka)	195.000
	Bug Wyszków (piłka nożna)	190.000
	RAZEM:	385.000
2012	Camper (siatkówka)	145.000
	Bug Wyszków (piłka nożna)	288.200
	RAZEM:	433.200

2013	Bug Wyszków (piłka nożna)	300.000
	Camper (siatkówka)	200.000
	UKS Polonez (pływanie, siatkówka)	25.000
	RAZEM:	525.000
2014	Camper (siatkówka)	230.000
	Bug Wyszków (piłka nożna)	378.000
	Olimp (piłka nożna)	10.000
	UKS Polonez (siatkówka, pływanie)	13.600
	RAZEM:	631.600
2015	Bug Wyszków (piłka nożna)	380.000
	Camper (siatkówka)	230.000
	Apin Wyszków (sztuki walki)	10.000
	Olimp (piłka nożna dziewcząt)	10.000
	RAZEM:	630.000
2016	Bug Wyszków (piłka nożna)	386.000
	Apin (sztuki walki)	40.000
	UKS Polonez (pływanie, siatkówka)	30.000
	Rhinos Wyszków (futbol amerykański)	65.000
	Olimp (piłka nożna dziewcząt)	37.000
	Camper (siatkówka)	145.000
	RAZEM:	703.000
2017	UKS Czwórka (piłka nożna)	6.000
	UKS polonez (pływanie, piłka nożna)	25.000
	Rhinos (futbol amerykański)	98.100
	UKS Jedynka (piłka nożna)	32.240
	Camper (siatkówka)	143.000
	Apin Wyszków (sztuki walki)	40.000
	Olimp (piłka nożna)	48.000
	Bug Wyszków (piłka nożna)	331.660
RAZEM:	724.000	
2018	Stowarzyszenie Integracji i Rozwoju Rybna (sztuki walki, piłka nożna)	6.080
	UKS Jedynka (piłka nożna)	26.900
	Apin Wyszków (sztuki walki)	50.000
	Rhinos Wyszków (futbol amerykański)	121.100
	Olimp (piłka nożna)	70.000
	Camper (siatkówka)	150.000
	Bug Wyszków (piłka nożna)	323.140
	UKS Polonez (pływanie, siatkówka)	20.000
	UKS Polonez (pływanie) – mały grant	4.000
	UKS Jedynka (piłka nożna) – mały grant	7.000
	Klub Kolarski Catena – mały grant	10.000
	RAZEM:	788.220
2019 (I półrocze)	Bug Wyszków (piłka nożna)	166.000
	Stowarzyszenie Integracji i Rozwoju Rybna (piłka nożna, sztuki walki)	3.500
	Olimp (piłka nożna)	37.000
	Camper (siatkówka)	64.000
	Apin (sztuki walki)	25.000
	UKS Polonez (pływanie, siatkówka)	30.000
	Rhinos (futbol amerykański)	65.000
	UKS Jedynka (piłka nożna)	20.000
	Klub Kolarski Catena – mały grant	10.000
	UKS Jedynka (piłka nożna) – mały grant	5.000
RAZEM (I półrocze):	425.500	

Źródło: Wydział Promocji, Kultury i Sportu, Urząd Miejski w Wyszkowie

Wyszowskie kluby i organizacje finansowane były w zróżnicowanym stopniu ze środków publicznych. Brak finansowania ze środków publicznych wykazał klub UKS SP1 Wyszów. Cztery kluby bądź organizacje sportowe finansowane były w przeważającym stopniu ze środków publicznych (pow. 50%). Największy klub sportowy pod względem liczby osób ćwiczących finansowany był ze środków publicznych w przedziale od 25 do 50%. Jednocześnie kluby i organizacje sportowe z gminy Wyszów w bardzo małym stopniu finansowały swoją działalność z innych publicznych środków.

Tabela 24. Stopień finansowania klubu/organizacji ze środków publicznych.

Lp.	Nazwa organizacji	Brak	Do 25%	25% do 50%	50% do 75%	75% do 100%
1	Młodzieżowy Klub Sportowy APIN Wyszów					
2	MKS BUG Wyszów					
3	KS Camper Wyszów (brak danych)					
4	Klub Kolarski Catena Wyszów					
5	UKS Olimp					
6	Stowarzyszenie Rhinos Wyszów					
7	UKS Polonez (sekcja pływania) (brak danych)					
8	UKS Polonez (sekcja siatkówka) (brak danych)					
9	UKS SP1 Wyszów					
10	UKS Jedyńka					
11	Stowarzyszenie Integracji i Rozwoju Rybna					

Źródło: badanie ankietowe z klubami sportowymi, kwiecień 2019

Tabela 25. Stopień finansowania klubu/organizacji ze środków publicznych innych niż budżet Gminy Wyszów.

Lp.	Nazwa organizacji	Brak	Do 25%	25% do 50%	50% do 75%	75% do 100%
1	Młodzieżowy Klub Sportowy APIN Wyszów					
2	MKS BUG Wyszów					
3	KS Camper Wyszów (brak danych)					
4	Klub Kolarski Catena Wyszów					
5	UKS Olimp					
6	Stowarzyszenie Rhinos Wyszów					
7	UKS Polonez (sekcja pływania)					
8	UKS Polonez (sekcja siatkówka) (brak danych)					

	danych)					
9	UKS SP1 Wyszków					
10	UKS Jedynka					
11	Stowarzyszenie Integracji i Rozwoju Rybna					

Źródło: badanie ankietowe z klubami sportowymi, kwiecień 2019

Gmina Wyszków przyznaje stypendia sportowe zawodnikom reprezentującym swoje miejsce zamieszkania.

Stypendia sportowe Gminy Wyszków mogą być przyznawane zawodnikom, którzy spełniają łącznie poniższe warunki:

- uprawiają dyscyplinę sportową objętą programem igrzysk olimpijskich,
- posiadają zameldowanie na terenie gminy Wyszków,
- zrzeszeni są w klubie sportowym,
- zobowiążą się pisemnie do promocji gminy Wyszków poprzez informowanie o ich wspieraniu finansowym przez gminę Wyszków oraz poprzez umieszczenie na garderobie sportowej herbu gminy Wyszków (o ile nie stoi to w sprzeczności z innymi umowami).

Wysokość środków przeznaczonych na stypendia sportowe jest określana corocznie w budżecie Gminy Wyszków i uzależniona od możliwości budżetowych gminy Wyszków. Przyznawanie i pozbawianie stypendium sportowego należy do kompetencji Burmistrza Wyszkowa.

Jeden zawodnik w roku kalendarzowym może otrzymać od Burmistrza Wyszkowa tylko jedno stypendium. Gmina publikuje wykaz osób, które otrzymały stypendia sportowe na stronie internetowej.

Uprawnione do składania wniosku o przyznanie stypendium sportowego są: a) zarządy klubów i stowarzyszeń, których statut zawiera zadania z zakresu kultury fizycznej; b) osoby fizyczne.⁴⁰

Wkład finansowy w rozwój sportu Gminy Wyszków związany jest również z finansowaniem klas sportowych.

W 2018 roku łączny koszt prowadzenia przez Gminę klas sportowych wyniósł 2,373 mln zł i zwiększył się od 2015 roku o ponad 600 tys. zł.

Tabela 26. Koszt oddziałów sportowych w szkołach w gminie Wyszków.

Rok	2015	2016	2017	2018
Kwota	1 705 239,91	1 933 163,78	2 396 578,34	2 373 567,86

Źródło: UM w Wyszkowie

⁴⁰Dostęp za:

https://www.wyszkow.pl/gmina3/pliki/organizacje/ogloszenia/2011/proj_uchwaly%20_stypendia_sportowe_2011.pdf [26.04.2019].

2.6 Organizacja i promocja sportu

Nadzór nad realizacją zadań jednostki w zakresie sportu i rekreacji sprawuje komórka organizacyjna w Urzędzie Miejskim w Wyszkowie – Wydział Promocji, Kultury i Sportu.

Działania związane ze sportem znajdują się przede wszystkim w gestii Wyszkowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. Realizuje on m.in. zadania z zakresu spraw kultury fizycznej, a w szczególności:

- a) prowadzenie zajęć oraz zawodów rekreacyjnych i sportowych,
- b) udostępnianie obiektów i urządzeń sportowych, rekreacyjnych i turystycznych,
- c) organizowanie imprez sportowo-rekreacyjnych i turystycznych,
- d) popularyzacja walorów rekreacji i turystyki w środowisku wyszkowskim,
- e) prowadzenie wypożyczalni sprzętu sportowego i turystycznego,
- f) współpraca z organizacjami i stowarzyszeniami kultury fizycznej, szkołami, zakładami pracy
- g) oraz osobami fizycznymi w sferze kultury fizycznej,
- h) wykonywanie innych zadań zleconych przez Burmistrza i Radę Miejską w Wyszkowie.⁴¹

WOSiR zarządza miejskimi obiektami sportowymi takimi jak:

- stadion piłkarsko-lekkoatletyczny,
- korty tenisowe,
- kryta pływalnia,
- hala sportowa.

Ośrodek organizuje imprezy rekreacyjne, sportowe, turystyczne. Współpracuje ze szkołami, przedszkolami, klubami sportowymi, zakładami pracy oraz innymi instytucjami i organizacjami.⁴²

Wyszkowski Ośrodek Sportu i Rekreacji działa jako zakład budżetowy, otrzymując z budżetu Gminy Wyszków dotację pokrywającą do 50% kosztów funkcjonowania. Ze względu na wzrost kosztów funkcjonowania (m.in. mediów i wynagrodzeń) przy niezmiennych cenach wynajmu obiektów - znacząco zmniejszyła się rentowność tej jednostki. Sytuacja ta wynika również z prospołecznego podejścia Gminy Wyszków, wprowadzone są bowiem symboliczne opłaty za mecze rozgrywane na obiektach WOSiR, zaś w wyjątkowych przypadkach umarzane są zaległości klubów sportowych. Kondycja ekonomiczna WOSiR powoduje, że wskazane jest zastanowienie się nad formułą jego funkcjonowania. Warto podkreślić, że większość tego typu jednostek w Polsce funkcjonuje w formule jednostki budżetowej, widoczny jest również trend przekształcania w spółki prawa handlowego, możliwe jest także utrzymanie obecnej formy (zakład budżetowy) i zmiana zasad finansowania. Każde z rozwiązań ma swoje wady i zalety - zmiany wymagają dokładnej analizy szczególnie, że ewentualny proces przekształcania może trwać kilka miesięcy.

Obecnie Wyszkowski Ośrodek Sportu i Rekreacji skupia się głównie na administrowaniu infrastrukturą sportową. W opinii liderów lokalnych (badania jakościowe) Wyszkowski Ośrodek Sportu i Rekreacji w większym stopniu powinien zaangażować się działania związane z rozwojem sportu i dyscyplin sportowych. Jednocześnie przedstawiciele szkół oraz klubów sportowych

---

⁴¹ Dostęp za: https://bip.wyszkow.pl/pliki/rada_miejska/uchwaly_rm/2013/29_VIII/uchwala_XXXVIII_381_2013.pdf [25.04.2019].

⁴² Dostęp za: <http://wosir.pl/onas/> [25.04.2019].

wskazywali, że istotnym deficytem kształcenia sportowego o charakterze ogólnorozwojowym jest lekka atletyka.

Na terenie miasta działalność w zakresie uprawiania i upowszechniania sportu prowadzi około 12 podmiotów. Wśród nich znajdują się kluby sportowe oraz stowarzyszenia kultury fizycznej, zrzeszające zarówno dzieci i młodzież, jak i dorosłych mieszkańców miasta.

Uczniowie szkół mogą podnosić swoje umiejętności sportowe w uczniowskich klubach sportowych, funkcjonujących przy szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.

WOSiR w Wyszkanie oraz Gmina Wyszaków (poprzez Urząd Miejski w Wyszkanie) informują mieszkańców o imprezach i wydarzeniach sportowych oraz przekazują informacje nt. klubów sportowych.

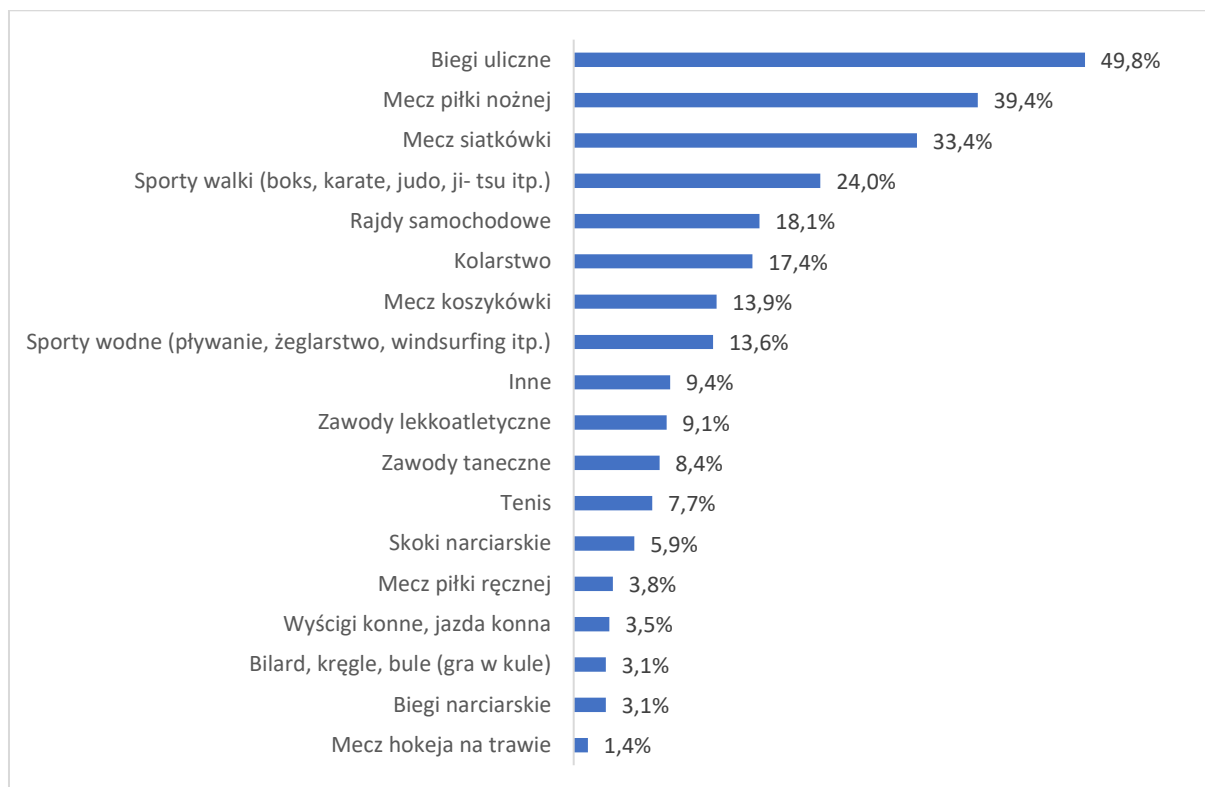
Mieszkańcy gminy Wyszaków poproszeni zostali w badaniu ankietowym o ocenę atrakcyjności wydarzeń sportowych na terenie gminy (przyp. w badaniu w kwietniu 2019 roku uczestniczyło 511 osób). Ponad połowa ankietowanych (56,2%) uczestniczyła w ciągu ostatnich 12 miesięcy w wydarzeniu sportowym jako kibic. Najczęściej kibicami byli mężczyźni, osoby w wieku 26-35 lat oraz osoby uprawiające sport 2,5 godziny tygodniowo lub więcej. Respondenci, którzy zadeklarowali, że uczestniczyli w jakimś wydarzeniu sportowym jako kibic, byli poproszeni o wskazanie, jakie to było wydarzenie sportowe. Największą popularnością wśród mieszkańców Wyszakowa w ciągu ostatnich 12 miesięcy cieszyły się biegi uliczne (49,8%). Na drugim miejscu uplasowały się mecze piłki nożnej (39,4%), a na trzecim – mecze siatkówki (33,4%). Prawie co czwarty (24,0%) ankietowany był kibicem podczas sportów walki. Kolejne wskazania to: rajdy samochodowe (18,1%), kolarstwo (17,4%), mecze koszykówki (13,9%), sporty wodne (13,6%), zawody lekkoatletyczne (9,1%), zawody taneczne (8,4%), tenis (7,7%), skoki narciarskie (5,9%), mecze piłki ręcznej (3,8%), wyścigi konne (3,5%), bilard/kręgle/bule (3,1%), biegi narciarskie (3,1%) oraz mecze hokeja na trawie (1,4%).

Biegi uliczne są lubiane zarówno przez kobiety (24,0%) jak i mężczyzn (25,8%). Dyscypliny, w których jest więcej mężczyzn-kibiców, to przede wszystkim: piłka nożna (26,1% mężczyzn w stosunku do 13,2% kobiet) oraz rajdy samochodowe (13,2% mężczyzn w stosunku do 4,9% kobiet). Kobiety częściej wybierają natomiast zawody taneczne (5,9% kobiet w stosunku do 2,4% mężczyzn). Kibicami w wydarzeniach sportowych są również częściej osoby aktywne fizycznie niż osoby nieuprawiające żadnego sportu.

Respondenci, którzy zadeklarowali, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy wzięli udział w wydarzeniu sportowym jako kibic, byli pytani o to, czy to wydarzenie miało miejsce na terenie gminy Wyszaków. Ponad dwie trzecie ankietowanych kibiców potwierdziła, że wydarzenie sportowe odbyło się na terenie Gminy Wyszaków.

Respondenci zwykle słyszeli o imprezach/ wydarzeniach sportowych, które odbywały się na terenie gminy Wyszaków w ciągu ostatnich 3 lat (69,9%). Wśród wydarzeń sportowych, które odbyły się w gminie Wyszaków, respondenci wymieniali najczęściej różnego rodzaju biegi.

Rysunek 22. Wydarzenie sportowe, w którym respondenci zadeklarowali uczestnictwo w ciągu ostatnich 12 miesięcy jako kibice. N=287

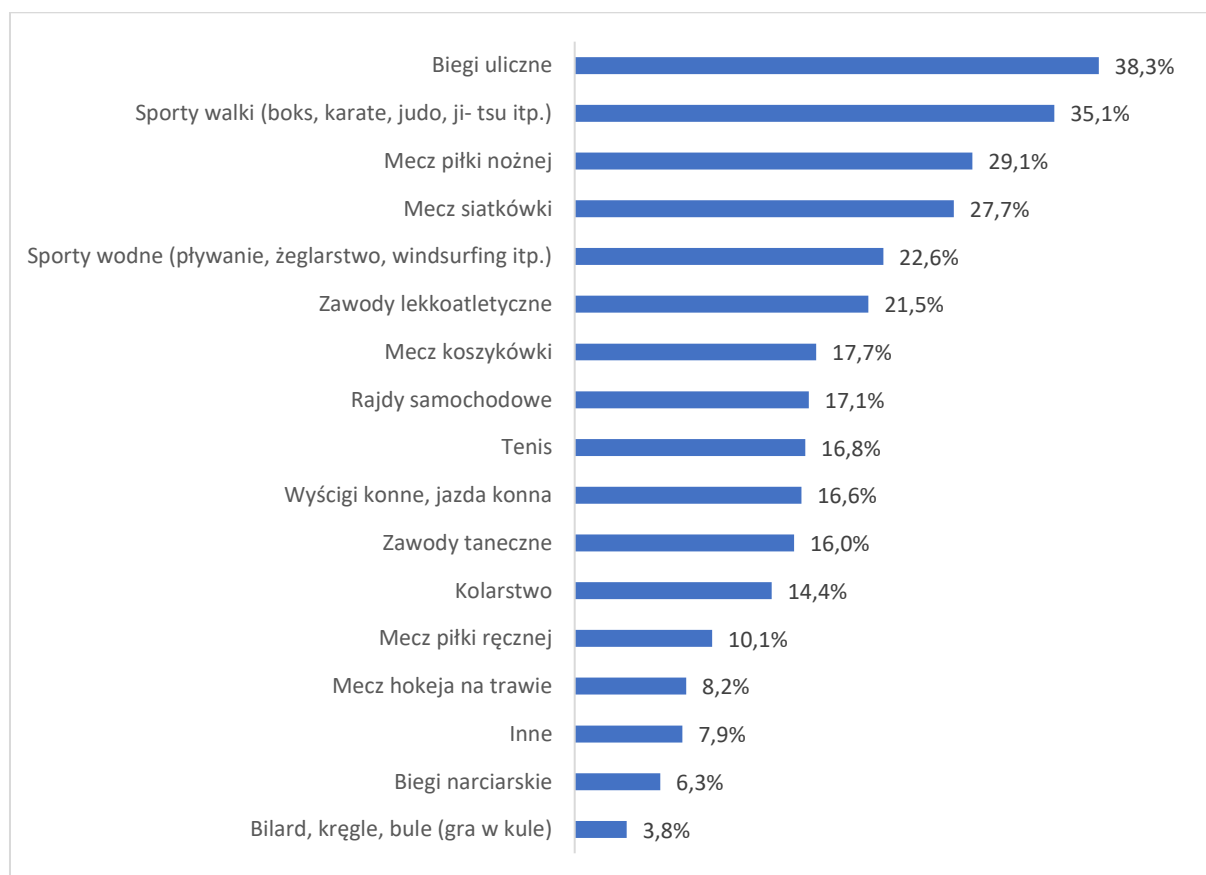

Źródło: Instytut Badawczy IPC, badanie własne

Prawie trzy czwarte ankietowanych (72,0%) deklarowało swoje zainteresowanie wzięciem udziału jako kibic w imprezie/ wydarzeniu sportowym organizowanym na terenie gminy Wyszków. Respondenci, którzy chcieliby być kibicami podczas przyszłych wydarzeń sportowych w gminie, byli poproszeni o wskazanie konkretnych dyscyplin sportowych, które ich interesują. Na pierwszym miejscu ponownie pojawiły się biegi uliczne (38,3%). Drugim wyborem były sporty walki (35,1%), a trzecim – mecz piłki nożnej (29,1%). Poza podium znalazły się: mecz siatkówki (27,7%), sporty wodne (22,6%), zawody lekkoatletyczne (21,5%), mecz koszykówki (17,7%), rajdy samochodowe (17,1%), tenis (16,8%), wyścigi konne (16,6%), zawody taneczne (16,0%), kolarstwo (14,4%), mecz piłki ręcznej (10,1%), mecz hokeja na trawie (8,2%), inne sporty niewymienione w kafeterii (7,9%), biegi narciarskie (6,3%), bilard/ kręgle/ gra w bule (3,8%).

Kobiety chętniej od mężczyzn kibicowałyby podczas biegów ulicznych, tenisa i zawodów tanecznych, a mężczyźni częściej wyrażali zainteresowanie bycia kibicem podczas meczów piłki nożnej, sportów walki i rajdów samochodowych.

Rysunek 23. Imprezy/ wydarzenia sportowe, którymi zainteresowani wzięciem udziału jako kibice są mieszkańcy gminy Wyszków. N=368

Źródło: Instytut Badawczy IPC, badanie własne

W badaniu ankietowym przedstawiciele klubów i organizacji sportowych zadeklarowali w większości umiarkowany wzrost zainteresowania uczestniczeniem kibiców w wydarzeniach sportowych. Bardzo duży wzrost zainteresowania kibicami dotyczył klubu kolarskiego Catena. Jedynie klub futbolu amerykańskiego zadeklarował stabilność zainteresowania swoimi rozgrywkami wśród kibiców. Warto zwrócić uwagę na korelację tych danych ze wzrostem ilości osób ćwiczących w klubach sportowych. Wzrost zainteresowania nie związany był w szczególny sposób z awansem sportowym (np. w przypadku piłki nożnej). Wzrost zainteresowania mógł wynikać m. in. z udziału w wydarzeniach sportowych rodziców dzieci i młodzieży trenującej w danym klubie.

Tabela 27. Deklaracje wyszkowskich klubów sportowych odnośnie zainteresowania kibiców w ciągu ostatnich 5 lat działalności.

Lp.	Nazwa organizacji	Spadek zainteresowania	Stabilność	Umiarkowany wzrost	Bardzo duży wzrost
1	Młodzieżowy Klub Sportowy APIN Wyszków				
2	MKS BUG Wyszków				
3	KS Camper Wyszków (brak danych)				
4	Klub Kolarski Catena Wyszków				
5	UKS Olimp				

6	Stowarzyszenie Rhinos Wyszków				
7	UKS Polonez (sekcja pływania)				
8	UKS Polonez (sekcja siatkówka) (brak danych)				
9	UKS SP1 Wyszków				
10	UKS Jedynka				
11	Stowarzyszenie Integracji i Rozwoju Rybna (brak oceny)				

Źródło: badania ankietowe z klubami sportowymi, kwiecień 2019

Niespełna co piąty ankietowany (16,8%) uważał, że gmina Wyszków jest kojarzona przez mieszkańców innych miast Polski z jakimiś wydarzeniami sportowymi lub osobami związanymi ze sportem. Osoby, które zadeklarowały, że gmina Wyszków jest kojarzona przez mieszkańców innych miast Polski z jakimiś wydarzeniami sportowymi lub osobami związanymi ze sportem, były poproszone o wskazanie tych wydarzeń/ osób. Na pierwszym miejscu uplasowała się dyscyplina sportowa – boks (21,4%), a na drugim miejscu osoby związane z tym sportem (15,1%). Trzecia najczęstsza odpowiedź to kolejny sportowiec – Kamil Wiśniewski.

2.7 Podsumowanie diagnozy – analiza SWOT

W celu podsumowania wyników diagnozy sfery sportu i rekreacji w gminie Wyszaków przeprowadzono analizę porównawczą z wybranymi jednostkami samorządu terytorialnego w województwie mazowieckim. Do porównania wybrano miasta i gminy położone w sąsiedztwie aglomeracji warszawskiej, sąsiadujące lub powiązane funkcjonalnie z Wyszakowem (m. in. Ostrów Maz. Ostrołęka). Jednocześnie do analizy porównawczej wybrano również miasta i gminy, prowadzące klasy sportowe (Pułtusk, Ostrów Mazowiecka).

Analiza benchmarkowa polegała na porównaniu specyficznych wskaźników opisujących potencjał demograficzny, organizacyjno-finansowy oraz aktywność fizyczną w Gminie Wyszaków na tle kilku innych jednostek terytorialnych. Do analizy porównawczej zostały wybrane następujące jednostki terytorialne:

- Kozienice (GM⁴³),
- Legionowo (GM),
- Serock (GMW⁴⁴),
- Maków Mazowiecki (GMW),
- Mińsk Mazowiecki (GM),
- Ostrów Mazowiecka (GM),
- Pułtusk (GMW),
- Wołomin (GMW),
- Wyszaków (GMW),
- Ostrołęka (GM).

Celem analizy było wskazanie stopnia wykorzystania istniejących potencjałów demograficznych, finansowych oraz infrastrukturalnych, a także wskazanie zależności, które przyczyniły się do rozwoju poziomu kultury fizycznej w poszczególnych miastach.

Potencjał demograficzny:

- Potencjał demograficzny wpływa na ocenę możliwości popytu i podaży oferty sportowej na miejscu. Znaczna liczba mieszkańców oraz korzystne wskaźniki demograficzne (urodzenia, migracje) wpływają pozytywnie na ocenę popytu na ofertę sportu i rekreacji (kształtowaną przez instytucje publiczne oraz organizacje prywatne, w tym kluby sportowe).
- Gmina Wyszaków jest jedną z większych gmin miejsko-wiejskich w skali kraju. Korzystnie na tle porównywanych jest gmina Wyszaków wypadła pod względem udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym (20,2 w 2018 roku, GUS). To głównie osoby w wieku do 18 roku życia ćwiczą w klubach sportowych. Gmina Wyszaków dzięki dodatnim wskaźnikom ruchu naturalnego powiększała nieznacznie swoją populację.
- Sumarycznie potencjał demograficzny gminy Wyszaków w kontekście kształtowania oferty sportu i rekreacji należy ocenić pozytywnie. Zdecydował o tym potencjał ludnościowy gminy oraz korzystne na tle innych gmin wskaźniki demograficzne (przyrost ludności, wysoki udział ludności w wieku przedprodukcyjnym). Zagrożenia należy upatrywać w ubytku ludności w wieku produkcyjnym (zob. analiza demograficzna w początkowej części diagnozy).

---

⁴³ GM – gmina miejska

⁴⁴ GMW – gmina miejsko-wiejska

Potencjał organizacyjny:

- Potencjał organizacyjny wskazuje w jakim stopniu gmina Wyszków może się dalej rozwijać, tj. czy jest jeszcze miejsce dla nowych klubów sportowych oraz czy potencjał kadr trenerskich nie uległ wyczerpaniu.
- Potencjał organizacyjny oceniany był na podstawie liczby klubów oraz liczby kadr trenerskich przypadających na liczbę mieszkańców.
- Pod względem liczby klubów sportowych przeliczonych na liczbę mieszkańców gmina Wyszków wypadła na tle porównywanych jst niekorzystnie. Wskaźnik 2,03 klubu na 10 tys. mieszkańców był najniższą wartością w porównywalnym zestawieniu. Ponad dwukrotnie wyższy wskaźnik odnotowano w Ostrołęce (4,97).
- Gmina Wyszków dysponowała umiarkowanym potencjałem kadr kształcenia sportowego. Liczba kadr trenerskich w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w 2018 roku w gminie Wyszków wynosiła 1,07. Tylko w Serocku odnotowano niższą wartość tego wskaźnika (0,48). Najwyższe nasycenie wskaźnika kadr trenerskich odnotowano w Pułtusk, Ostrołęce oraz Legionowie.
- Sumarycznie potencjał organizacyjny gminy Wyszków w kontekście kształtowania oferty sportu i rekreacji należy ocenić umiarkowanie. Zdecydowało o tym niskie nasycenie gminy klubami sportowymi oraz umiarkowany potencjał kadr trenerskich.

Potencjał finansowy

- Potencjał finansowy informuje nas o zdolnościach gminy do kształtowania długoterminowej polityki rozwoju, a także o zakresie inwestowania w rozwój infrastruktury sportu i rekreacji w wybranej perspektywie czasowej.
- Potencjał finansowy oceniany był na podstawie dochodów własnych gminy w przeliczeniu na mieszkańca oraz sumarycznych dla okresu 2011/2018 wydatków inwestycyjnych gminy w dziale 926 - Kultura fizyczna na osobę.
- Gmina Wyszków na tle porównywalnych jst pod względem dochodów własnych wypadła mało korzystnie. Średnioroczne dochody własne na mieszkańca dla okresu od 2011 do 2018 roku wynosiły 1728,69 zł. Była to wartość wyraźnie niższa od danych dla Mińska Mazowieckiego, Serocka, Legionowa, Ostrołęki i Kozienic.
- Wysokie dochody własne przekładały się na większą skalę inwestycji w infrastrukturę sportu i rekreacji (Kozienice – 46,97 zł, Ostrołęka – 40,74 zł). Wysoką skalę inwestycji odnotowano również w przypadku gmin o niższych dochodach własnych (Maków Mazowiecki – 34,84 zł, Ostrów Mazowiecka – 47,24 zł). Gmina Wyszków na tle porównywalnych jst wypadła umiarkowanie. Średniorocznie w dziale kultura fizyczna na osobę wydawano na inwestycje 19,74 zł.
- Sumarycznie potencjał finansowy gminy Wyszków w kontekście kształtowania oferty sportu i rekreacji należy ocenić umiarkowanie. Jednocześnie Gmina Wyszków wypadła mniej korzystnie od porównywalnych jst pod względem dochodów własnych. Oznacza to, że rozwój infrastruktury i jej przyszłe utrzymanie uzależnione będzie od środków zewnętrznych, a przyszłe planowanie wydatków na rozwój infrastruktury obciążone jest wyższym ryzykiem. Z drugiej strony, pomimo relatywnie niższych dochodów własnych, Gmina Wyszków inwestowała w rozwój infrastruktury sportu i rekreacji (zob. lista inwestycji zrealizowanych w gminie Wyszków).

Potencjał aktywności fizycznej:

- Potencjał aktywności fizycznej mieszkańców wskazuje na popyt na ofertę klubów sportowych.
- Potencjał aktywności fizycznej mieszkańców oceniono na podstawie danych nt. liczby osób ćwiczących w klubach sportowych w relacji do liczby mieszkańców oraz danych nt. liczby sekcji sportowych.
- Gmina Wyszaków na tle porównywalnych jest wypadła umiarkowanie. Z jednej strony w gminie Wyszaków odnotowano niską liczbę sekcji sportowych w przeliczeniu na mieszkańców (3,81 na 10 tys. mieszkańców). Z drugiej strony ilość osób ćwiczących ogółem, jak również ćwiczących w wieku do 18 roku była umiarkowana (należy przypomnieć o istotnym wzroście ilości ćwiczących pomiędzy 2016 i 2018 rokiem). Umiarkowanie należy ocenić dostępność kadr trenerskich (wskaźnik ilości kadr w przeliczeniu na ilość osób trenujących). Wartość tego wskaźnika wskazuje na efektywność wykorzystania kadr trenerskich lub/i na ich dostępność.
- Sumarycznie potencjał aktywności fizycznej mieszkańców gminy Wyszaków w kontekście kształtowania oferty sportu i rekreacji należy ocenić umiarkowanie. Umiarkowanie wyglądały na tle porównywalnych jest wskaźniki uczestnictwa w ofercie klubów sportowych oraz ilość kadr trenerskich. Nisko należy ocenić różnorodność oferty kształcenia sportowego (ilość sekcji).

Wnioski:

- W gminie Wyszaków istnieje potencjał do dalszego wzrostu aktywności fizycznej mieszkańców. Związany jest on w korzystną sytuacją demograficzną (oraz poprawiającą się sytuacją materialną mieszkańców). Problem wykorzystania potencjału demograficznego gminy dotyczyć może w większym stopniu obszarów wiejskich (kluby sportowe zlokalizowane są w mieście, mieszkańcy obszarów wiejskich muszą dojeżdżać do miasta, młodzi ludzie często uzależnieni są od rodziców lub komunikacji publicznej).
- Wydaje się, że możliwy jest rozwój nowych klubów sportowych (poszerzenie oferty) lub zwiększenie ilości sekcji sportowych działających w Wyszakowie. Brak jest m. in. oferty klubu piłki ręcznej mężczyzn, koszykówki oraz lekkiej atletyki. Ograniczeniem dla rozwoju oferty sportu w gminie Wyszaków może być dostępność kadr trenerskich, wydaje się jednak, że w tym zakresie są jeszcze pewne rezerwy. Istotną barierą może być dostępność infrastruktury.
- Najbardziej zbliżone wskaźniki związane z sytuacją demograficzną do gminy Wyszaków posiadał Mińsk Mazowiecki. Jednocześnie Mińsk Mazowiecki posiadał wyższy potencjał budżetu w odniesieniu do dochodów własnych. Warto w tym porównaniu zwrócić uwagę na wyższe wartości wskaźników dot. liczby sekcji sportowych oraz liczby osób ogółem ćwiczących w klubach sportowych, a jednocześnie niższy odsetek osób do 18 roku życia trenujących w klubach sportowych. Dane te mogą wskazywać na deficyt uczestnictwa w ofercie klubów sportowych osób dorosłych z gminy Wyszaków (brak odpowiedniej oferty).
- Najbardziej zbliżone wskaźniki gospodarcze do gminy Wyszaków posiadała gmina Pułtusk (dochody własne). Jednocześnie była to gmina miejsko-wiejska, położona w podobnej odległości do Warszawy. Na terenie gminy Pułtusk istniały klasy sportowe. W przypadku tego porównania gminy Wyszaków widoczna była po stronie Pułtuska wyższa wartość wskaźników odsetka osób ćwiczących ogółem w klubach sportowych (38,15 do 20,45 na 1000 mieszkańców, problem via Mińsk Mazowiecki) oraz udziału ćwiczących do 18 roku życia (13,14 do 9,02 na 1000 mieszkańców). Powyższe dane wskazują na jeszcze istniejący potencjał przyciągania osób w wieku do 18 roku życia do klubów sportowych w gminie

Wyszków, choć może to być już trudnym zadaniem. Związane to może być z ograniczonym spektrum oferty (ilość sekcji) jak również wyczerpywaniem się potencjału kadr trenerskich.

- Problemem Gminy Wyszków może być dostępność infrastruktury sportowej. Istotny wzrost popytu na sport i rekreację mógł lub może wyczerpać potencjał dostępności obiektów sportowych. Zagrożenie to pogłębiać może deficyt środków finansowych na rozwój i modernizację oraz utrzymanie infrastruktury (niskie dochody własne). Dane wskaźnikowe wskazują, że istnieją jeszcze rezerwy dot. popytu na ofertę klubów sportowych (dane nt. osób ćwiczących, dane demograficzne).

Tabela 28. Zestawienie wyników analizy porównawczej

Lp.	Wskaźnik	Przyporządkowanie wskaźnika	Kozienice	Legionowo	Serock	Maków Maz.	Mińsk Maz.	Ostrów Maz.	Pułtusk	Wołomin	Wyszków	Ostrołęka
1	Liczba ludności (2018)	Potencjał demograficzny	29659	54066	14708	9787	40799	22545	24615	51909	39408	52262
2	% ludności w wieku przedprodukcyjnym (2018)	Potencjał demograficzny	16,9	19,6	20,8	18,0	21,0	17,9	18,8	19,9	20,2	18,5
3	Zmiana liczby ludności (2018/2011)	Potencjał demograficzny	-3,58	0,59	12,19	-4,63	3,29	-1,82	2,66	1,02	1,02	-2,21
4	Liczba klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców (2018)	Potencjał organizacyjny	4,05	3,7	2,04	4,09	3,92	3,99	4,06	2,12	2,03	4,97
5	Liczba kadr trenerskich w klubach na 1000 mieszkańców (2018)	Potencjał organizacyjny	1,52	2,13	0,48	1,12	1,37	1,46	1,91	1,25	1,07	1,86
6	Wydatki inwestycyjne w Dziale 926 - Kultura fizyczna na osobę (2018/2011)	Potencjał finansowy	46,97	13,28	24,62	34,84	20,83	47,24	21,76	12,91	19,74	40,74
7	Dochody Gminy na mieszkańca (średniorocznie 2018/2011, zł, GUS)	Potencjał finansowy	3242,34	2293,39	2299,5	1653,44	2032,78	1675,56	1660,55	1755,96	1728,69	2605,08
8	Liczba osób ćwiczących w klubach na 1000 mieszkańców (2018 rok)	Potencjał aktywności	38,47	41,87	3,47	24,01	29,8	25,28	38,15	12,58	20,45	34,19
9	Liczba sekcji sportowych na 10 tys. mieszkańców (2018 rok, GUS)	Potencjał aktywności	4,38	5,73	2,04	7,15	4,41	7,1	6,09	2,89	3,81	6,7
10	Odsetek osób do 18 roku życia ćwiczących w klubach sportowych (2018)	Potencjał aktywności	19,28	17,95	0,49	9,55	12,11	8,74	13,14	2,22	9,02	14,93
11	Ilość kadr trenerskich w przeliczeniu na 100 osób ćwiczących w klubach	Potencjał aktywności	3,94	5,08	13,73	4,68	4,61	5,79	5,01	9,95	5,21	5,43

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Legenda:

Ocena negatywna	Ocena umiarkowana	Ocena pozytywna
-----------------	-------------------	-----------------

Uwarunkowania wewnętrzne oraz zewnętrzne polityki związanej ze sferą sportu i rekreacji w gminie Wyszków przedstawione zostały za pomocą klasycznej analizy SWOT. Analiza SWOT obejmuje analizę:

- Mocnych stron, tj. uwarunkowań wewnętrznych (endogenicznych), czyli elementów rzeczywistości mających pozytywny charakter z punktu widzenia przyszłego rozwoju sportu (na które zarządzający mają bezpośredni wpływ),
- Słabych stron, tj. uwarunkowań wewnętrznych o negatywnym charakterze,
- Szans, tj. uwarunkowań zewnętrznych (egzogenicznych) o charakterze pozytywnym. Jako szanse uwzględnione zostały te zagadnienia, których źródła leżą poza zakresem kompetencji władz publicznych zajmujących się rozwojem sportu i rekreacji lub organizacji sportowych (np. zagadnienia dot. demografii, ekonomii),
- Zagrożeń, tj. uwarunkowań zewnętrznych, mających negatywny wpływ na rozwój, leżących w zakresie kompetencji władz publicznych zajmujących się rozwojem sportu i rekreacji lub organizacji sportowych.

Tabela 29. Analiza SWOT.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwinięta infrastruktura sportowa, m.in. Hala Sportowa, Wyszkowski Ośrodek Sportu i Rekreacji, boiska przy szkołach oraz place zabaw (bazę sportową gminy Wyszków tworzą pływalnia, 4 strefy workout, 5 siłowni plenerowych, 3 siłownie prywatnych klubów, 8 hal sportowych, 3 korty tenisowe, 2 boiska typu Orlik, 13 boisk oraz stadion, w 2011 roku na terenie gminy było 15,3 km ścieżek rowerowych, w 2018 roku ich długość się podwoiła i wynosiła 36,1 km). • Wzrost liczby członków klubów sportowych. W 2012 roku członkami klubów sportowych w gminie Wyszków było 365 osób, w 2018 roku już 800 osób. • Duży wzrost zainteresowania ofertą klubów sportowych. Kluby sportowe w gminie Wyszków odnotowały pomiędzy 2016 i 2018 rokiem istotny wzrost zainteresowania swoją ofertą. W 2016 roku w klubach na terenie gminy ćwiczyło 515 osób, z czego zdecydowaną większość stanowili mężczyźni (402 osoby). W 2018 roku w wyszkowskich klubach ćwiczyło 806 osób. Szczególny wzrost odnotowano w przypadku ćwiczących kobiet (z 113 do 260 osób). • Wzrost potencjału kadrowego związanego ze sportem. W 2018 roku w gminie Wyszków było 27 trenerów, 12 instruktorów sportowych oraz 3 inne osoby prowadzące zajęcia sportowe. Widoczny był wzrost ilości kadr trenerskich (osób posiadających kompetencje do prowadzenia zajęć sportowych) z 10 osób w 2012 roku do 27 w 2018 roku. 	<ul style="list-style-type: none"> • Deficyty związane z infrastrukturą sportową przy szkołach. Problem dot. braku hali sportowej lub jej złego stanu dotyczył SP nr 2 oraz SP w Rybnie. Problem związany z dostępem do hal sportowych dotyczył w szczególności okresu zimowego (większe wykorzystanie dostępnych obiektów przez zainteresowanych, kluby sportowe). • Deficyty w zakresie specjalistycznej infrastruktury sportowej. Brak ringu i sali dla sportów walki. Duże obciążenie istniejącej infrastruktury sportowej oraz regeneracyjną (np. basen). • Nieefektywny system zarządzania infrastrukturą przyszkolną w zakresie jej optymalnego wykorzystania. Infrastruktura sportowa przy szkołach w gminie Wyszków wykorzystywana była po lekcjach w różnym zakresie. Praktycznie pełne wykorzystanie dotyczyło obiektów przy szkołach SP nr 1, SP nr 3, SP nr 4. Jednocześnie były obiekty hal, których wykorzystanie było niepełne. Problem był brak monitorowania stopnia wykorzystania boisk zewnętrznych znajdujących się przy szkołach (brak możliwości oceny czy boiska są w odpowiednim stopniu wykorzystywane). • Konieczność modernizacji istniejących obiektów sportowych. Mieszkańcy w badaniu ankietowym w pierwszej kolejności wskazywali na modernizację pływalni (28,0%). Na drugim miejscu pojawiły się ścieżki rowerowe (17,0%), a na trzecim – hale sportowe (15,9%). Za modernizacją terenów do biegania i boisk sportowych

- **Dodatkowe zajęcia sportowe prowadzone przez szkoły z terenu miasta Wyszkowa.**
- **Dobra dostępność do zielonych terenów rekreacyjnych.**
- **Wsparcie finansowane udzielane przez Gminę Wyszków bezpośrednio w postaci dotacji klubom z terenu gminy.** W latach 2011 – 2019 odnotowano istotny wzrost kwoty jaką Gmina Wyszków przeznaczająca na realizację zadań publicznych przez organizacje sportowe. W 2019 roku kwota ta wyniesie 850 tys. zł, co oznacza, że od 2011 roku odnotowano wzrost o ponad 200%. Jednocześnie z każdym rokiem rosła ilość organizacji, które obiegały się i otrzymywały wsparcie z budżetu gminy. Do 2012 roku były to dwie organizacje, w 2019 roku 10 organizacji.
- **Stypendia sportowe przyznawane przez Gminę Wyszków** zawodnikom reprezentującym swoje miejsce zamieszkania.
- **Wkład finansowy w rozwój sportu przez Gminę Wyszków związany z finansowaniem klas sportowych.** W 2018 roku łączny koszt prowadzenia przez Gminę klas sportowych wyniósł 2,373 mln zł i zwiększył się od 2015 roku o ponad 600 tys. zł.
- **Nadzór nad realizacją zadań jednostki w zakresie sportu i rekreacji przez komórkę organizacyjną w Urzędzie Gminy Wyszków** – Wydział Promocji, Kultury i Sportu.
- **Koordinacja działań związanych ze sportem przez Wyszkowski Ośrodek Sportu i Rekreacji.** Ośrodek organizuje imprezy rekreacyjne, sportowe, koncerty, imprezy turystyczne (piesze, rowerowe, kajakowe). Współpracuje również ze szkołami, przedszkolami, klubami sportowymi, zakładami pracy oraz innymi instytucjami i organizacjami.
- **Aktywność w mediach społecznościowych wyszkowskich klubów sportowych.** Większość klubów sportowych z gminy Wyszków prowadzi profile w mediach społecznościowych, które cieszą się sporym zainteresowaniem wśród mieszkańców (ilość polubień przekracza 5 tys.).

opowiedziało się 12,5% ankietowanych.

- **Niski poziom uczestnictwa dzieci w zajęciach pozalekcyjnych organizowanych przez szkołę** (wg badanych uczestniczy w nich niewiele ponad jedna czwarta dzieci respondentów (26,0%).
- **Umiarkowane sukcesy sportowe seniorskich zespołów z Wyszkowa.** Jednym z większych sukcesów odniesionych przez sportowców reprezentujących gminę Wyszków było rozgrywanie przez klub siatkarski KS Camper Wyszków zawodów w I Lidze Piłki Siatkowej Mężczyzn.
- **Umiarkowane sukcesy młodzieżowych zespołów i sportowców.** Swoje najlepsze miejsce w klasyfikacji wśród gmin w Polsce gmina Wyszków osiągnęła w 2016 roku, kiedy zbliżyła się do 500 lokaty, najgorsze – w roku 2014, kiedy od ostatniego miejsca dzieliło ją 28 pozycji. Najwyższe miejsce gminy w analizowanych latach zapewniła reprezentacja klubu UKS Polonez Wyszków.
- **Deficyty finansowania klubów sportowych.** W badaniu ankietowym problemy z niedostatecznym finansowaniem zgłaszało większość klubów finansowych. Kluby i organizacje sportowe z gminy Wyszków w bardzo małym stopniu finansowały swoją działalność z innych publicznych środków niż Gmina Wyszków. Słabe było pozyskiwanie sponsorów zewnętrznych.
- **Niski potencjał marketingowy wyszkowskiego sportu.** Niespełna co piąty ankietowany (16,8%) uważa, że gmina Wyszków jest kojarzona przez mieszkańców innych miast Polski z jakimiś wydarzeniami sportowymi lub osobami związanymi ze sportem.
- **Mała aktywność organizacji pozarządowych.** Pod względem liczby klubów sportowych przeliczonych na liczbę mieszkańców gminy Wyszków wypada na tle porównywanych jest niekorzystnie. Wskaźnik 2,03 klubu na 10 tys. mieszkańców był najniższą wartością w porównywalnym zestawieniu.
- **Umiarkowany potencjał ilościowy kadr kształcenia sportowego.** Liczba kadr trenerskich w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w 2018 roku w gminie Wyszków wynosiła 1,07.
- **Brak podmiotu, który pełniłby rolę koordynatora rozwoju sportu i rekreacji w gminie Wyszków w pełnym wymiarze** (rola WOSiR ogranicza się do administrowania obiektami), brak

	<p>optymalnego wykorzystania dostępnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w gminie Wyszków.</p>
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Korzystna sytuacja na terenie gminy Wyszków w sferze społeczno-ekonomicznej, m. in. dot. rynku pracy, sytuacji materialnej mieszkańców, finansów lokalnych, kapitału społecznego, demografii oraz ładu przestrzennego (wzrost popytu na usług sportu i rekreacji, większa skłonność finansowania wydatków na ten cel). • Położenie w niedalekiej odległości od Warszawy (możliwość kontynuowania kształcenia sportowego, korzystania z obiektów i infrastruktury). • Potencjał demograficzny. Gmina Wyszków jest jedną z większych gmin miejsko-wiejskich w skali kraju. Korzystnie na tle porównywanych jest gmina Wyszków wypadła pod względem udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym (20,2 w 2018 roku, GUS). To głównie osoby w wieku do 18 roku życia ćwiczą w klubach sportowych. W perspektywie najbliższych lat można oczekiwać dalszego wzrostu liczby uczniów szkół podstawowych, a w przypadku klubów sportowych potencjalnych nowych najmłodszych adeptów wybranych dyscyplin sportowych. • Potencjalny wzrost zainteresowania uczestnictwem w wydarzeniach sportowych. Prawie trzy czwarte ankietowanych mieszkańców gminy (72,0%) deklaruje swoje zainteresowanie wzięciem udziału jako kibic w imprezie/ wydarzeniu sportowym zorganizowanym na terenie gminy Wyszków. Na pierwszym miejscu pojawiły się biegi uliczne (38,3%). Drugim wyborem były sporty walki (35,1%), a trzecim – mecz piłki nożnej (29,1%). W badaniu ankietowym przedstawiciele klubów i organizacji sportowych zadeklarowali w większości umiarkowany wzrost zainteresowania uczestnictwem kibiców w wydarzeniach sportowych. W kontekście sportów walki szansą może być organizacja przynajmniej jednej gali w Wyszkanie wpisanej do kalendarza. • Rosnący popyt na zdrowy i aktywny sposób spędzania wolnego czasu, widoczny m. in. w poziomie wykorzystania ogólnodostępnej infrastruktury. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczone grupy zainteresowane uczestnictwem w wydarzeniach sportowych na terenie gminy Wyszków. Najczęściej kibicami są mężczyźni, osoby w wieku 26-35 lat oraz osoby uprawiające sport 2,5 godziny tygodniowo lub więcej. • Ograniczone zainteresowanie uczestnictwem w wydarzeniach sportowych na terenie gminy Wyszków ze względu na dyscyplinę sportową. Największą popularnością wśród mieszkańców Wyszkania w ciągu ostatnich 12 miesięcy cieszyły się biegi uliczne (49,8%). Na drugim miejscu uplasowały się mecze piłki nożnej (39,4%), a na trzecim – mecze siatkówki (33,4%). Prawie co czwarty (24,0%) ankietowany był kibicem podczas sportów walki. • Ograniczone zdolności Gminy Wyszków do inwestowania w rozwój i modernizację infrastruktury sportu i rekreacji. Gmina Wyszków na tle porównywanych jest pod względem dochodów własnych wypadła mało korzystnie. Średnioroczne dochody własne na mieszkańca dla okresu od 2011 do 2018 roku wynosiły 1728,69 zł. Była to wartość wyraźnie niższa od danych dla Mińska Mazowieckiego, Serocka, Legionowa, Ostrołęki i Koźniewic. • Ograniczone możliwości podnoszenia kwalifikacji przez kadrę szkoleniową. • Brak możliwości kontynuowania kształcenia sportowego na poziomie szkoły średniej w Wyszkanie (konieczność wyjazdu). • Wzrost obciążeń budżetowych Gminy Wyszków związanych ze zmianami prawa na poziomie centralnym.

4. Wyzwania strategiczne dla rozwoju sportu (analiza problemowa)

Aktywność fizyczna mieszkańców gminy Wyszków zależna jest od wieku. Od 2016 do 2018 roku odnotowano istotny wzrost ilości młodych osób ćwiczących w klubach sportowych gminy Wyszków. Oczekuje się, że wzrost ten nie osiągnął jeszcze granicy, na co wskazują wartości odsetka osób w wieku do 18 roku życia ćwiczących w klubach sportowych w gminach o podobnej wielkości i uwarunkowaniach rozwoju do Wyszkowa (np. Pułtusk, Mińsk Mazowiecki). Prognozuje się, że wzrost ten może wynieść do kilku procent udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym (do poziomu 13-14%, w tej chwili udział ten wynosi 9%). Oznacza to, że kluby sportowe mogą być zasilone w przyszłości dodatkowo przez około 300-400 osób.

Wzrost ilości osób trenujących w klubach sportowych wpłynie na potrzebę zatrudnienia przez kluby sportowe dodatkowych kadr trenerskich. Zakłada się, że optymalna liczba trenerów w przeliczeniu na 100 osób trenujących to 5 osób. Prognozując wzrost ilości osób trenujących w wyszkowskich klubach sportowych przewiduje się wzrost zapotrzebowania na kadry trenerskie w liczbie około 15-20 osób. W celu podtrzymania jakości kształcenia sportowego lub jego podnoszenia konieczne będzie **inwestowanie w kształcenie i szkolenie kadr trenerskich**.

Istotną barierą w rozwoju aktywności fizycznej młodych mieszkańców gminy Wyszków może być infrastruktura oraz sposób prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach. Braki infrastruktury sportowej występują w kilku szkołach i dotyczą albo braku hal sportowych, niedostatecznej ich wielkości, a także wyposażenia oraz braku dostępu do boisk zewnętrznych. Zgłaszanym przez przedstawicieli klubów sportowych problemem kształcenia sportowego w szkołach podstawowych jest brak zajęć ogólnorozwojowych, np. gimnastyki i lekkiej atletyki. Dzieci i młodzież przychodząc do klubów wykazują się deficytami w zakresie rozwoju fizycznego (np. w zakresie motorycznym). **Konieczne jest wzmocnienie współpracy pomiędzy szkołami podstawowymi oraz klubami sportowymi w zakresie kształcenia sportowego, np. poprzez wypracowanie lokalnego modelu kształcenia sportowego i programu zajęć w-f.** Należy lepiej wykorzystać potencjał lokalnych kadr, infrastruktury oraz ścieżki kształcenia sportowego (szkoła – kluby sportowe), aby nie powielać zajęć, które prowadzone są przez kluby i wspierać sposób kształcenia, który stanowi deficyt w ogólnym rozwoju dzieci i młodzieży.

Na umiarkowanym poziomie należy ocenić aktywność dorosłych mieszkańców gminy Wyszków. Mieszkańcy gminy Wyszków w mniejszym stopniu ćwiczą w sposób zorganizowany w klubach sportowych od mieszkańców porównywalnych gmin. Aktywność indywidualną można ocenić na podstawie wykorzystania ogólnodostępnej infrastruktury oraz obiektów prywatnych (np. klubu fitness). Wrażenie subiektywne badanych osób (wywiady jakościowe) wskazywały na rosnące zainteresowanie mieszkańców aktywnym spędzaniem wolnego czasu. Rosła ilość osób uczęszczających na basen lub korzystających z powstałych ścieżek rowerowych. Ilość działających na terenie Wyszkowa klubów fitness również świadczyła o rosnącym popycie na aktywność i ruch. Jednocześnie 41,9% badanych dorosłych mieszkańców gminy Wyszków deklaroowało w badaniu ankietowym, że nie uprawia sportu. Zalecaną przez WHO tygodniową normę aktywności fizycznej (min. 150 minut) deklaroowało 19,2% badanych. Z powyższych danych wynika, że aktywność fizyczna mieszkańców gminy Wyszków rośnie, jednak mogłaby i powinna być wyższa. Mieszkańcy w badaniu doceniają poprawiający się stan ogólnodostępnej infrastruktury sportowej (ścieżki rowerowe,

siłownie plenerowe, boiska sportowe). Jednocześnie zauważają, że rosnący popyt na sport, w szczególności w formie zorganizowanej lub w miejscach publicznych, wpływa na dostępność infrastruktury sportowej (np. basen, boiska sportowe). Najbardziej popularnym sposobem aktywnego spędzania wolnego czasu przez mieszkańców gminy było pływanie, siłownia, jazda na rowerze, gimnastyka, biegi oraz nordic walking.

Deficyty w zakresie infrastruktury sportowej dotyczą stadionu lekkoatletycznego oraz ogólnodostępnych boisk do koszykówki. Ponadto istniejące zasoby infrastruktury sportowej np. boiska przyszkolne, orliki, hale sportowe oraz basen są istotnie obciążone w godzinach popołudniowych oraz w weekendy. Część obiektów przyszkolnych nie jest monitorowana w zakresie ich wykorzystania poza lekcjami, więc nie można określić ich stopnia obciążenia przez grupy oraz mieszkańców. Problem dot. braku hali sportowej lub jej złego stanu dotyczył SP nr 2, Centrum Edukacji Zawodowej i Ustawicznej oraz SP w Rybnie. Przy SP nr 3 brakuje boiska zewnętrznego. Problem związany z dostępem do hal sportowych dotyczył w szczególności sposób okresu zimowego

Aktywność fizyczna młodych mieszkańców gminy Wyszków w dużym stopniu jest organizowana przez działające na jej terenie kluby sportowe (wg GUS w 2018 roku trenowało ponad 700 osób). Niekwestionowanym liderem była piłka nożna (trenuje ją kilkaset dzieci). Większość dzieci w szkołach uczestniczyło w zajęciach w-f w szkołach, jednak zdecydowanie mniej decydowało się na zajęcia dodatkowe. Jednocześnie w przypadku lekcji w-f widoczne były deficyty w zakresie ogólnego rozwoju fizycznego dzieci. Istotnym wrogiem aktywności dzieci i młodzieży są przede wszystkim nowoczesne technologie. **Deficytem w zakresie oferty klubów sportowych jest brak koszykówki, piłki ręcznej mężczyzn oraz w szczególności sposób lekkiej atletyki. Utworzenie nowych klubów sportowych lub sekcji sportowych biorąc pod uwagę deficyty finansowania publicznego oraz prywatnego wydaje się być dużym wyzwaniem.**

Wyróżnikiem Gminy Wyszków na sportowej mapie Polski jest klub futbolu amerykańskiego. Jednocześnie rozgrywki ligowe futbolu amerykańskiego trwają krótko (4 domowe mecze w ciągu roku), co istotnie ogranicza ilość odbiorców tych wydarzeń sportowych w Wyszkanie. Największą widownię w historii ostatnich lat notowano na meczach siatkówki (Camper Wyszków). Obecnie klub siatkarski występuje na niższym poziomie rozgrywek i nie przyciąga już takiej widowni (obecnie około 300 osób, wcześniej do 1500 osób). Popularnym sposobem spędzania czasu są oczywiście mecze piłki nożnej z udziałem Bugu Wyszków. Klub obecnie również występuje na niższym szczeblu rozgrywek (liga okręgowa). Wśród mieszkańców jako kibiców dużym zainteresowaniem cieszą się sporty walki oraz biegi. Najwierniejszymi kibicami wyszkowskich klubów sportowych są rodzice dzieci trenujących. Jak podkreślają przedstawiciele klubów sportowych brak jest jeszcze wystarczającej współpracy klubów sportowych pomiędzy sobą. Dotyczy to m. in. upowszechniania informacji nt. wydarzeń i imprez sportowych. Poszczególne strony internetowe i społecznościowe klubów sportowych powinny być ze sobą powiązane. Warto zastanowić się nad wzmocnieniem przekazu informacyjnego nt. oferty kształcenia sportowego oraz imprez sportowych. Głównym odbiorcą promocji i informacji nt. wydarzeń sportowych organizowanych przez kluby powinna być społeczność lokalna. Kluby w dużym stopniu wskazując cele na przyszłość orientują się na kształcenie dzieci i młodzieży z terenu gminy Wyszków. Ten aspekt powinien być w szczególności sposób eksponowany. Ponadto powiązanie informacji poszczególnych klubów np. poprzez wspólny profil na portalu społecznościowym, może zwiększyć zasięg odbioru informacji. Odwołanie się do społeczności lokalnych (40 tys. gmina) oraz zwiększenie zasięgu odbioru informacji może zwiększyć potencjał promocji wyszkowskich klubów

sportowych oraz przekonać do wsparcia sponsorskiego nowe podmioty gospodarcze lub osoby prywatne. Deficytem większości klubów sportowych jest brak możliwości zatrudnienia menedżera, który koordynowałby działania związane m. in. z marketingiem i promocją. Być może warto rozważyć wsparcie klubów w tym zakresie poprzez udział ich przedstawicieli w szkoleniach, kursach lub poprzez wsparcie doradcze. Warto rozważyć również pomysł na utworzenie wspólnego dla wszystkich klubów sportowych profilu w mediach społecznościowych, który prezentowałby wydarzenia oraz ofertę kształcenia sportowego. Dużym zainteresowaniem cieszą się wśród wyszkowian wydarzenia związane ze sportami walki. Warto rozważyć wzmocnienie tej dyscypliny sportu poprzez organizację na terenie miasta gali sportów (jako nowe wydarzenie).

Potencjał zaangażowanie rodziców w rozwój fizyczny dzieci widoczny był również w aspekcie finansowym. Rodzice są w dużym stopniu sponsorami swoich dzieci, uprawiających sport. Dane z 2018 roku wskazują na istotny wzrost ilości młodych osób trenujących w klubach sportowych, co można skorelować z innymi danymi dot. sytuacji społeczno-gospodarczej na terenie gminy Wyszków. Niskie wskaźniki bezrobocia oraz rosnące wynagrodzenia sprzyjały decyzjom dot. finansowania uczestnictwa dzieci w zorganizowanych przez kluby sportowe treningach. Nie bez znaczenia wydaje się być również polityka socjalna państwa, w szczególności rządowy program 500+. W sferze finansowania sportu największe możliwości istnieją po stronie osób prywatnych. Istotne jest lepsze wyeksponowanie działalności klubów sportowych w aspekcie rozwoju społeczności lokalnych (aktywność fizyczna, zagospodarowanie czasu wolnego, dobre wzorce wychowania, rozwijanie zdolności i pasji).

Przedstawiciele klubów sportowych wskazują na trudności związane z finansowaniem swojej działalności. Deficyt dotyczy m. in. wsparcia ze strony biznesu. Brak jest dużych sponsorów, a co za tym idzie aspiracje sportowe klubów są ograniczone. Sponsorami klubów sportowych są nieduże podmioty gospodarcze lub wsparcie ma charakter doraźny (np. zakup strojów sportowych). Model oparcia się na większej ilości niedużych firm ma jednak swoje zalety w kontekście długoterminowego działania i stabilności oraz dopasowania aspiracji sportowych. Jak już wspomniano głównymi celami działań klubów w przyszłości jest orientacja się na szkolenie dzieci i młodzieży. Powiązanie tego celu z lokalnością i pozytywnym wpływem na rozwój społeczności lokalnej (lokalny patriotyzm), a także wzmocnienie potencjału promocyjnego i marketingowego wydarzeń sportowych (większy zasięg dotarcia do społeczności gminy) może przyczynić się do pozyskania nowych sponsorów z biznesu oraz zwiększyć finansowanie ze środków prywatnych.

Kluby sportowe z gminy Wyszków wspierane są finansowo przez Gminę Wyszków. Wsparcie to jest różnorodnej wielkości, najwyższymi kwotami wspierany był klub piłkarski Bug Wyszków. Jednocześnie piłka nożna była najpopularniejszym sportem uprawianym przez dzieci i młodzież. W 2019 roku na dotacje dla klubów sportowych Gmina Wyszków przeznaczy około 850 tys. zł. Będzie to wartość zbliżona do kwot przeznaczanych przez samorządy podobnej wielkości (np. Mińsk Mazowiecki). Należy przy tym podkreślić, iż Gmina Wyszków wspiera kształcenie sportowe poprzez dwie klasy sportowe (pływanie, siatkówka), które w 2018 roku kosztowały budżet gminy ponad 2,3 mln zł. W kształceniu w klasach sportowych uczestniczyło w roku szkolnym 2018/2019 232 uczniów. Dla porównania w klubach sportowych w tym czasie ćwiczyło około 700 osób w wieku do 18 roku życia. Wsparcie udzielane przez Gminę Wyszków klubom sportowym należy traktować jako istotny potencjał, ze względu m. in. na trwałość i powtarzalność tego źródła finansowania. Gmina Wyszków nie jest zaliczana do samorządu o wysokich dochodach własnych. Rozwój

infrastruktury w dużym stopniu realizowany był dzięki wsparciu zewnętrznemu. Potrzeba dalszego wspierania infrastruktury sportowej będzie stanowić istotne obciążenie budżetu gminy, biorąc pod uwagę fakt mniejszej dostępności zewnętrznych środków finansowych. Jednocześnie nadal wzrasta popyt na sport i zdrowy tryb życia wśród mieszkańców gminy. Konieczna jest modernizacja istniejącej infrastruktury oraz jej dalszy rozwój. Wzrost ilości osób ćwiczących w klubach sportowych powiększy deficyt infrastruktury. Mając na uwadze ww. fakty Gmina Wyszków stoi przed dylematem w jaki sposób efektywnie wspierać rozwój sportu. **W ww. aspektach konieczne jest przeformułowanie lub znalezienie optymalnego sposobu wydatkowania publicznych środków na rozwój sportu i rekreacji.** Priorytetem dla Gminy Wyszków powinna być powszechność kształcenia sportowego, w szczególności dzieci i młodzieży przy zachowaniu odpowiedniej jakości edukacji. Oferta klubów sportowych wydaje się być optymalna ze względu na ilość zajęć, sposób ich prowadzenia oraz poziom (zajęcia z doświadczonymi trenerami). Gmina oferuje ponadto młodym mieszkańcom kształcenie w klasach sportowych wybranych dyscyplinach na jeszcze wyższym poziomie intensywności. Widoczny jest również wzrost popytu na sport i rekreację indywidualną. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że wraz ze wzrostem popytu nie zachowany zostanie odpowiedni poziom finansowania potrzeb społeczności lokalnych w zakresie sportu i rekreacji (finansowanie klas sportowych, dofinansowanie klubów sportowych, rozwój infrastruktury, finansowanie WOSiR).

Partnerami Gminy w ww. zakresie są zarówno szkoły jak też kluby sportowe. Rola szkół w gminie Wyszków jest dwojaka. Szkoły prowadzą zajęcia w-f w ramach swojej podstawy nauczania oraz organizują dodatkowe zajęcia sportowe. Ponadto SP nr 5 prowadzi klasy sportowe (pływanie, siatkówka). Kluby sportowe w coraz większym stopniu uczestniczą w kształceniu sportowym. Ww. elementy rozwoju sportowego w Gminie Wyszków powinny zostać poddane ewaluacji. Należy lepiej wykorzystać istniejący potencjał i powiązać istniejące zasoby. Problem nauczania w-f w szkołach dotyczy podstawy programowej, która zbyt mały nacisk kładzie na ogólny rozwój fizyczny (motoryka, lekka atletyka). Warto zastanowić się nad opracowaniem i wdrożeniem (we współpracy z przedstawicielami klubów sportowych oraz szkół) autorskiego programu zajęć w-f lub dodatkowych zajęć w szkołach, który większy nacisk kładłby na ogólny rozwój fizyczny. Ze strony Gminy konieczne byłby dodatkowe inwestycje poprawiające infrastrukturę lekkoatletyczną. Istniejące kluby sportowe mogłyby uzupełniać model kształcenia o zajęcia specyficzne dla danej dyscypliny sportowej. Zaletą tego systemu jest również możliwość kontynuowania kariery i aktywności sportowej także w wieku seniorskim na terenie Gminy Wyszków. **Jednocześnie warto zastanowić się nad sensem prowadzenia klas sportowych w niedużej pod względem ludności gminie.** Koszt kształcenia sportowego w przeliczeniu na osobogodzinę osoby trenującej jest zdecydowanie niższy z perspektywy finansowania ze środków gminnych (około 5-krotnie) w przypadku klubów sportowych. Wynika to w dużym stopniu z efektywniejszego modelu zarządzania (umowy zlecenia, dopasowane do ilości odbiorców, brak rozbudowanych struktur zarządczych, możliwość finansowania ze środków prywatnych). Na niekorzyść kształcenia sportowego w klasach sportowych przemawia fakt, że na terenie gminy Wyszków osoby kończące szkołę podstawową o takim profilu nie mają możliwości dalszego kontynuowania kariery zawodniczej (brak jest szkoły sportowej, brak jest klubów sportowych). Oznacza to, że osoby kończące szkołę podstawową w celu kontynuowania kariery zawodniczej muszą kontynuować kształcenie poza Wyszkowem. W przypadku lepszego powiązania szkolnego kształcenia sportowego (autorski program w-f, zajęcia dodatkowe, SKS) z ofertą klubów sportowych kończąc szkołę podstawową absolwent może kontynuować karierę zawodniczą na terenie gminy Wyszków (oczywiście w zakresie istniejących na terenie gminy dyscyplin). Jednocześnie

bliskość Warszawy umożliwi kontynuację kariery zawodniczej dla osób szczególnie uzdolnionych sportowo.

W ww. modelu istotną rolę w kształtowaniu młodych sportowców odgrywają kluby sportowe. Wymagane jest ich wzmocnienie w aspekcie kształcenia sportowego (doksztalcanie kadr) oraz współpraca z nimi (szkoły – kluby). Kluby z Wyszkowa powinny w szczególny sposób ukierunkować się na kształcenie dzieci i młodzieży.

Model kształcenia sportowego w oparciu o wysoką jakość w-f w szkołach, ogólnodostępne sekcje i SKS oraz kluby sportowe ma istotną przewagę nad kształceniem w klasach sportowych – jest ogólnodostępny i powszechny. Z drugiej strony w przypadku kształcenia w klasach sportowych odbiorca otrzymuje sprawdzony model edukacji sportowej w wybranej dyscyplinie. Sposób kształcenia sportowego skorelowany jest z ogólnym profilem nauczania, co pozwala teoretycznie na lepszą efektywność kształcenia. Brak jest jednak dostatecznej wiedzy nt. efektów kształcenia w modelu opartym o kluby sportowe oraz modelu opartym o klasy sportowe. Brakuje wyników ewaluacji kształcenia sportowego. W przypadku modelu opartego o kluby sportowe możemy mówić o jego początkowej fazie istnienia. Nastawienie się klubów na powszechność kształcenia sportowego dzieci i młodzieży w gminie Wyszków jest realizowana w krótkiej perspektywie czasu, czego dowodem jest wzrost ilości osób ćwiczących w klubach sportowych pomiędzy 2016 – 2018, stąd trudno ocenić jego skuteczność. W przypadku kształcenia w klasach sportowych brak jest wiedzy nt. wynoszonych kompetencji oraz ocen kształcenia przez absolwentów szkoły. W przypadku wyboru modelu kształcenia sportowego w Gminie Wyszków warto rozważyć przeprowadzenie badań, w celu dokonania ewaluacji skuteczności kształcenia sportowego. Należy brać pod uwagę nie tylko aspekt sukcesów sportowych (kontynuowanie kariery zawodniczej), ale również postawy życiowe (nastawienie na sukces, odporność psychiczna, zdolność do nauki, zdrowy tryb życia). Dane te warto zestawzić z porównywalną grupą, która nie uczestniczyła w kształceniu w klasach sportowych.

W trakcie spotkań z przedstawicielami klubów sportowych w maju 2019 roku dyskutowano o modelu finansowania sportu przez Gminę Wyszków. Uzgodniono, że w przypadku niedużej ilości klubów sportowych działających w gminie nie warto tworzyć specjalistycznych wskaźników dot. wyliczeń kwoty dotacji dla poszczególnych klubów (sposób podziału puli środków przeznaczanych na dotację dla klubów sportowych). Mała ilość klubów sportowych jest w tym przypadku zaletą, gdyż umożliwia bezpośredni kontakt i uzgadnianie sposobów i priorytetów podziału środków finansowych Gminy Wyszków w danym roku. Jest to rozwiązanie, które warto rekomendować dla Gminy Wyszków. Daje możliwość efektywniejszego i dopasowanego do aktualnych potrzeb dzielenia środków finansowych. W przypadku klubów sportowych warto zastanowić się, czy nie jest możliwe wspólne ubieganie się o wsparcie, np. związane z wynajmem hal i boisk treningowych (dot. to np. grup o mniejszej liczebności), co niewątpliwie może być efektywniejsze pod względem finansowym.

Analizując przyszły popyt na ofertę klubów sportowych, w szczególności w odniesieniu do kształcenia dzieci i młodzieży, możliwe jest przedstawienie prognozy budżetu, jakie Gmina Wyszków powinna przeznaczać na dotację dla klubów sportowych. Zakłada się, że ilość osób ćwiczących w klubach sportowych w gminie Wyszków może zwiększyć się max. o około 400 osób. Gmina Wyszków nadal powinna finansować rozwój i modernizację infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, co jest oczekiwane przez społeczność gminy, kluby sportowe oraz szkoły oraz związane jest z prognozą wzrostu popytu na ofertę sportu i rekreacji.

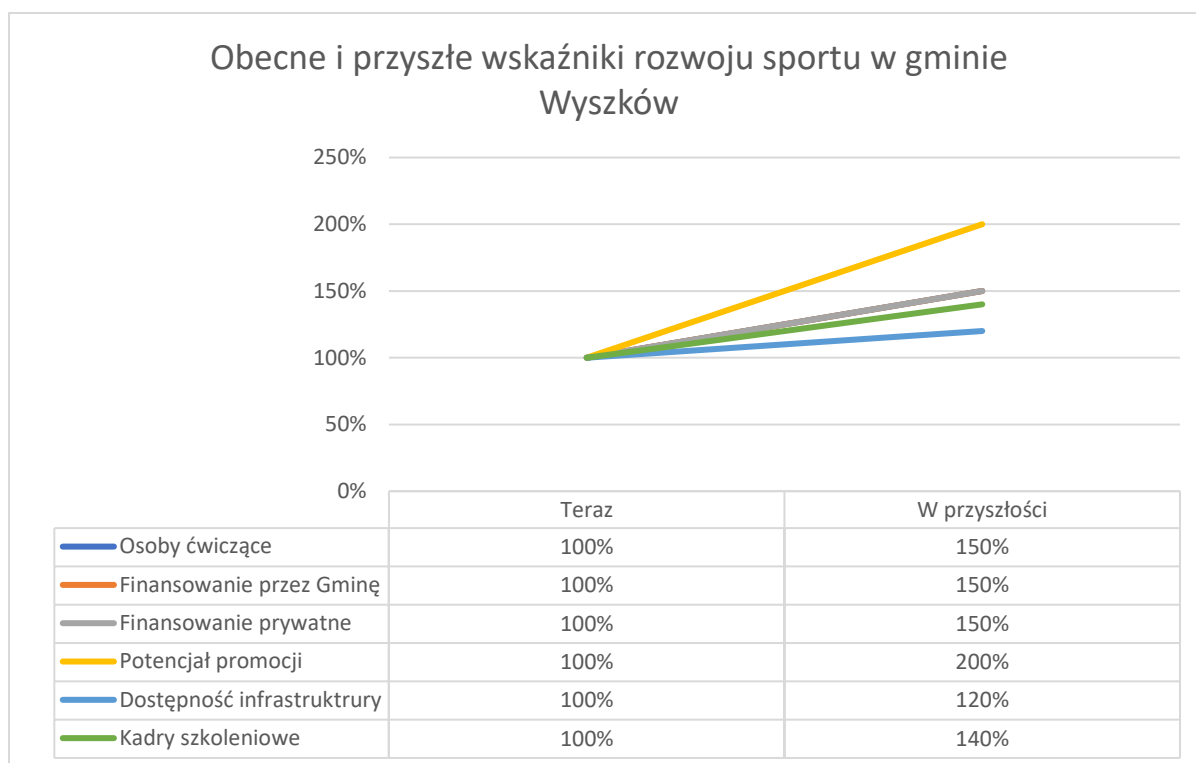
Istotnym deficytem w gminie Wyszków jest brak podmiotu, który koordynowałby kompleksowo działania związane z rozwojem sportu i rekreacji. Taką rolę mógłby pełnić Wyszkowski Ośrodek Sportu i Rekreacji, którego działalność ogranicza się w dużym stopniu do administrowania infrastrukturą. Za rolę koordynacyjną WOSiR przemawia fakt zaangażowania w administrowanie obiektami sportowymi, współpracuje na co dzień ze środowiskami sportowymi, a w zakresie jego celów znajdują się te dot. organizacji zajęć sportowych. Szerokie spektrum celów działalności WOSiR predysponuje do pełnienia roli koordynacyjnej. W tym kontekście konieczne będzie wypracowanie założeń współpracy i koordynacji sportu i rekreacji, przy udziale zainteresowanych partnerów. WOSiR mógłby nie tylko poprawić efektywność zarządzania swoją infrastrukturą sportu i rekreacji w kontekście potrzeb lokalnej społeczności, ale również pełnić rolę lidera w rozwijaniu pomysłów na rozwój dyscyplin sportowych, wdrażania programów powszechnego kształcenia sportowego (np. przygotowywanie aplikacji projektowych i ich realizacja), koordynować wykorzystanie ogólnodostępnej i przyszkolnej infrastruktury sportowej (np. poprzez stworzenie mobilnej ogólnodostępnej aplikacji) oraz pełnić rolę lidera w prowadzeniu działań informacyjno-promocyjnych. Jednocześnie warto z perspektywy Gminy Wyszków przeanalizować różne warianty finansowania WOSiR, włącznie z wariantem przekształcenia w spółkę prawa handlowego. Przemawiają za tym przyszłe inwestycje (możliwość odzyskania VAT), jakość infrastruktury oraz rosnący popyt na infrastrukturę sportu i rekreacji (np. basen), co może stanowić podstawę do zapewnienia stabilności finansowej spółki. W takim przypadku konieczne byłoby opracowanie założeń biznesplanu dla spółki (pomysłu na jej funkcjonowanie w warunkach rynkowych).

Poniżej w formie wykresu zestawiono najważniejsze wskaźniki rozwoju sportu w gminie Wyszków.

Poszczególne wskaźniki rozwoju sportu (osoby ćwiczące, finansowanie przez Gminę, finansowanie prywatne, potencjał promocji, dostępność infrastruktury, kadry szkoleniowe) wystandaryzowano do wartości początkowej 100%. Założono, że w przyszłości (perspektywa rzędu 5-10 lat) wskaźniki te zmienią swoje wartości. W ten sposób możliwe jest określenie barier strategicznych rozwoju sportu w Gminie Wyszków (analogicznie do prawa Liebiga)⁴⁵. Zakłada się, że liczba osób ćwiczących w klubach sportowych może zwiększyć się o 50%. Wymagać to będzie zwiększania nakładów na finansowanie sportu (środki publiczne, prywatne) w analogicznym procencie oraz zwiększenie potencjału kadrowego (jakość oferty). Największy potencjał wzrostu widoczny jest w sferze promocji, co przełożyć się może na zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w wydarzeniach sportowych. Zmiana tego wskaźnika nie jest zasadniczo ograniczana w istotnym stopniu przez inne wskaźniki (zależy od jakości komunikacji oraz atrakcyjności danej imprezy sportowej). Istotnym ograniczeniem dla rozwoju sportu i rekreacji na terenie gminy Wyszków może być dostępność do infrastruktury. Już w chwili obecnej jest ona mocno obciążona i częściowo wymaga modernizacji. Inwestycje w infrastrukturę realizowane są w pewnej perspektywie czasu, uzależnione są od dostępności środków zewnętrznych (nowa perspektywa UE). Jednocześnie popyt na sport (zarówno indywidualny, grupowy, uprawiany w klubach i poza nimi) dynamicznie rośnie w gminie Wyszków. Oczekiwać należy, że problem dostępności może być w krótkim wymiarze czasu poprawiony dzięki lepszemu zarządzaniu, ale będzie to rozwiązanie doraźne. Prognozuje się, że dostęp do infrastruktury sportu i rekreacji w największym stopniu będzie negatywnie wpływać na rozwój oferty sportu (jakość oferty).

---

⁴⁵ Prawo minimum Liebiga – jedno z podstawowych praw ekologii klasycznej, mówiące, że czynnik, którego jest najmniej (jest w minimum) działa ograniczająco na organizm, bądź całą populację.

Źródło: opracowanie własne

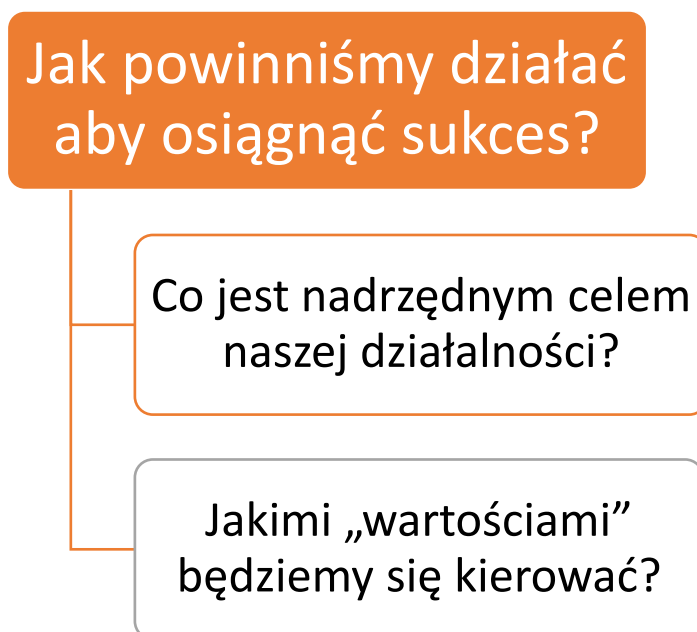
Mając na uwadze powyższą analizę można wskazać wyzwania strategiczne dla rozwoju sportu i rekreacji w gminie Wyszków:

1. Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w stosunku do potrzeb mieszkańców.
2. Rozwój bazy sportowej w stosunku do potrzeb szkół.
3. Efektywniejsze zarządzanie dostępną infrastrukturą sportu i rekreacji.
4. Wspieranie rozwoju i działalności klubów sportowych poprzez finansowanie ze środków publicznych.
5. Wzmocnienie finansowanie działalności klubów sportowych ze środków prywatnych.
6. Pobudzanie popytu na sport i aktywność fizyczną dzieci i młodzieży, w szczególności w ramach zajęć w-f oraz pozalekcyjnych w szkołach oraz w ramach działalności klubów sportowych.
7. Pobudzanie aktywnego i zdrowego sposobu spędzania wolnego czasu przez mieszkańców gminy.
8. Podnoszenie poziomu dyscyplin sportowych na terenie gminy Wyszków zgodnie z aspiracjami klubów sportowych oraz ich możliwościami organizacyjno-finansowymi, w dużym stopniu bazując na lokalnym potencjale kadrowym.
9. Podnoszenie jakości zajęć wychowania fizycznego w szkołach w celu wzmocnienia ogólnego rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży oraz lepszego wykorzystania istniejących potencjałów (trenerskich, klubów sportowych).
10. Kształtowanie wysokiej jakości i poziomu zajęć w klubach sportowych. Wspieranie kompetencji kadr klubów sportowych (szkolenia, licencje).
11. Podnoszenie atrakcyjności imprez sportowych dla odbiorców i kibiców.
12. Podnoszenie poziomu współpracy wewnątrz środowiska sportowego w gminie Wyszków.

13. Wzmocnienie komunikacji i promocji sportu oraz oferty klubów sportowych i imprez sportowych.
14. Poprawa sposobu koordynacji działań związanych z rozwojem sportu i rekreacji w gminie Wyszków.
15. Optymalizacja finansowania rozwoju sportu i rekreacji z perspektywy środków publicznych, ukierunkowana na rozwój powszechnego sportu i rekreacji.

5. Misja i wizja sportu

Misja jako nadrzędny cel funkcjonowania jest krótkim, syntetycznym określeniem docelowego kierunku rozwoju ze sprecyzowaniem nadrzędnych wartości, które będą przestrzegane. Misja przybiera postać rozwiniętego zdania zapowiadającego ogólny trend rozwojowy, zgodny z oczekiwaniami wszystkich zainteresowanych podmiotów, a zwłaszcza mieszkańców.

Rysunek 25. Misja samorządu lokalnego w odniesieniu do sfery sportu i rekreacji

Misja samorządu lokalnego w odniesieniu do sfery sportu i rekreacji w gminie Wyszków:

Rozwój lokalnego modelu wsparcia aktywności sportowej mieszkańców w oparciu o zasoby infrastruktury, potencjał klubów sportowych, szkół, współpracę oraz modę na sport.

Nadrzędnymi wartościami będą:

- **Lokalność** - dążenie do optymalnego wykorzystania lokalnych zasobów oraz ukierunkowanie na korzyści dla lokalnej społeczności,
- **Rozwinięta infrastruktura** - rozwinięta i zmodernizowana infrastruktura, dostosowana do potrzeb mieszkańców,
- **Potencjał klubów sportowych i szkół** - potencjał kadrowy, wiedza i doświadczenie trenerów i osób zarządzających,
  - **Współpraca** - budowanie lokalnego partnerstwa, transparentność podejmowanych działań i inicjatyw oraz wzajemna komunikacja,
- **Moda na sport** - oznacza **powszechność** aktywności fizycznej wśród mieszkańców.

Wizja

Wizja wskazuje, kim chcemy się stać, co chcemy stworzyć i osiągnąć. Wizja stanowi więc oczekiwany obraz przyszłości. Jest on przedstawiany w formie opisowej. Oczekiwana przyszłość determinować będzie działania.

Jak będzie wyglądać Gmina w sferze sportu i rekreacji w przyszłości?

- Jak będzie się o nim mówiło?
- Co przyciągnie naszą uwagę?
- Z czego będziemy dumni?
- Jakie problemy uda nam się pokonać?

Wizja sportu i rekreacji Gminy Wyszaków:

Sport i rekreacja stanowi ważny element rozwoju społecznego gminy Wyszaków.

Gmina osób aktywnych fizycznie, uczestniczących w ofercie klubów sportowych, z lokalnym system wsparcia kształcenia sportowego, powszechnością kultury fizycznej.

Nawiązując do wyzwań strategicznych zdefiniowano cele strategiczne, operacyjne oraz kierunki działań:

- Cele stanowią podstawową strukturę części strategicznej dokumentu.
- Cele porządkują spojrzenie na Strategię.
- Cele strategiczne odpowiadają głównym wyzwaniom strategicznym.
- Cele operacyjne stanowią rozwinięcie celów strategicznych.
- Struktura Strategii ma charakter hierarchiczny (celom przypisano kierunki działań).

Zestaw kierunków działań stanowi odpowiedź na zdiagnozowane problemy, zbudowany został w oparciu o jego atuty oraz szanse pojawiające się w otoczeniu. Jednocześnie należy dodać, że struktura operacyjna dokumentu wypracowana została w sposób partycypacyjny w trakcie konsultacji społecznych.

1. Lokalny system kształcenia sportowego.

- Podnoszenie jakości zajęć wychowania fizycznego w szkołach w celu wzmocnienia ogólnego rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży oraz lepszego wykorzystania istniejących potencjałów (trenerskich, klubów sportowych).
- Wspieranie rozwoju i działalności klubów sportowych poprzez finansowanie ze środków publicznych.
- Wzmocnienie finansowania działalności klubów sportowych ze środków prywatnych.
- Podnoszenie poziomu dyscyplin sportowych na terenie gminy Wyszaków zgodnie z aspiracjami klubów sportowych oraz ich możliwościami organizacyjno-finansowymi.
- Wspieranie kompetencji kadr klubów sportowych (szkolenia, licencje).

2. Rozwinięta i dostępna baza sportowa.

- Rozwój bazy sportowej w stosunku do potrzeb społeczności lokalnej.
- Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w stosunku do potrzeb mieszkańców.
- Efektywniejsze zarządzanie dostępną infrastrukturą sportu i rekreacji.

3. Aktywna społeczność lokalna.

- Pobudzanie popytu na sport i aktywność fizyczną dzieci i młodzieży, w szczególności w ramach zajęć w-f oraz pozalekcyjnych w szkołach oraz w ramach działalności klubów sportowych.
- Pobudzanie aktywnego i zdrowego sposobu spędzania wolnego czasu przez mieszkańców gminy.
- Podnoszenie atrakcyjności imprez sportowych dla odbiorców i kibiców.
- Podnoszenie poziomu współpracy wewnątrz środowiska sportowego w gminie Wyszaków.
- Wzmocnienie komunikacji i promocji sportu oraz oferty klubów sportowych i imprez sportowych.

6. Działania do podjęcia w sferze sportu

Poniżej zaprezentowano pełną strukturę Planu rozwoju sportu w postaci celów strategicznych, operacyjnych oraz kierunków działań.

Wizja:

Sport i rekreacja stanowi ważny element rozwoju społecznego gminy Wyszków. Gmina osób aktywnych fizycznie, uczestniczących w ofercie klubów sportowych, z lokalnym system wsparcia kształcenia sportowego, z sukcesami sportowymi w kształceniu dzieci i młodzieży.

Misja:

Rozwój lokalnego modelu wsparcia aktywności sportowej mieszkańców w oparciu o zasoby infrastruktury, potencjał klubów sportowych, szkół, współpracę oraz modę na sport.

Cele strategiczne i wyzwania:

1. Lokalny system kształcenia sportowego.

2. Rozwinięta i dostępna baza sportowa.

3. Aktywna społeczność lokalna.

Podnoszenie jakości zajęć wychowania fizycznego w szkołach w celu wzmocnienia ogólnego rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży oraz lepszego wykorzystania istniejących potencjałów (trenerskich, klubów sportowych).

Wspieranie rozwoju i działalności klubów sportowych poprzez finansowanie ze środków publicznych.

Wzmocnienie finansowanie działalności klubów sportowych ze środków prywatnych.

Podnoszenie poziomu dyscyplin sportowych na terenie gminy Wyszków zgodnie z aspiracjami klubów sportowych oraz ich możliwościami organizacyjno-finansowymi.

Wspieranie kompetencji kadr klubów sportowych (szkolenia, licencje).

Rozwój bazy sportowej w stosunku do potrzeb społeczności lokalnej.

Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w stosunku do potrzeb mieszkańców.

Efektywniejsze zarządzanie dostępną infrastrukturą sportu i rekreacji.

Pobudzanie popytu na sport i aktywność fizyczną dzieci i młodzieży, w szczególności w ramach zajęć w-f oraz pozalekcyjnych w szkołach oraz w ramach działalności klubów sportowych.

Pobudzanie aktywnego i zdrowego sposobu spędzania wolnego czasu przez mieszkańców gminy.

Podnoszenie atrakcyjności imprez sportowych dla odbiorców i kibiców.

Podnoszenie poziomu współpracy wewnątrz środowiska sportowego w gminie Wyszków.

Wzmocnienie komunikacji i promocji sportu oraz oferty klubów sportowych i imprez sportowych.

Cel strategiczny 1. Lokalny system kształcenia sportowego.

Cele operacyjne	Kierunki działań
1.1 Opracowanie oraz wdrożenie lokalnego modelu kształcenia sportowego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ewaluacja dotychczasowego systemu kształcenia sportowego w gminie Wyszków. 2. Opracowanie we współpracy ze szkołami, klubami sportowymi oraz przy wsparciu eksperckim (np. Ministerstwo) lokalnego programu kształcenia sportowego. 3. Wdrożenie lokalnego programu kształcenia sportowego.
1.2 Podnoszenie jakości zajęć sportowych organizowanych przez szkoły.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podniesienie jakości kształcenia sportowego w szkołach w zakresie ogólnego rozwoju fizycznego (motoryka, lekka atletyka), 2. Podniesienie poziomu kadr w szkołach w zakresie prowadzenia zajęć z motoryki oraz lekkiej atletyki, 3. Poprawa jakości i dostępności infrastruktury szkolnej oraz wyposażenia, w szczególności w zakresie związanym z lekką atletyką, 4. Kształtowanie i rozwój zajęć sportowych poza lekcjami w zakresie spójnym z kierunkami kształcenia sportowego w gminie Wyszków, 5. Zwiększenie ilości odbiorców oferty zajęć sportowych poza lekcjami w szkołach.
1.3. Podnoszenie jakości oferty kształcenia sportowego klubów sportowych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostosowanie wsparcia finansowego udzielanego przez miasto klubom i organizacjom sportowym do potrzeb wynikających z rosnącego popytu na ich ofertę, 2. Wspieranie kształcenia kadr klubów sportowych (licencje, kompetencje, etc.), 3. Wspieranie kompetencji zarządzania klubami sportowymi w zakresie współpracy z lokalną społecznością, pozyskiwania sponsorów, komunikacji i promocji, zarządzania finansami, etc. 4. Dzielenie się wiedzą oraz pomysłami na gminnym forum klubów sportowych.

Cel strategiczny 2. Rozwinięta i dostępna baza sportowa.

Cele operacyjne	Kierunki działań
2.1 Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury sportu i rekreacji.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie dostępności do krytej pływalni poprzez rozbudowę/ modernizację obecnego obiektu, 2. Rozwój sieci ścieżek rowerowych, 3. Tworzenie osiedlowych/wiejskich boisk oraz miejsc uprawiania sportu oraz rekreacji, 4. Rozwój tras biegowych i do Nordic Walking.
2.2 Wzmocnienie infrastruktury treningowej oraz specjalistycznej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utworzenie infrastruktury treningowej dla sportów walki. 2. Modernizacja stadionu w zakresie lekkoatletycznym.

2.3 Rozwój przyszłolnej infrastruktury sportowej.	1. Modernizacja przyszłolnych obiektów sportowych (hal, boisk, wyposażenia, w szczególności pod kątem rozwoju lekkiej atletyki).
2.4 Efektywniejsze zarządzanie dostępną infrastrukturą sportową.	1. Działania organizacyjne na rzecz zwiększenia dostępności do przyszłolnej infrastruktury sportowej w dni wolne od pracy oraz w godzinach popołudniowych, 2. Utworzenie systemu rezerwacji obiektów sportowych, dostępnego dla klubów sportowych, grup zorganizowanych oraz mieszkańców, 3. Moderowanie współpracy z klubami sportowymi oraz szkołami w zakresie efektywnego wykorzystania bazy sportowej w gminie (np. układanie harmonogramów w trakcie spotkań z przedstawicielami klubów).

Cel strategiczny 3. Aktywna społeczność lokalna.

Cele operacyjne	Kierunki działań
3.1 Promocja sportu i rekreacji.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promocja dyscyplin sportowych z Wyszkowa wśród mieszkańców miasta, w tym promocja oferty klubów sportowych, 2. Promocja i organizacja imprez sportowych, w szczególności imprez biegowych, gal sportów walki, wyścigów kolarskich, rozgrywek ligowych, turniejów gier zespołowych, zawodów pływackich, 3. Prowadzenie i wspieranie działań ukierunkowanych na zwiększenie frekwencji na imprezach sportowych, 4. Współpraca z lokalnymi mediami dot. promocji imprez i wydarzeń sportowych, 5. Szersza promocja tzw. sportów niszowych, odnoszących sukcesy, w szczególności wśród dzieci i młodzieży (sporty walki, pływanie, futbol amerykański, 6. Wzmocnienie informacji w mediach społecznościowych dot. wydarzeń i aktywności sportowych w mieście, utworzenie i prowadzenie wspólnego profilu w mediach społecznościowych nt. wydarzeń oraz oferty klubów sportowych, 7. Rozwijanie i promocja wizerunku miasta przyjaznego do uprawiania sportu, jako elementu strategii rozwoju gminy.
3.2 Promocja społecznych aspektów sportu.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pobudzanie popytu na sport i aktywność fizyczną dzieci i młodzieży, w szczególności w ramach zajęć w-f oraz pozalekcyjnych w szkołach (np. kampanie w szkołach) oraz w ramach działalności klubów sportowych (np. kampanie w mediach społecznościowych), 2. Promocja przedsięwzięć mających na celu zwiększenie aktywności sportowej mieszkańców gminy Wyszków, 3. Promocja idei sportu niepełnosprawnych, 4. Promocja zdrowotnych i profilaktycznych aspektów sportu

<p>3.3 Organizacja współpracy lokalnej w sferze sportu i rekreacji.</p>	<p>wśród dzieci, młodzieży i dorosłych.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cykliczne spotkania przedstawicieli klubów sportowych oraz szkół. W trakcie spotkań prezentacja dokonań sportowych, dzielenie się celami i wyzwaniami (aspiracjami), wymiana doświadczeń (możliwość zapraszania zewnętrznych prelegentów) – np. w formule podwieczerek ze sportem, 2. Wzajemna promocja oraz bieżąca wymiana informacji (np. przez media społecznościowe) nt. wydarzeń sportowych, sukcesów, pomysłów, 3. Zwiększenie ilości odbiorców informacji o wydarzeniach sportowych, współpraca klubów sportowych i szkół przy organizacji imprez sportowych. 4. Wzmocnienie roli koordynacyjnej rozwoju sportu i rekreacji Wyszowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. 5. Przeanalizowanie form prawnych funkcjonowania Wyszowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji pod kątem optymalizacji funkcjonowania.
--	--

7. Prognoza finansowa Planu

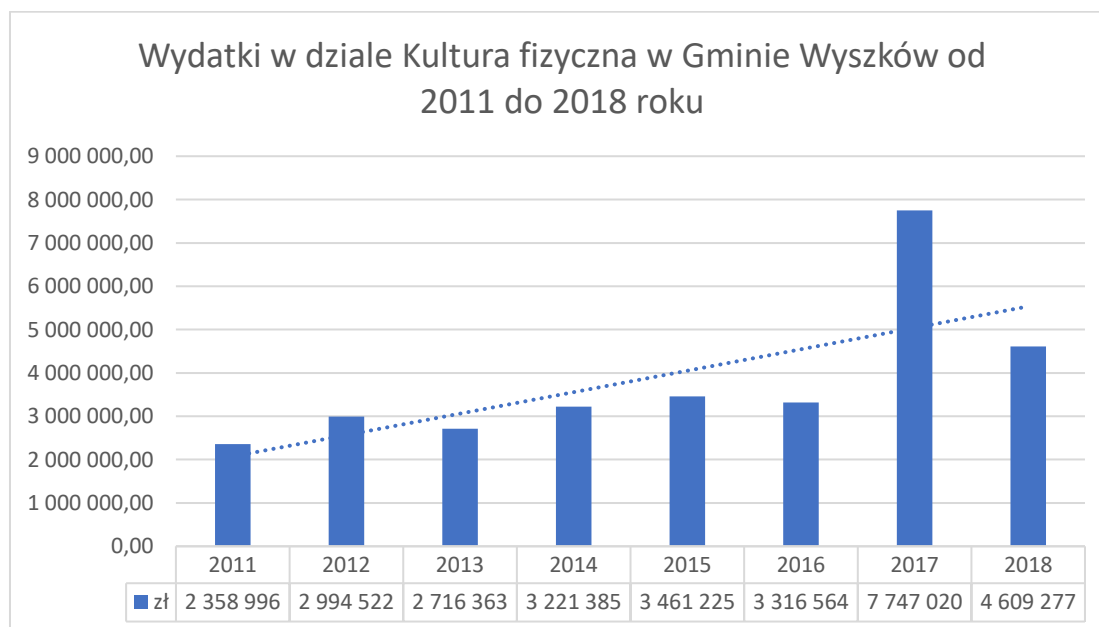
Realizacja projektów i przedsięwzięć wynikających z Planu finansowana będzie ze środków publicznych oraz prywatnych, w części będzie możliwa przy wsparciu finansowym UE. Jednym ze źródeł finansowania Planu mogą być Programy Operacyjne realizowane w latach 2021-2028, jak również inne środki zewnętrzne.

W konsekwencji potencjalne źródła finansowania strategii obejmują:

- środki Unii Europejskiej,
- środki budżetu państwa – przewidziane na współfinansowanie projektów, jak i jako niezależne źródło finansowania,
- środki budżetów samorządów – wojewódzkich, gminnych – na współfinansowanie projektów lub jako niezależne źródło finansowania,
- inne środki publiczne – np. fundusze celowe,
- środki prywatne – np. środki organizacji pozarządowych.

Wydatki Gminy Wyszków na kulturę fizyczną wykazywały w latach 2011-2018 tendencję rosnącą. W 2018 roku wydatki z budżetu gminy w *dziale 926 Kultura fizyczna* wyniosły 4,6 mln zł i były wyższe o 2,3 mln zł od wydatków z 2011 roku. Najwyższe wydatki odnotowano w 2017 roku (7,7 mln). W strukturze wydatków znajdowały się inwestycje, które w dużym stopniu realizowane były dzięki wsparciu zewnętrznemu.

Rysunek 27. Wydatki w dziale Kultura fizyczna w Gminie Wyszków od 2011 do 2018 roku

Źródło: GUS

Powyższe dane dot. finansowania sportu w dużym stopniu uzależnione są od wielkości inwestycji realizowanych przez samorząd w tej sferze. Jak wynika z badań prowadzonych z mieszkańcami oraz liderami infrastruktura sportu i rekreacji oceniana jest pozytywnie, pomimo występujących braków

oraz potrzeb jej dalszego rozwoju. Konieczne jest jednak prowadzenie dalszych inwestycji (m. in. stadion, ścieżki rowerowe, hale przyszkolne, modernizacja basenu).

W inny sposób oceniana była natomiast wysokość wsparcia jaka udzielana była przez Gminę klubom i stowarzyszeniom sportowym. **Wśród opinii przedstawicieli klubów sportowych dominuje ocena zbyt niskiego poziomu finansowania biorąc pod uwagę potrzeby klubów. Jednocześnie deficyty finansowania klubów sportowych związane były również z finansowaniem prywatnym.**

Kluby, stowarzyszenia i inne organizacje sportowe mogą ubiegać o **dotacje celowe** z budżetu Gminy na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego.

W 2018 roku na podstawie rozstrzygniętego otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej kluby i stowarzyszenia otrzymała dotację na łączną kwotę 788 tys. zł. W 2019 roku kwota ta wyniesie około 850 tys. zł. Kwestią istotną jest czy wzrost ilości osób ćwiczących w klubach sportowych będzie skokowy, tak jak to miało miejsce pomiędzy 2016-2018 rokiem, czy będzie stopniowy, rozłożony równomiernie w czasie. W przypadku skokowego wzrostu popytu na ofertę klubów sportowych można oczekiwać powiększenia deficytu finansowania klubów sportowych przez gminne środki publiczne.

Rysunek 28. Prognoza finansowania klubów sportowych z budżetu Gminy Wyszaków.

Źródło: opracowanie własne

8. Wdrażanie Planu

Przyjęcie Planu z jednej strony zamyka proces jej opracowywania, z drugiej zaś rozpoczyna proces jej wdrażania. Skuteczność wdrażania zapisów Planu uzależniona będzie od podejmowanych działań implementacyjnych, od trzymania się procedur usprawniających jej realizację oraz od organizacji prac nad Planem, czyli podziału obszarów odpowiedzialności za jego realizację pomiędzy struktury organizacyjne Gminy

Za proces wdrażania Planu odpowiedzialność ponosić będzie Gmina Wyszków. Bezpośredni nadzór nad realizacją Strategii pełnić będzie:

- Burmistrz Wyszkowa.

Dla powodzenia procesu wdrażania Planu należy przyjąć **tzw. zasadę partnerstwa**, czyli współpracę poszczególnych aktorów rozwoju (instytucji samorządowych, organizacji społecznych, przedstawicieli mieszkańców, przedsiębiorców) oraz zasadę partycypacji społecznej, czyli prowadzenie dialogu społecznego pomiędzy różnymi podmiotami na terenie gminy.

Współpraca podmiotów powinna dotyczyć w szczególności zbudowania modelu partycypacji społecznej i współzarządzania realizacją Planu, który uwzględniłby następujące elementy:

- prowadzenie dialogu społecznego pomiędzy różnymi interesariuszami w zakresie przedsięwzięć i projektów realizujących Planu,
- budowę trwałej sieci partnerstwa na rzecz rozwoju sportu, a tym samym zapewnienia kompleksowego podejścia do rozwiązywania zdiagnozowanych problemów,
- kojarzenie partnerów do realizacji wspólnych przedsięwzięć oraz projektów, poprzez tworzenie płaszczyzny i podstaw wymiany pomysłów, potencjału i potrzeb oraz poprawę skuteczności ich działania poprzez wymianę doświadczeń i informacji o trendach/pomysłach rozwojowych,
- prowadzenie badań i analiz w zakresie zmian społecznych na obszarze gminy, które będą rezultatem realizowanych działań i projektów,
- współdziałanie w zakresie doboru rozwiązań zapobiegających sytuacjom kryzysowym w sferze sportu,
- kreowanie warunków sprzyjających wdrażaniu zapisów Planu,
- aktywny udział w procesie wdrażania Planu.

Prace nad wdrożeniem Planu powinny rozpocząć się natychmiast po jej przyjęciu. Skuteczne, terminowe i efektywne wdrażanie wymagać będzie szeregu działań koordynacyjnych, organizacyjnych, koncepcyjnych, kontrolnych i informacyjnych.

Program nie jest tworzony z perspektywy potrzeb i możliwości Gminy Wyszków jako instytucji, lecz z perspektywy potrzeb i możliwości rozwoju sportu i rekreacji na terenie gminy Wyszków. Jak każdy plan strategiczny wykorzystuje więc posiadane zasoby, do których należy zaliczyć partnerów społecznych. Ciężar odpowiedzialności za realizację założeń Planu rozkłada się na wszystkich partnerów. Podstawowym zadaniem Gminy Wyszków będzie moderowanie procesu rozwoju sportu, wspieranie partnerów społecznych w zakresie ustawowym i zakresie możliwości działalności instytucji publicznej oraz realizacja zadań własnych, np. związanych z rozwojem i modernizacją infrastruktury, promocją oraz działalnościami WOSiR.

Poniżej przedstawiono podział zakresu odpowiedzialności za realizację działań ujętych w Programie.

Tabela 30. Podział zakresu odpowiedzialności za realizację działań ujętych w Programie

Kierunek działań	Podmioty odpowiedzialne za realizację
Cel strategiczny 1. Lokalny system kształcenia sportowego.	
Cel operacyjny 1.1 Opracowanie oraz wdrożenie lokalnego modelu kształcenia sportowego.	
1.1.1 Ewaluacja dotychczasowego systemu kształcenia sportowego w gminie Wyszków.	Gmina Wyszków
1.1.2. Opracowanie we współpracy ze szkołami, klubami sportowymi oraz przy wsparciu eksperckim (np. Ministerstwo) lokalnego programu kształcenia sportowego.	Gmina Wyszków, szkoły, kluby sportowe, WOSiR
1.1.3. Wdrożenie lokalnego programu kształcenia sportowego.	Gmina Wyszków, szkoły, kluby sportowe, WOSiR
Cel operacyjny 1.2 Podnoszenie jakości zajęć sportowych organizowanych przez szkoły.	
1.2.1 Podniesienie jakości kształcenia sportowego w szkołach w zakresie ogólnego rozwoju fizycznego (motoryka, lekka atletyka).	Szkoły
1.2.2. Podniesienie poziomu kadr w szkołach w zakresie prowadzenia zajęć z motoryki oraz lekkiej atletyki.	Szkoły
1.2.3. Poprawa jakości i dostępności infrastruktury szkolnej oraz wyposażenia, w szczególności w zakresie związanym z lekką atletyką.	Szkoły
1.2.4. Kształtowanie i rozwój zajęć sportowych poza lekcjami w zakresie spójnym z kierunkami kształcenia sportowego w gminie Wyszków.	Szkoły, WOSiR, kluby sportowe
1.2.5. Zwiększenie ilości odbiorców oferty zajęć sportowych poza lekcjami w szkołach.	Szkoły, WOSiR, kluby sportowe
Cel operacyjny 1.3. Podnoszenie jakości oferty kształcenia sportowego klubów sportowych.	
1.3.1. Dostosowanie wsparcia finansowego udzielanego przez miasto klubom i organizacjom sportowym do potrzeb wynikających z rosnącego popytu na ich ofertę.	Gmina Wyszków
1.3.2. Wspieranie kształcenia kadr klubów sportowych (licencje, kompetencje, etc.).	Kluby sportowe, Gmina Wyszków, WOSiR
1.3.3. Wspieranie kompetencji zarządzania klubami sportowymi w zakresie współpracy z lokalną społecznością, pozyskiwania sponsorów, komunikacji i promocji, zarządzania finansami, etc.	Kluby sportowe, Gmina Wyszków, WOSiR
1.3.4. Dzielenie się wiedzą oraz pomysłami na gminnym forum klubów sportowych.	Kluby sportowe, Gmina Wyszków, WOSiR
Cel strategiczny 2. Rozwinięta i dostępna baza sportowa.	
Cel operacyjny 2.1 Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury sportu i rekreacji.	
2.1.1. Zwiększenie dostępności do krytej pływalni poprzez rozbudowę/ modernizację obecnego obiektu.	Gmina Wyszków, WOSiR
2.1.2. Rozwój sieci ścieżek rowerowych.	Gmina Wyszków
2.1.3. Tworzenie osiedlowych/wiejskich boisk do koszykówki.	Gmina Wyszków
2.1.4. Rozwój tras biegowych i do Nordic Walking.	Gmina Wyszków
Cel operacyjny 2.2 Wzmocnienie infrastruktury treningowej oraz specjalistycznej.	
2.2.1. Utworzenie infrastruktury treningowej dla sportów walki.	Gmina Wyszków
2.2.2. Modernizacja stadionu w zakresie lekkoatletycznym.	WOSiR, Gmina Wyszków
Cel operacyjny 2.3 Rozwój przyszkolnej infrastruktury sportowej.	
2.3.1. Modernizacja przyszkolnych obiektów sportowych (hal, boisk, wyposażenia, w szczególności pod kątem rozwoju lekkiej atletyki).	Szkoły, Gmina Wyszków
Cel operacyjny 2.4 Efektywniejsze zarządzanie dostępną infrastrukturą sportową.	
2.4.1. Działania organizacyjne na rzecz zwiększenia dostępności do przyszkolnej infrastruktury sportowej w dni wolne od pracy oraz w godzinach popołudniowych.	Szkoły, WOSiR
2.4.2. Utworzenie systemu rezerwacji obiektów sportowych,	WOSiR, szkoły

dostępnego dla klubów sportowych, grup zorganizowanych oraz mieszkańców.	
2.4.3. Moderowanie współpracy z klubami sportowymi oraz szkołami w zakresie efektywnego wykorzystania bazy sportowej w gminie (np. układanie harmonogramów w trakcie spotkań z przedstawicielami klubów).	WOSiR, Gmina Wyszków
Cel strategiczny 3. Aktywna społeczność lokalna.	
Cel operacyjny 3.1 Promocja sportu i rekreacji.	
3.1.1. Promocja dyscyplin sportowych z Wyszkowa wśród mieszkańców miasta, w tym promocja oferty klubów sportowych.	Kluby sportowe, Gmina Wyszków, WOSiR, szkoły, lokalne media
3.1.2. Promocja i organizacja imprez sportowych, w szczególności imprez biegowych, gal sportów walki, wyścigów kolarskich, rozgrywek ligowych, turniejów gier zespołowych, zawodów pływackich.	Kluby sportowe, Gmina Wyszków, WOSiR, szkoły, lokalne media
3.1.3. Prowadzenie i wspieranie działań ukierunkowanych na zwiększenie frekwencji na imprezach sportowych.	Kluby sportowe, Gmina Wyszków, WOSiR, szkoły, lokalne media
3.1.4. Współpraca z lokalnymi mediami dot. promocji imprez i wydarzeń sportowych.	Kluby sportowe, Gmina Wyszków, WOSiR, szkoły, lokalne media
3.1.5. Szersza promocja tzw. sportów niszowych, odnoszących sukcesy, w szczególności wśród dzieci i młodzieży (sporty walki, futbol amerykański).	Kluby sportowe, Gmina Wyszków, WOSiR, szkoły, lokalne media
3.1.6. Rozwijanie i promocja wizerunku miasta przyjaznego do uprawiania sportu, jako elementu strategii rozwoju gminy.	Kluby sportowe, Gmina Wyszków, WOSiR, szkoły, lokalne media
Cel operacyjny 3.2 Promocja społecznych aspektów sportu.	
3.2.1. Pobudzanie popytu na sport i aktywność fizyczną dzieci i młodzieży, w szczególności w ramach zajęć w-f oraz pozalekcyjnych w szkołach (np. kampanie w szkołach) oraz w ramach działalności klubów sportowych (np. kampanie w mediach społecznościowych).	Kluby sportowe, Gmina Wyszków, WOSiR, szkoły, lokalne media
3.2.2. Promocja przedsięwzięć mających na celu zwiększenie aktywności sportowej mieszkańców gminy Wyszków.	Kluby sportowe, Gmina Wyszków, WOSiR, szkoły, lokalne media
3.2.3. Promocja idei sportu niepełnosprawnych.	Kluby sportowe, Gmina Wyszków, WOSiR, szkoły, lokalne media
3.2.4. Promocja zdrowotnych i profilaktycznych aspektów sportu wśród dzieci, młodzieży i dorosłych.	Kluby sportowe, Gmina Wyszków, WOSiR, szkoły, lokalne media, podmioty opieki zdrowotnej
Cel operacyjny 3.3 Organizacja współpracy lokalnej w sferze sportu i rekreacji.	
3.3.1. Cykliczne spotkania przedstawicieli klubów sportowych oraz szkół. W trakcie spotkań prezentacja dokonań sportowych, dzielenie się celami i wyzwaniami (aspiracjami), wymiana doświadczeń (możliwość zapraszania zewnętrznych prelegentów) – np. w formule podwieczerek ze sportem.	Szkoły, kluby sportowe, WOSiR, Gmina Wyszków
3.3.2. Wzajemna promocja oraz bieżąca wymiana informacji (np. przez media społecznościowe) nt. wydarzeń sportowych, sukcesów, pomysłów.	Szkoły, kluby sportowe, WOSiR, Gmina Wyszków
3.3.3. Zwiększenie ilości odbiorców informacji o wydarzeniach sportowych, współpraca klubów sportowych i szkół przy organizacji imprez sportowych.	Szkoły, kluby sportowe, WOSiR, Gmina Wyszków
3.3.4. Wzmocnienie roli koordynacyjnej rozwoju sportu i rekreacji Wyszowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji.	Gmina Wyszków, WOSiR
3.3.5. Przeanalizowanie form prawnych funkcjonowania Wyszowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji pod kątem optymalizacji funkcjonowania.	Gmina Wyszków, WOSiR

Skuteczność realizacji jego celów zapewnić będzie sprawny system oceny postępów wdrożeniowych, obejmujący:

- monitoring, czyli podsystem zbierania i selekcjonowania informacji,
- ewaluację, czyli podsystem oceny i interpretacji zgromadzonego materiału.

Monitoring procesu wdrażania i ewaluacji jej efektów jest odpowiedzialnym i ważnym zadaniem, warunkującym efektywne planowanie działań, właściwą alokację środków, właściwe prowadzenie okresowej oceny i odpowiednie reagowanie na zmieniające się warunki społeczno-gospodarcze.

Należy przyjąć, że głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji Planu powinny być cele strategiczne.

Koordinacja działań wynikających z realizacji Planu będzie zadaniem Urzędu Miejskiego w Wyszku.

Oprócz monitoringu do istnych zadań związanych z zarządzaniem realizacją Planem należeć będzie ewaluacja. **W szerokim aspekcie ewaluacja** dotyczy oceny stopnia realizacji założeń Planu oraz jego wpływu na wybrane dziedziny życia społecznego. Ewaluacja musi także odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu Plan rozwiązuje realne problemy miasta i jego mieszkańców.

Ewaluacja Strategii będzie opierać się na trzech rodzajach ocen:

- ocena przed realizacją działań (ex-ante) – odpowiada na pytanie: Czy i w jaki sposób Plan przyczyni się do poprawy sytuacji w sferze sportu na terenie gminy?
- ocena w trakcie realizacji działań (on-going) - odpowiada na pytanie: Czy przyjęte cele i podjęte w ich następstwie działania zmierzają we właściwym kierunku?
- ocena po realizacji działań (ex post) - ocena długoterminowego wpływu Planu odpowiada na pytanie: Czy efekty wynikłe z zastosowania strategii są trwałe?

W wyniku prowadzonych działań ewaluacyjnych może okazać się, że Plan wymaga aktualizacji. Aktualizacja obowiązującego dokumentu powinna zostać przeprowadzona w przypadku zasadniczej zmiany uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych, wpływających na rozwój gminy. **Sugeruje się, aby ocena zasadności przeprowadzenia aktualizacji przeprowadzana była minimum co 3 lata.**

9. Monitoring i ewaluacja Planu

Stała obserwacja procesu wdrażania Planu oraz efektów podejmowanych działań stanowi jeden z kluczowych elementów dla powodzenia całego procesu realizacji zamierzeń zdefiniowanych w misji i wizji. Odpowiednio zaplanowany, właściwie wdrożony i sprawnie funkcjonujący system monitoringu jest podstawowym narzędziem pozyskania rzetelnych danych umożliwiających dokonanie oceny stopnia zaimplementowania zapisów Strategii oraz warunkującym skuteczne zarządzanie procesem jej wdrażania.

Proces monitorowania powinien polegać na systematycznym obserwowaniu zmian zachodzących w odniesieniu do celów wytyczonych w Planie. W niniejszym dokumencie przyjęto, że monitoring prowadzony będzie jednocześnie na kilku płaszczyznach. Dzięki takiemu podejściu monitoring będzie dostarczał informacji na temat postępów w osiąganiu przyjętych celów oraz umożliwi kwantyfikację efektów zrealizowanych działań i projektów (wśród tych efektów rozpatrywać można efekty: społeczne, techniczne i przestrzenno-funkcjonalne, organizacyjne).

Monitoring Planu będzie realizowany w dwóch etapach, na które składają się:

- Etap I – ustalenie stanu wyjściowego dla przyjętych wskaźników, coroczne sprawozdania z realizacji Planu, zawierające podstawowe informacje na temat podejmowanych działań, stopnia realizacji projektów i ewentualnych efektów końcowych tych projektów.
- Etap II - analiza wskaźnikowa, służąca odpowiedzi na pytanie o zbieżność podejmowanych działań z osiąganymi wynikami Gminy wg wskaźników zaproponowanych dla poszczególnych celów.

Do szczegółowych etapów monitoringu Planu należy zaliczyć:

- zbieranie danych i informacji (materiał empiryczny stanowiący podstawę do analiz i ocen),
- analizę danych i informacji – uporządkowanie, przetworzenie i analiza danych oraz ich archiwizacja,
- przygotowywanie raportów - zestawienie otrzymanych danych w raporty roczne,
- ocenę wyników – ocena porównawcza osiągniętych wyników z założeniami, określenie stopnia wykonania przyjętych zapisów Planu,
- identyfikację odchyleń – ocena rozbieżności pomiędzy założeniami a rezultatami,
- analizę przyczyn odchyleń – poszukiwanie i określenie przyczyn zaistniałej sytuacji,
- planowanie korekty.

Podstawowym celem monitoringu jest uzyskanie mierzalnych wyników progresji osiągnięcia celów. Wymusza to opracowanie szeregu wskaźników agregujących na poziomie strategicznym wyniki działań podejmowanych w ramach opracowanego Planu.

Dobór właściwych wskaźników, mierzalnych i dostępnych w statystyce publicznej lub w wewnętrznym systemie sprawozdawczości Gminy, umożliwić będzie efektywne monitorowanie procesu wdrażania Planu. Zdefiniowane wskaźniki monitoringu odnoszące się do każdego celu strategicznego mają charakter ilościowy odnosząc się do rezultatów realizacji. Ich uzupełnieniem będą informacje na temat bezpośrednich produktów powstałych podczas realizacji Planu.

Zadania związane z monitorowaniem stopnia realizacji Planu realizowane będą przez Zespół ds. rozwoju sportu w Gminie Wyszków.

WSKAŹNIKI REALIZACJI PLANU

Tabela 31. Wskaźniki realizacji Planu

Wskaźnik	Jednostka	Źródło pozyskania danych	Częstotliwość pomiaru	Oczekiwany rezultat w 2025 roku
Cel strategiczny 1. Lokalny system kształcenia sportowego.				
Liczba klubów sportowych	Klub sportowy	GUS	1 raz/rok	Utrzymanie obecnej liczby
Liczba sekcji sportowych	Sekcja sportowa	GUS	1 raz/rok	Utrzymanie obecnej liczby
Liczba członków klubów sportowych	Osoba	GUS	1 raz/rok	Wzrost o 25%
Liczba trenerów sportowych, instruktorów sportowych, innych osób prowadzących zajęcia sportowe	Osoba	GUS	1 raz/rok	Wzrost o 25%
Liczba ćwiczących w klubach sportowych ogółem	Osoba	GUS	1 raz/rok	Wzrost o 25%
Liczba osób ćwiczących w klubach sportowych osób do 18 roku życia	Osoba	GUS	1 raz/rok	Wzrost o 25%
Liczba osób ćwiczących w klubach sportowych powyżej 18 roku życia	Osoba	GUS	1 raz/rok	Wzrost o 10%
Cel strategiczny 2. Rozwinięta i dostępna baza sportowa.				
Liczba osób korzystających z wybranych obiektów infrastruktury sportowej	Osoba	UM / WOSiR	1 raz/rok	Wzrost o 20%
Liczba nowych obiektów infrastruktury sportowej i rekreacyjnej	Szt.	UM / WOSiR	1 raz/rok	Wzrost
Liczba zmodernizowanych i wyremontowanych obiektów infrastruktury sportowej	Szt.	UM / WOSiR	1 raz/rok	Wzrost
Cel strategiczny 3. Aktywna społeczność lokalna.				
Liczba osób biorąca udział w wydarzeniach sportowych	Osoba	GUS	1 raz/rok	Wzrost o 50%

10. Spis tabel i wykresów

Tabela 1. Raport z analizy rozwoju gminy na bazie Monitora Rozwoju Lokalnego.....	5
Tabela 2. Szkoły podstawowe w gminie Wyszków.....	9
Tabela 3. Lista inwestycji Gminy Wyszków w latach 2010-2018 dot. boisk i sal sportowych.....	13
Tabela 4. Lista inwestycji Gminy Wyszków w latach 2010-2018 dot. siłowni plenerowych.....	14
Tabela 5. Lista inwestycji Gminy Wyszków w latach 2010-2018 dot. ścieżek rowerowych.....	14
Tabela 6. Kluby i stowarzyszenia sportowe z gminy Wyszków	19
Tabela 7. Podstawowe dane nt. klubu MKS Bug Wyszków.....	22
Tabela 8. Podstawowe dane nt. klubu Rhinos Wyszków	23
Tabela 9. Podstawowe dane nt. klubu KS Camper Wyszków.....	24
Tabela 10. Podstawowe dane nt. klubu MKS Gimnazjon Apin Wyszków 1991	25
Tabela 11. Podstawowe dane nt. klubu Catena Wyszków.....	26
Tabela 12. Podstawowe dane nt. klubu UKS Olimp Loczki Wyszków.	27
Tabela 13. Podstawowe dane nt. klubu UKS „POLONEZ” Wyszków - sekcja pływania.	29
Tabela 14. Podstawowe dane nt. klubu UKS Jedyńka Wyszków.....	30
Tabela 15. Podstawowe dane nt. klubu UKS „1” Wyszków.	31
Tabela 16. Podstawowe dane nt. Stowarzyszenia Integracji i Rozwoju Rybna.....	32
Tabela 17. Wyniki badania ankietowego ze szkołami z Gminy Wyszków	34
Tabela 18. Główne problemy zgłaszane przez dyrekcję szkoły.	35
Tabela 19. Zakres dodatkowych zajęć sportowych w szkołach z gminy Wyszków.	35
Tabela 20. Wyniki rocznego współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży w latach 2012-2017.	42
Tabela 21. Miejsce klubów sportowych z gminy Wyszków w klasyfikacji ogólnopolskiej rywalizacji sportowej dzieci i młodzieży w latach 2012-2017.....	43
Tabela 22. Miejsce klubów sportowych w rywalizacji sportowej dzieci i młodzieży według dyscyplin sportowych w latach 2012-2017	43
Tabela 23. Finansowanie klubów sportowych od 2010 roku przez gminę Wyszków	46
Tabela 24. Stopień finansowania klubu/organizacji ze środków publicznych.	48
Tabela 25. Stopień finansowania klubu/organizacji ze środków publicznych innych niż budżet Gminy Wyszków.....	48
Tabela 26. Koszt oddziałów sportowych w szkołach w gminie Wyszków.	49
Tabela 27. Deklaracje wyszkowskich klubów sportowych odnośnie zainteresowania kibiców w ciągu ostatnich 5 lat działalności.	53
Tabela 28. Zestawienie wyników analizy porównawczej	59
Tabela 29. Analiza SWOT.....	60
Tabela 30. Podział zakresu odpowiedzialności za realizację działań ujętych w Programie	82
Tabela 31. Wskaźniki realizacji Planu	86
Rysunek 1. Wskaźnik syntetyczny Ogólnego Wskaźnika Rozwoju na bazie Monitora Rozwoju Lokalnego	5
Rysunek 2. Ludność gminy Wyszków wg kategorii wieku w 2011 i 2018 roku	7
Rysunek 3. Liczba uczniów szkół podstawowych w gminie Wyszków od 2011 do 2017 roku	9
Rysunek 4. Podmioty w REGON na 1000 ludności w gminie Wyszków i kraju od 2011 do 2018 roku .	10

Rysunek 5. Pracujący na 1000 ludności w gminie Wyszków i kraju od 2011 do 2017 roku.....	11
Rysunek 6. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie wyszkowskim od 2011 do 2018 roku.....	11
Rysunek 7. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w powiecie wyszkowskim od 2011 do 2017 roku	12
Rysunek 8. Długość ścieżek rowerowych w gminie Wyszków.	16
Rysunek 9. Baza sportowa na terenie gminy Wyszków	16
Rysunek 10. Kluby i członkowie klubów sportowych w gminie Wyszków od 2012 do 2018 roku.....	19
Rysunek 11. Ćwiczący ogółem w klubach sportowych w gminie Wyszków od 2012 do 2018 roku	20
Rysunek 12. Ćwiczący do lat 18 w gminie Wyszków od 2012 do 2018 roku.....	20
Rysunek 13. Trenerzy, instruktorzy sportowi oraz inne osoby prowadzące zajęcia sportowe w gminie Wyszków od 2012 do 2018 roku	21
Rysunek 14. Nauczyciel w-f przypadający na liczbę uczniów w szkołach na terenie gminy Wyszków .	35
Rysunek 15. Wymiar czasowy aktywności fizycznej mieszkańców gminy Wyszków. N=511	36
Rysunek 16. Dyscypliny sportowe / aktywność fizyczna mieszkańców gminy Wyszków. N=297	37
Rysunek 17. Ocena dostępności infrastruktury sportowej na terenie gminy Wyszków. N=511	38
Rysunek 18. Ocena stanu infrastruktury sportowej na terenie gminy Wyszków. N=511.....	39
Rysunek 19. Priorytety modernizacji infrastruktury sportowej w opinii mieszkańców gminy Wyszków. N=151	39
Rysunek 20. Odpowiedzi respondentów na pytanie: Czy infrastruktura szkolna (sale gimnastyczne, boiska sportowe), ale też sposób prowadzenia zajęć sportowych zachęca P. dzieci/ dziecko do uprawiania sportu?”. N=123	40
Rysunek 21. Finansowanie klubów sportowych przez Gminę Wyszków	46
Rysunek 22. Wydarzenie sportowe, w którym respondenci zadeklarowali uczestnictwo w ciągu ostatnich 12 miesięcy jako kibice. N=287	52
Rysunek 23. Imprezy/ wydarzenia sportowe, którymi zainteresowani wzięciem udziału jako kibice są mieszkańcy gminy Wyszków. N=368.....	53
Rysunek 24. Obecne i przyszłe wskaźniki rozwoju sportu w gminie Wyszków.....	69
Rysunek 25. Misja samorządu lokalnego w odniesieniu do sfery sportu i rekreacji.....	71
Rysunek 26. Cele strategiczne oraz wyzwania strategiczne.....	74
Rysunek 27. Wydatki w dziale Kultura fizyczna w Gminie Wyszków od 2011 do 2018 roku.....	79
Rysunek 28. Prognoza finansowania klubów sportowych z budżetu Gminy Wyszków.....	80